

Strateška vizija, ki mesto razvija

Kaj prinaša dokument, ki se osredotoča na trajnostni razvoj in trženje turistične destinacije pomurske prestolnice v naslednjih petih letih? Objavljamo podrobnosti.

Foto: Aleš Cipot

Kakšna bo prihodnost mesta in mestne občine?

Naj letno kopališče imamo v Murški Sobi

Že 20 let spodbujajo razvoj Pomurja

PROFESOR FIZIKE NA FAKULTETI za naravoslovje in matematiko ter prejšnji dekan te fakultete dr. Mitja Slavinec je prejel nagrado Republike Slovenije za življenjsko delo na področju izobraževanja. Gre za najvišjo državno nagrado na področju šolstva. V obrazložitvi so med drugim zapisali: »Profesor Slavinec pedagoško delo udejanja kot pomembno in plemenito poslanstvo prenašanja znanja na mlade. Spodbuja jih h krepitvi ustvarjalnosti, kreativnosti in razvijanju raziskovalnega duha. S svojim delom je pustil globoko sled na celotni izobraževalni in družbeno-politični vertikali – tako po strokovni kot organizacijski plati.« Podrobneje o tem v naslednji številki Soboških novin. | Uredništvo

V EVANGELIČANSKI CERKVI MARTINA LUTHRA v Murski Soboti je potekalo svečano bogoslužje z blagoslovitvijo obnovljenega Evangeličanskega centra, zgrajenega leta 1969. Na bogoslužju sta navzoče nagovorila inšpektor cerkve Bojan Prosič in cerkveni svetnik Rafael Quandt iz evangeličansko-luteranske cerkve Bayern, ki je sofinancirala tri četrtine vrednosti obnove. Inšpektor Bojan Prosič je predstavil potek obnove, Rafael Quandt pa izrazil veliko zadovoljstvo, da lahko prisostvuje temu velikemu dogodku. Škof mag. Leon Novak mu je v zahvalo podaril steklen križ z napisom v spomin na današnje srečanje, inšpektor Bojan Prosič pa zahvalo za vso materialno in tehnično podporo. | Klaudija Sedar, foto: Evang.si

OB SVETOVNEM MESECU ALZHEIMERJEVE BOLEZNI, ki poteka septembra, so v Domu starejših Rakičan v sodelovanju z združenjem Spominčica – Alzheimer Slovenija in partnerji na Trgu kulture pripravili dogodek Čaj za spomin. Mimoidočim so ta dan ponujali čaj in prigrizke, delili gradiva ter ponujali koristne informacije o demenci. Ob stojnici so se po Sprehodu za spomin ustavili tudi stanovalci iz začasne enote Diana in enote Centra starejših Murska Sobota. Demenca spada med največje zdravstvene, socialne in finančne izzive sodobne družbe. Raziskava Inštituta za merjenje in vrednotenje zdravja je pokazala, da v Sloveniji živi 47.000 ljudi z demenco, številka pa naj bi se do leta 2050 povzpela na 89.000. | Melita Marič

V POMURSKEM MUZEJU MURSKA SOBOTA so ob evropskih dnevih judovske kulture pripravili predavanje Dušana Šarotarja z naslovom »Nič ne bo pozabljeno«. Pisatelj, ki živi v Ljubljani, je predstavil proces pisanja romanov na temo judovstva v Prekmurju. Med peščico prekmurskih Judov, ki so preživel vojno, je bil tudi njegov stari oče Franc Schwartz, »ki o tem nikoli ni govoril«. Zgodba starega očeta je tudi rdeča nit njegovih romanov »Biljard v Dobrayu« in »Zvezdna karta«, v ospredju pisateljevega zanimanja pa so ob tem tudi spomin, žalost, občutek in človekova duša. Šarotar je na predavanju predstavil zgodbo in usodo prekmurskih Judov. O tem je govoril v baročnem salonu murskosoboškega gradu. | Geza Grabar, foto: Tomislav Vrečič

REKILIRAMO, DA PRIHRANIMO NARAVNE VIRE. Recikliramo, da zmanjšamo emisije toplogrednih plinov. Recikliramo, da zmanjšamo količino odpadkov, ki končajo na deponijah. Ponovno uporabimo kakovostne surovine in iz njih naredimo nove izdelke, poudarjajo v Zavodu Korak naprej. V okviru Sočne vilice so 15. septembra na Slovenski ulici pripravili modno revijo Funky Recycling, na kateri so predstavili kolekcijo oblačil iz recikliranih materialov. S to kolekcijo so predstavili možnosti ponovne uporabe oblačil. Iz poškodovanih oblačil so sešili unikatne, nosljive modne kose, ki nas opominjajo, da je prav vsak posameznik odgovoren za zdrav in čist planet, da bodo na njem lahko kakovostno živele tudi naslednje generacije. Ne veste, kam z neuporabnim in poškodovanim tekstilom? Prinesite ga k njim! Najdete jih na Slovenski ulici 34 v Murski Soboti. | Uredništvo

BRANKO PAJIČ IZ SATAHOVCEV je sodeloval na evropskem in svetovnem prvenstvu akrobatskih golobov. Evropsko prvenstvo Birmingham Roller (pasma akrobatskih golobov) v jatnem letu je potekalo v enajstih državah. Sodnik Dan Galarza je pri svojem delu prepotoval vseh enajst in sodil na 35 tekmah. Barve Slovenije je uspešno zastopal član Kluba gojiteljev golobov akrobatov SAG Slovenije Branko Pajič. Njegova jata je dosegla 400,4 točke, kar ga je uvrstilo na deseto mesto. Pajič je tekmoval tudi na svetovnem prvenstvu, ki se ga je udeležilo sedemdeset jat iz desetih držav. Nastopil je z jato osemnajstih golobov. Njihova naloga je bila, da se jih med letom v istem trenutku vsaj pet zarola v globino vsaj pet metrov. Pravico udeležbe na svetovnem prvenstvu ima jata, ki se kvalificira na državnem prvenstvu ali v večjih državah v določeni regiji. Jata Branka Pajiča se je na svetovnem prvenstvu uvrstila na odlično šesto mesto. | Uredništvo

Sezona Sočne vilice uspešno zaključena

NATALIJA KREFT

FOTO: ALEŠ CIPOT, ZKTŠ MURSKA SOBOTA

S festivalom ulične kulinarike Sočna vilica se je zadnji petek v septembru v Murski Soboti končala bogata sezona kulinarčnih prireditev.

Množičen obisk je znova potrdil, da so v zavodu kulturne, turistične in športne smernice dobro začrtali ter da obiskovalci na trdnih temeljih letošnje organizacije že zdaj lahko pričakujejo vrsto dogodkov tudi v prihodnjem poletju.

Od pomladi do začetka jeseni jih je v sodelovanju z mestno občino pripravil Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. Soboški dnevi, Soboško poletje, Skrito dvorišče, Fronta in Sočna vilica so le nosilni naslovi mnogih dogodkov, za katerimi se skrivajo stotine umetnikov, igralcev, glasbenikov in plesalcev, ki so v preteklih mesecih na odrih mestnega parka, grajskega dvorišča in grajske ploščadi, Trga kulture in Skritega dvorišča v pomurski prestolnici predstavili najnovejše iz svojega ustvarjanja.

»Multikulturalnost nam ni tuja«

Zavod je z letošnjimi prireditvami vnovič dokazal, »da nam multikulturalnost ni tuja, da živimo na območju, kjer se prepletajo različni običaji, navade in jeziki, ter da naše okolje ni omejeno na lokalno ali čezmejno raven, temveč da kulturo in poglede celotnega sveta sprejemamo na vseh področjih, tudi na področju kulinarike«. Prav zato je letošnja, že osma sezona Sočne vilice središče mesta odstopila kulinarčnim kamiončkom in stojnicam ponudnikov, ki so skoraj vsak drugi petek od pomladi do jeseni obiskovalce ob pomoči tisočerihih vonjav in okusov popeljali v dežele daljne Azije, na sredozemske obale Orienta,

na območja ameriških prerij, med stojnice Balkana ali na dišeče italijanske in španske uličice, kamor se človek zateče pred vročim soncem, da si privoščijo dobro hrano in pijačo. Dogodkom so mnogokrat dodali košček Pomurja, saj se zavedajo pomembnosti tradicije in kakovosti domače hrane.

Obiskovalci z vseh koncev Slovenije

Na Sočni vilici so v letošnji sezoni prodali več tisoč obrokov. Še več obiskovalcev je v teh sončnih dnevih uživalo ob spremljavi glasbenih skupin in posameznikov z vseh koncev Slovenije. Priložnost za nastop na tem odru so dobili tudi mladi glasbeniki, ki se šele

uveljavljajo na glasbenem področju. Ker pri Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota dobro vedo, da izvedba dogodkov na Slovenski ulici ne bi bila mogoča brez podpore tamkajšnjih stanovalcev, lastnikov lokalov in prodajalcev, so jim hvaležni, da so lahko pripeljali dogodke na »njihovo« ulico. Dogodki, ki jih pripravljajo, so namenjeni druženju in povezovanju, da bi še bolj okrepili kulturno in turistično identiteto mesta. Kot poudarjajo, se prav gotovo na Sočni vilici vidimo spet prihodnjo pomlad, do takrat pa vabijo k udeležbi na drugih dogodkih, ki jih pripravljajo. Objavljeni so na spletni strani www.zkts-ms.si.

TRADICIONALNO TREZINO SENJE

Slovenska ulica, Murska Sobota

ponedeljek, 16. oktober 2023, od 8. ure

Pestro dogajanje

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Pred dnevi sem s ponosom prevzel priznanje za naj letno kopališče v letu 2023, ki ga je podelila RTV Slovenija v sodelovanju s svojimi lokalnimi radijskimi postajami. V kategoriji letnih kopališč je izmed 32 letnih kopališč v Sloveniji največ glasov prejelo Letno kopališče Murska Sobota. Naše soboško kopališče morda ni med najbolj sodobnimi, toda tisti, ki so mu v akciji namenili največ glasov, znajo ceniti užitek, ki ga nudi v poletni vročini, ter čisto vodo v štirih bazenih v objemu naravne sence in čudovitega zelenja Fazanerije. Kopališče je bilo tudi v letošnji sezoni, ki je bila sicer vremensko kar pestra, odlično obiskano in je nudilo prijetno osvežitev vsem generacijam.

Oktober je mesec, ki ga posvečamo različnim generacijam. Začne se z začetkom študijskega leta, ko številni mladi prvič zapustijo domačo gnezda in se podajo v širni svet. Z iskrenimi željami, da se z odličnim znanjem, novimi izkušnjami in širokim obzorjem vrnejo v domačo regijo, sem pospremil naših letošnjih sedem zlatih maturantov in jim čestital za izjemen uspeh! Enako želim seveda vsem študentkam in študentom iz naše občine, najboljši bodo tudi v letošnjem študijskem letu prejeli občinske štipendije.

V začetku oktobra obeležujemo teden otroka, ki ga pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije posvečajo najmlajšim. Poleg tradicionalnega kostanjevega piknika v mestnem parku se bodo pri nas zvrstile številne aktivnosti, ki v ospredje postavljajo otroke in njihovo radovednost ter željo po odkrivanju sveta. Prizadevamo si biti občina, ki bo prijazna otrokom in mladim družinam, zato bo naš stanovanjski sklad v kratkem začel s prenovo nekdanje ekonomske šole, kjer bo stanovanje dobilo dvanajst mladih posameznikov ali mladih družin.

Mesec oktober bomo v občini zaključili s tradicionalnim tednom starejših. Upam, da mi bo uspelo obiskati vse krajevne skupnosti in mestne četrti ter se srečati s starejšimi občankami in občani in se jim zahvaliti za vse, kar so dobrega storili za nas. Hkrati bo to priložnost, da se z njimi pogovorim o izzivih, s katerimi se soočajo, in jim zagotovim, da njihov prispevek družbi ne bo pozabljen. Da bi jim jesen življenja naredili čim bolj prijetno, se na občini trudimo s številnimi programi in aktivnostmi, od brezplačnih prevozov na klic do pomoči njihovim zelo aktivnim društvom in obiskov prostovoljcev, ki jim polejšajo dan.

Želim vam lepo jesen, naj ima čim več sončnih dni in čudovito toplino barv, v katere se odeva!

Vaš župan,
Damjan Anželj

Kaj so sklenili na zadnji seji?

KSENIJA GLAŽAR

Na septembrski seji so mestni svetniki med drugim potrdili Strategijo trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Murska Sobota 2023–2028 ter dali predhodno mnenje k Strateškemu načrtu javnega zavoda Mikk Murska Sobota za obdobje 2023–2027.

Potrdili so tudi višje cene oskrbe s pitno vodo in se seznanili s poslovanjem javnega podjetja Komunala, ki je minulo poslovno leto zaključilo z negativnim poslovnim izidom. Borut Slavič iz mestne uprave je v začetku seje mestnim svetnikom predstavil Elaborat o oblikovanju cene storitve javne službe oskrbe s pitno vodo v Mestni občini Murska Sobota, ki so ga svetniki po glasovanju potrdili. Elaborat je izdelalo javno podjetje Vodovod sistema B, ki gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo izvaja v vseh dvanajstih občinah soustanoviteljicah javnega podjetja, tudi v mestni občini. Veljavna cena je bila sprejeta septembra 2020, v vmesnem času pa so se povečali stroški energije, materiala, dela in storitev.

Slavič je pojasnil, da je cena oskrbe s pitno vodo sestavljena iz variabilnega dela – vodarine in fiksnega dela – omrežnine. Cena omrežnine se ne spreminja (ostaja enaka kot po zadnjem veljavnem elaboratu) in znaša za vodovodni priključek, manjši ali enak kot DN 20, 6,7179 EUR na mesec (brez DDV). Cena vodarine bo po novem znašala 0,7259 EUR/m³ (brez DDV), kar pomeni povišanje za slabih 19 odstotkov. Ob povprečni porabi 10 m³ pitne vode na mesec bo mesečna položnica gospodinjstva v enostanovanjski hiši višja za 1,78 EUR (brez DDV) oziroma na letni ravni za 21,36 EUR. Medtem ko je cena vodarine enaka v vseh občinah soustanoviteljicah javnega podjetja, se omrežnina razlikuje glede na stroške z izgrajeno javno infrastrukturo v občini. Za območje mestne občine je izračunana najnižja omrežnina med občinami soustanoviteljicami.

V razpravi je mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) povedal, da v njegovi stranki nasprotujejo dvigu cen, saj bi bilo treba pred sprejetjem sklepa najprej poiskati vse rezerve, da podražitev ne bi padla na pleča občanov.

Komunala lani poslovala z izgubo

Borut Slavič iz mestne uprave je nato mestnim svetnikom predstavil še predlog sklepa o podaji soglasja k sprejemu Letnega poročila javnega podjetja Komunala za leto 2022 s poročilom neodvisnega revizorja in poročilom nadzornega sveta. Poslovanje Komunale je bilo kljub negativnemu rezultatu uspešno. Če bi bile javne službe stroškovno in cenovno pravočasno usklajene z odločevalci, bi bil rezultat poslovanja v letu 2022 pozitiven. Javno podjetje je iz poslovanja ustvarilo 9.990.102,22 EUR prihodkov in 10.123.528,41 EUR odhodkov ter v poslovnem letu 2022 izkazalo negativni poslovni izid v višini –178.475,23 EUR.

Gospodarske javne službe (odvajanje odpadnih in padavinskih

voda, vzdrževanje in čiščenje javnih površin, redno vzdrževanje občinskih cest, upravljanje pokopališč, 24-urna dežurna pokopališka služba, praznjenje in čiščenje MKNČ) so poslovale z negativnim rezultatom 215.882 EUR. Le poslovanje izbirne gospodarske javne službe daljinskega ogrevanja je poslovalo s pozitivnim rezultatom 69.560 EUR. Z negativnim rezultatom so poslovale dejavnosti po pogodbi z mestno občino (čiščenje odpadnih in padavinskih voda), in sicer 68.655 EUR dobička. Iz naslova dejavnosti, ki jih družba opravlja na trgu, je bil ustvarjen dobiček 81.551 EUR. Ustvarjen (skupni) negativni poslovni izid 178.475,23 EUR bo predvidoma pokrit iz prihodnjih čistih pozitivnih poslovnih izidov. Če bo javno podjetje v letu 2023 poslovalo pozitivno, bo čisti dobiček namenjen za pokritje prenesene izgube iz let 2021 in 2022.

Tomislav Zrinski, direktor javnega podjetja Komunala, je nato mestnim svetnikom podrobneje predstavil poslovanje posameznih dejavnosti. V razpravi je mestni svetnik Mitja Horvat (Gibanje Svoboda) opozoril na sanacijo negativnega rezultata. Potrebni so sanacijski načrti za pokrivanje izgub. Enako je zanimalo mestnega svetnika Gorana Miloševića (SD). Mestni svetnik Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) pa pravi, da med drugim manjka primerjava realizacije s planiranim.

Brezplačno začetno parkiranje tudi v coni II

Matej Bukovec iz mestne uprave je nato predstavil spremembe in dopolnitve pri določitvi cene parkirnine, drugih taks in parkirnih con ter pripadajočih območij na območju Mestne občine Murska Sobota. Ko so to tematiko obravnavali na marčevski seji, je bilo zbranih nekaj pobud za spremembe, zato je mestna uprava pristopila k spremembam. Uvaja se začetno brezplačno parkiranje do 30 minut z ustrezno označitvijo začetka časa parkiranja tudi v coni II (enako kot v coni I). Spreminja se cena letne dovolilnice v coni III na območju Severne obrtno-industrijske cone mesta Murska Sobota, kjer bo po novem znašala 35 EUR. Območje Kopitarjeve ulice se iz cone II prestavi v cono III.

Potrdili strategijo o razvoju turizma

Darja Potočnik iz mestne uprave je nato na kratko predstavila predlog Strategije trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Murska Sobota 2023–2028. Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja na ravni turističnega območja so v pristojnosti občin. Vsebinsko strateškega dokumenta, ki ga podrobneje predsta-

Tudi tokrat je bila na sporedu precej obširna seja. | Foto: TV AS

vijamo v nadaljevanju Soboških novin, je nato predstavila še Helga Lukač iz Razvojnega centra Murska Sobota. Finančna sredstva za uresničevanje posameznih strateških ciljev in ukrepov bodo usklajena s proračunskimi možnostmi in letnimi proračuni mestne občine.

V razpravi je mestna svetnica Mojca Breščak (Gibanje Svoboda) povedala, da je strategija dobro pripravljena in da turizem v mestni občini ima prihodnost. Dodala je še, da se v občini s turizmom ukvarjajo kar trije javni zavodi. Zato poziva, da čim prej določijo nosilno razvojno institucijo za razvoj turizma. Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) vidi največjo rano turizma v občini v razdrobljenosti ponudbe in akterjev. Zato meni, da potrebujejo operativni program, ki bo določil pristop k tej težavi. Spregledani so letališče, območje ob brodu na Muri, lov in ribolov, jahanje v Rakičanu, kulinarika itd. Prav tako bo treba poiskati primerne izvajalce turističnih vsebin in jih po potrebi izobraziti. Mestni svetniki so v razpravi opozorili še na konkretiziranje, odprtost za zamisli ponudnikov, skupno načrtovanje projektov in več vključevanja mladih izobraženih kadrov.

Predhodno mnenje k strateškemu načrtu Mikka

V nadaljevanju se je Lidija Horvat iz mestne uprave predstavila Strateški načrt javnega zavoda Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota za obdobje 2023–2027, ki so mu mestni svetniki po glasovanju potrdili predhodno mnenje. Strategija Mikka je razvojni dokument, ki je ključnega pomena za razvijanje kakovostnih vsebin, programov in aktivnosti na področju mladine v lokalnem okolju. Podrobneje ga predstavljamo v nadaljevanju Soboških novin. Robert Titan, vršilec dolžnosti direktorja v tem javnem zavodu, je pojasnil, da v načrtu niso zapisane

posamezne programske vsebine delovanja javnega zavoda, temveč gre za idejno strateško izhodišče, ki programske vsebine definira. Načrt je zastavljen na način, da je dovolj jasen, zgoščen in strnjen. Mestni svetnik Mitja Horvat (Gibanje Svoboda) je pohvalil trenutno vodstvo zavoda, ki se trudi, korektno opravlja svoje delo in ima vizijo razvoja. Tudi mestni svetnik Goran Milošević (SD) je zadovoljen s spremembami v tako kratkem času, ki so le pozitivne. Javni zavod je pohvalil še mestni svetnik Zoran Hoblaj (SD), ki pravi, da se programsko dobro razvijajo.

Soglasje k ordinacijskemu času razvoje ambulate

Predlog sklepa o podaji soglasja k ordinacijskemu času razvoje ambulate z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo ter službo za fizikalno in rehabilitacijsko medicino v Splošni bolnišnici Murska Sobota je nato mestnim svetnikom predstavila Silvija Kouter iz mestne uprave, mestni svetniki pa so ga po glasovanju potrdili. Splošna bolnišnica Murska Sobota je na mestno občino naslovila prošnjo za izdajo soglasja k ordinacijskemu času omenjene službe in ambulate, saj po zakonu morajo pridobiti soglasje lokalne skupnosti. Predlagali so delovni čas od ponedeljka do petka med 7.15 in 14.45. Po njihovih izkušnjah je dopoldanski čas za zavarovane osebe prijaznejši. Nekateri mestni svetniki so imeli pomisleke, ker bi ambulanta delovala le dopoldne. Marjan Žekš iz Splošne bolnišnice Murska Sobota je nato pojasnil, da so v preteklosti to službo izvajali tudi v popoldanskem času, vendar pacienti po četrty uri sploh niso več prihajali, čeprav so bili naročeni. Zato so se odločili le za dopoldanski čas.

Ob povprečni porabi 10 m³ pitne vode na mesec bo mesečna položnica gospodinjstva v enostanovanjski hiši višja za 1,78 EUR (brez DDV) oziroma na letni ravni za 21,36 EUR. Začetno parkiranje do 30 minut bo z ustrezno označitvijo začetka časa parkiranja brezplačno tudi v coni II (enako kot v coni I). Cena letne dovolilnice v coni III na območju Severne obrtno-industrijske cone mesta Murska Sobota bo po novem znašala 35 EUR. Območje Kopitarjeve ulice se iz cone II prestavi v cono III.

Kadrovske zadeve

Pred kadrovskimi zadevami so dali soglasje k izplačilu dela plače za redno delovno uspešnost direktorice javnega zavoda Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota za leto 2022. Pri kadrovskih zadevah so razrešili člane sveta javnega zavoda RIS Dvorec Rakičan Nives Cajnko, Matjaža Duriča in Jožefa Vargo, ki so v avgustu dali odstopne izjave, ter Silva Jakoba. V svet javnega zavoda RIS Dvorec Rakičan so bili kot predstavniki ustanovitelja na novo imenovani Mojca Breščak, Petra Cajnko, Franc Kramar in Uroš Bagari. V komisijo za enakomeren razvoj primestnih naselij in mesta v Mestni občini Murska Sobota so bili imenovani Nives Cajnko (predsednica), Anton Škraban, Mitja Kovačič, Bojan Petrijan, Anton Ropoša, Domen Serec in Franc Boriš.

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (7. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli na 7. redni seji mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota.

DANIELA MÖREC:

O domu za starejše občane v Gregorčičevi ulici v Murski Soboti ga je zanimalo, ali se bodo res izselili v druge prostore. O tem so tekli sestanki in pogovori, širijo se različne informacije. Povedal je, da se s selitvijo ne strinja. Na seji je navzoč direktor doma za starejše občane, ki lahko odgovori na to vprašanje. Seznanjen je, da v Rakičanu urejajo dom za starejše, da tam potekajo gradbena dela in da prostori niso primerni za bivanje, zato je dom začasno urejen v nekdanjem hotelu Diana. Strinja se s tem statusom, da lahko dom v Rakičanu uredijo v sodobnejši dom, ki bo primeren za sedanjost in prihodnost. Nasprotuje pa izselitvi starejših iz objekta v Gregorčičevi ulici, saj je ta zgradba prilagojena za starejše, bila je zgrajena prav za ta namen in ima varovana stanovanja.

Odgovor mestne uprave:

Obširen odgovor je članu mestnega sveta ustno na seji mestnega sveta dal g. Hobljaj, direktor Doma starejših Rakičan. Dodajamo še, da je bil v septembru sestanek o možnosti ustanovitve nove enote Doma starejših Rakičan v nekdanjem hotelu Diana. Sestanka so se udeležili predstavniki družbe lastnice objekta Diana, Doma starejših Rakičan, mestne občine, Varstveno-delovnega centra Murska Sobota in Nepremičninskega sklada Pokojninskega in invalidskega zavarovanja (NS PIZ). Sklep sestanka je bil, da se na ministrstvo za solidarno prihodnost naslovi prošnja za skupni sestanek za predstavitev predloga in nadaljnjih usmeritev za morebitno ustanovitev nove enote v objektu Diana. Mestna občina je na sestanku pojasnila, da je enota doma starejših v Gregorčičevi ulici bila izgrajena v investitorstvu z NS PIZ, ki mu je mestna občina v letu 2009 podelila neodplačno stavbno pravico samo za namen izgradnje enote doma starejših. Če se namen podeljene stavbne pravice spre-

meni, mora o tem ponovno odločiti mestni svet. Tudi NS PIZ je na sestanku predstavil stališče, da se enota doma v objektu v Gregorčičevi ulici ohrani. Konkretnih stališč pristojnega ministrstva o celoti zadevi doslej še nimamo.

Glede na vse povodnji v zadnjem času ga zanima, kako varjen je kanal, ki teče od Fazanerije do Mure. Star je namreč več desetletij. Ob celotni liniji je v Murski Soboti veliko hiš in prebivalcev. Vprašal je, kako varni so prebivalci.

Odgovor mestne uprave:

Vprašanje smo naslovili na Direkcijo RS za vode, ki je odgovorna za vzdrževanje razbremenilnega kanala. Prav tako smo jih opozorili na redno in pogostejše vzdrževanje, saj je glede na napovedi pričakovati, da bodo podobni dogodki vse pogostejši. Hkrati smo vprašali, v kakšnem stanju je Ledavsko jezero, ki je namenjeno zbiranju zalednih voda. Odgovora sicer še nismo prejeli, je pa direkcija pred kratkim javno izjavila, da je razbremenilni kanal Ledava-Mura v dobrem stanju, zapornice na Ledavi pa redno vzdržujejo in pregledujejo.

MATJAŽ DURIČ:

Na prejšnji seji je zaprosil za objavo podatkov o Letnem programu športa – LPŠ, in sicer o obsegu sredstev po posameznih klubih. Dobil je odgovor, da te podatke lahko dobi in da bi jih lahko dobili tudi klubi. Menil je, da bi po spletni objavi razpisa bilo prav na koncu objaviti še rezultate razpisa in dodeljena sredstva. Tako bi tudi občani vedeli, kam gre njihov denar. Predlagal je, da se pod zavihkom z razpisi objavijo tudi rezultati razpisa.

Odgovor mestne uprave:

Rezultati so bili na naši spletni strani, kjer je bil objavljen tudi razpis za LPŠ, objavljeni 23. julija 2023. Objavili smo jih po tem, ko so bile sklenjene vse pogodbe z izvajalci LPŠ.

Javni razpis za sofinanciranje Letnega programa športa v Mestni občini Murska Sobota za leto 2023 | Murska Sobota (murska-sobota.si)

O telovadnici pri OŠ I Murska

Sobota je povedal, da je bilo v odgovorih na vprašanja mestnih svetnikov s prejšnje seje navedeno, da bo parket urejen v 100 dneh. Dela so se sicer zamaknila v začetek julija in ni bilo upoštevano, da bi se začela že prej. Zdaj smo že sredi septembra, po izjavah izvajalcev in nadzornikov pa parket do konca oktobra ne bo dokončan. Menil je, da se glede na prakso to lahko zavleče še v november ali celo v december. Vsi klubi, ki uporabljajo to telovadnico, imajo izredne težave z zagotavljanjem prostorov za nemoteno vadbo otrok in preostalih ekip. To so zlasti odbojkarji, košarkarji in društvo za ritmično gimnastiko. Zgodilo se je tudi, da so košarkarskemu klubu izdali negativno mnenje za igranje tekem košarke v Gimnaziji Murska Sobota. Mestno upravo je pozval, naj vse te klube pokličejo in jim stvar razložijo. Vendar je pri tem zaznal popolno ignoranco mestne uprave, saj niso poklicali nobenega kluba in ga obvestili, kdaj lahko pričakujejo zaključek del in kako dela potekajo. Menil je, da tako ravnanje ni korektno do klubov in niti do občanov. Klubom zaradi tega nastajajo zelo veliki stroški. Odbojarski klub se je začasno preselil v Puconce, kjer dvorano plačujejo po desetkrat višji ceni kot v Murski Soboti, saj niso iz občine in je cena ekonomska. Dovoljenje za izvajanje vadbe in igranje odbojke imajo samo do konca oktobra. Vprašal je, kam bo šel odbojarski klub, če telovadnica do začetka novembra ne bo odprta. Verjetno bodo morali izstopiti iz ligaških tekmovanj ali se preseliti v Maribor. Zaprošil je, da odgovorna oseba v mestni upravi te klube pokliče in jim vse razloži s konkretnimi podatki.

Odgovor mestne uprave:

Rok izvedbe zamenjave športnega poda v športni dvorani OŠ I Murska Sobota je 100 dni oziroma do 26. oktobra 2023. Glede na dinamiko izvajanja del je bil 21. septembra 2023 opravljen koordinacijski sestanek vseh akterjev na gradbišču in korigiran terminski plan, ki ga je izvajalec poslal 22. septembra 2023. Po prejemu korigiranega terminskega plana smo o tem javnost obvestili po medijih. Pričakovan nov konec gradbenih del je 30. november 2023. O na-

»Ponosen sem, da živim in delam v Murski Soboti«

KSENIJA GLAŽAR

Mitja Horvat, mestni svetnik iz vrst Gibanja Svoboda, je podpredsednik in član komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter član odbora za urbanizem in urejanje prostora ter gospodarsko infrastrukturo.

Nekateri mu, kot opaža, očitajo amaterstvo v politiki, češ ne loči levih in desnih, je neopredeljen. »Ti očitki me ne zanimajo in se z njimi ne ukvarjam.«

Horvat zase pravi, da je ponosen domačin Murske Sobotice. Tu je bil rojen in v mestu živi že 47 let. Že več kot trinajst let uspešno vodi trgovski center BTC City Murska Sobota ter se trudi za razcvet občine in krajevnih skupnosti. V tem času je pridobil dragocene izkušnje in številna znanja, ki jih želi uporabiti za še boljši razvoj mestne občine. Je družinski človek, oče dveh otrok. Ravnovesje med delom in sprostivitvijo v prostem času vzdržuje z rekreativnim kolesarjem in tekom. »Čutim močno odgovornost do občanov, saj vem, da brez njih ne bi mogel doseči svojih uspehov v BTC-ju. S pridobljenim znanjem in poslovnimi izkušnjami želim pomagati občini pri njenem razvoju in preboju iz povprečnosti.« Kot mestni svetnik želi prispevati k celovitemu razvoju Murske Sobotice, regijskemu povezovanju in sodelovanju na vseh ravneh. Osredotoča se zlasti na izboljšanje stanovanjske infrastrukture, privabljanje novih investitorjev in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest. Poudari tudi pomen izgradnje vzhodne obvoznice za zmanjšanje prometnih zastojev. Želi si, da bi Murska Sobota postala privlačna za mlade, ki bi tukaj lahko našli dobro plačane službe in si ustvarili družine. Opozori, da ne smemo pozabiti na starejše občane, ki jim moramo zagotoviti kakovostno oskrbo, ob tem pa spodbujati medgeneracijsko sodelovanje.

Veliko priložnosti in potencialov

Priložnosti občine vidi v izboljšanju stanovanjske infrastrukture, privabljanju večjih investitorjev in utrjevanju vloge Murske Sobotice kot regijskega središča. Mestno središče ima ogromen potencial za živahno dogajanje v mestu, s pravimi strategijami in pristopi lahko postane pestro in privlačno za obiskovalce in domačine, še dodaja. Opozori še na turizem in pomen vlaganja v njegov razvoj. Ponosen je, da je kot direktor trgovskega centra BTC City Murska Sobota prispeval k razvoju občine ter da so uspeli privabiti znane blagovne znamke, kot je denimo McDonald's, in organizirati številne prireditve, ki so občino postavile na zemljevid. Izredno ponosen je na sodelovanje v mestnem svetu in z vsemi svetniki. Možnosti za izjemen razvoj vidi na vseh področjih. Nekateri mu, kot opaža, očitajo amaterstvo v politiki, češ ne loči levih in desnih, je neopredeljen. »Po mojem mnenju si vsakdo, pa naj bo pripadnik katerekoli politične opcije ali pa nobene, prebivalec ali turist, želi in zasluži, da okrog sebe vidi urejeno okolje, vrhunsko infrastrukturo, odlično arhitekturo in razvito turistično ponudbo,« še pravi. Njegov najljubši kotiček v Murski Soboti je njegov dom. Pravi, da si »konec koncev vsakdo zasluži 'plac', kjer se počuti dobrodošlo, kjer je vedno živahno in polno ljudi, kjer je prijetno, kjer se vedno dobro je in pije, kjer ti znajo pomagati, ko si slabe volje, kjer vsakdo najde dober nasvet in kamor tudi prijatelji radi pridejo«.

tančnem začetku ponovne uporabe se lahko društva dogovarjajo z upravljavcem dvorane, to je Osnovno šolo I Murska Sobota. Zaradi specifičnosti gradbenih del, posameznih faz sušenja estriha in zarisovanja črt igrišča del ni mogoče oz. dovoljeno krajšati brez posledic za kakovost izvedbe. Gre za specifična gradbeno-obrtniška dela, za katera ni veliko izvajalcev s primernimi referencami. Lansko leto je bilo javno naročilo za prenovu igralne površine razveljavljeno in so vsi uporabniki morali še naprej uporabljati parket, za katerega so že dolgo trdili, da je nevaren in neprimeren za uporabo. Na javnem razpisu smo prejeli samo eno ponudbo. Če bi zahtevali še strožje pogoje, mogoče ne bi dobili niti te in bi bili spet na začetku. Zdaj bo obnova zagotovila dolgoletno kakovostne pogoje za športne panoge. Naročnik investicijskih del lahko uveljavlja pogodbeno kazen, če so bila določila pogodbe kršena iz neupravičenih razlogov.

Pri sprejetju novih cen za odvajanje in čiščenje odpadne vode je župan imenoval delovno komisijo, ki naj bi proučila cene Petrola ter vse, kar se je dogajajo v preteklosti na področju metodologije in izračunavanja cene. Zatr dil je, da v petih mesecih od te komisije niso prejeli še nobenih odgovorov, čeprav je za članstvo v komisiji bilo veliko interesa, Komunala pa v tem segmentu posluje z izjemno veliko izgubo. Menil je, da to ni pravi način dela, saj se bodo nato po treh mesecih spraševali, ali naj Komunalo pošljejo v stečaj, ali pa bo Komunala mestni občini izstavila račun za opravljeno delo.

Odgovor mestne uprave:

Komisija za pregled oblikovanja cen gospodarske javne službe čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Murska Sobota (v nadaljevanju: komisija) je bila ustanovljena na podlagi sprejetega sklepa mestnega sveta z dne 25. aprila 2023 in na podlagi sprejetega sklepa župana o imenovanju članov komisije z dne 3. maja 2023. Komisija je doslej opravila pet sej oz. delovnih sestankov, na katerih se je zlasti osredotočila na stroške in prihodke, ki nastanejo pri obvezni občinski gospodarski javni službi čiščenja odpadne in padavinske vode ter ki so tudi osnova za določitev cene omenjene javne službe. Komisiji so bili predlo-

ženi vsi dokumenti, za katere so člani komisije izrazili interes za vpogled (koncesijska pogodba). Na podlagi delnih ugotovitev oz. predloga komisije, da se določena nepokrita izguba, nastala v dejavnosti čiščenja odpadnih voda, pokrije delno z načinom konverzije obveznosti koncesionarja Petrol za izvedbo reinvesticij v storitveno pristojbino (mesečno plačilo javnega podjetja koncesionarju), smo koncesionarja zaprosili za ustrezno stališče, vendar odgovora oziroma potrditve predloga doslej še nismo prejeli. Ker smo v tem času že prejeli nov elaborat za to javno službo, ki ga je pripravilo javno podjetje Komunala in ki vključuje vso doslej še nepokrito izgubo pri dejavnosti čiščenja, mora tudi ta elaborat komisija pregledati ter na tej osnovi pripraviti končno poročilo. Komisija bo tako delo, ki bo služilo vsem nadaljnjim odločitvam mestnega sveta, zaključila s končnim poročilom, ki bo predstavljeno na eni od prihodnjih sej mestnega sveta.

GORAZD KEREČ:

Na aprilski seji mestnega sveta je mestno upravo zaprosil za podatke, ki se nanašajo na javne zavode. V ozadju je bila ideja o možnosti organiziranja nekaterih skupnih služb, npr. kadrovske službe, računovodstva, obračuna plač in pravne službe. Mestno upravo je ponovno zaprosil, da se podatki pripravijo do naslednje seje. Pojasnil je, da se približuje priprava proračuna, denarja ni na pretek, zato bi vsaka racionalizacija prišla prav in s tem tudi nadzor, ki ga po njegovem mnenju po vseh dogodkih v naših javnih zavodih tudi potrebujejo.

Odgovor mestne uprave:

Zahtevane podatke smo od javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je mestna občina, že zbrali, vendar je trenutna ugotovitev, da ti podatki ne kažejo oz. upravičujejo morebitnega drugačnega organiziranja teh služb ali dejavnosti zavodov. Podatke lahko član mestnega sveta prejme, ne bomo jih pa na tem mestu objavljali, ker to ne bi bilo v interesu javnih zavodov in mestne občine. Vsekakor bomo predlog svetnika imeli v mislih ob pripravi proračuna za naslednje leto in pri planiranju sredstev za redno delovanje javnih zavodov.

MITJA HORVAT:

Strinjal se je z mnenjem svetni-

ka g. Duriča o delovni komisiji, v katero je bil tudi sam imenovan. Nazadnje so imeli sejo v juliju. Tudi on od pristojnih pri mestni upravi pričakuje določene odgovore in aktivnosti, da se lahko potem odločijo, kako naprej s Komunalo in stroški.

Odgovor mestne uprave:

Odgovor mestne uprave na vprašanje v zvezi s to temo je enak odgovoru na vprašanje svetnika g. Matjaža Duriča.

Povedal je, da so danes ob prihodu v sejno sobo prejeli lepo zloženko, in pri tem spomnil, da je svetnica Iris Lanščak pred časom predlagala, da bi tako zloženko pripravili tudi o parkiranju, režimih in načinu plačevanja. Predlagal je, da se o tem še enkrat razmisli, saj so take zloženke za nekatere naše občane zelo koristne.

Odgovor mestne uprave:

Na spletni strani mestne občine, na povezavi <https://murska-sobota.si/parkiranje>, so izjemno podrobno predstavljena vsa navodila o novem načinu parkiranja v mestu Murska Sobota. Ob pisnih navodilih so še slikovna pojasnila in videoposnetki. Natančna navodila so tudi ob oznakah na terenu v vsaki parkirni coni. Ker stroški zloženke niso majhni, menimo, da zloženka v papirni obliki ni potrebna. Vsekakor bomo v glasilu Soboške novine ponovno pripravili dodatna obvestila z navodili.

Menil je tudi, da so zastali z energetskimi prenovami in sanacijami objektov v lasti mestne občine, zlasti iz razloga, ker si jih mestna občina trenutno ne more privoščiti. Predlagal je, da se tega lotijo drugače, saj obstajajo podjetja, ki se s tem ukvarjajo in ki so pripravljena na sodelovanje z občino na drugačen način. Takšna praksa v Sloveniji že obstaja. Menil je, da je tudi Murska Sobota zrela za to, treba je le prisluhniti, gre pa za energetsko prenovu, samooskrbo, kogeneracijo ipd.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava je bila vedno odprta za vse različice izvedbe energetske prenove, ki so v skladu z zakonodajo in ekonomsko upravičene. Veseli bomo vsakega predloga, ki bo odpravil zadržke, zaradi katerih je bila zadnja ponudba za izvedbo te investicije po postopku JZP ali na način dolgoročnega kreditiranja v me-

stnem svetu zavrnjena.

Spomnil je tudi na zadnje poplave, na letne, stoletne in petstoletne nalive, ki so po izjavah vremenoslovcev in znanstvenikov s tega področja mogoči tudi v prihodnje. Odgovorne v mestni upravi poziva, da odgovorno in sistematsko pristopijo k problemu in sanaciji vseh kanalov in strug ter odvajanja voda, da bomo pripravljeni na naslednje nalive, saj prihaja jesen in obdobje večjih padavin. Tega naj se lotijo čim prej, ob tem meni, da so svetniki v ta namen pripravljeni podpreti tudi rebalans proračuna, da bi našli potreben denar.

Odgovor mestne uprave:

Po zadnjih poplavah smo interventno pristopili k urejanju manjšega kraka vodotoka v Veščici in severnega jarka v Černelavcih. Prav tako so bili iz tekečega vzdrževanja očiščeni jarki v Veščici, v izvajanju je čiščenje jarkov v Kupšincih. V okviru projekta Sočasna ureditev cest v romskem naselju Pušča – 1. faza je bil izveden novi meteorni jarek v dolžini pribl. 344 metrov v južnem delu naselja Pušča ter navezan na obstoječi jarek, ki je bil očiščen v dolžini pribl. 317 metrov od vrtca v tem naselju do Tišinske ulice.

NIVES CAJNKO:

Pridružila se je mnenju svetnika Horvata in povedala, da so imeli v avgustu več vode kot navadno. To je bilo opozorilo, naj nemudoma pristopijo k reševanju vodotokov in strug. Struge so zaraščene in vsaj enkrat letno bi jih bilo treba pokositi in očistiti po dolžini od začetka do konca po celotni mestni občini. Ob teh poplavah so se stanovalci v Bakovcih v Mlinski in Ribiški ulici ob starem rokavu Mure soočili z visoko vodo. Prosijo za ukrepe v Mlinski ulici, saj ta že ob manjšem nalivu poplavlja. Letos jim je ob vsem tem preglavice povzročal še Mokoš. Na občino so že naslovili prošnjo za veliko črpalko, ki bi pri zapornicah v Bakovcih bila vedno v pripravljenosti. Tam je namreč najnižja točka in Mokoš se tam konča. Zaposila je za odziv župana, ki je bil ob avgustovskih poplavah na terenu, na govorice, da so črpalke bile v mestni občini oz. v Pomurju in jih niso hoteli pripeljati na zapornice.

Odgovor mestne uprave:

4. septembra 2023 so glede

na hidrološke napovedi bili izvedeni ukrepi (pripravljenost gasilskih enot in opreme) za posredovanje ob morebitnih poplavah. Ker se je na merilni postaji v Gornji Radgoni pretok reke Mure zviševal, je posledično prišlo do poplavljanja na razlivnih območjih. Zaradi tega je bila zaprta zapornica na nasipu reke Mure, ki preprečuje vdor vode iz Mure v nasprotno smer po strugi Mokoša ter posledično zalivanje naselja Bakovci. V tem obdobju smo bili tudi priča močnemu deževju, ki je povzročilo naraščanje vodotokov in podtalnih voda. Ker je bila zaprta zapornica, ki preprečuje izlivanje Mokoša v Muro, je prišlo do polnjenja struge Mokoša.

V soboto okoli osme ure zjutraj so iz štaba Civilne zaščite in gasilske zveze opravili klic za postavitev pretočne črpalke republiške Civilne zaščite na kritično točko oziroma prečrpavanje vode iz Mokoša čez nasip v razlivno območje reke Mure. Glede na takratno stanje je republiška Civilna zaščita odgovorila, da v tem primeru ne gre za reševanje, temveč samo za prečrpavanje vode. Prav tako so bile črpalke Uprave za zaščito in reševanje že v uporabi na drugih kritičnih območjih. Glede na razpoložljive kapacitete mursko-soboške gasilske zveze so bile v uporabo PGD Bakovci dane tri dodatne črpalke (4 črpalke skupne kapacitete pribl. 6000 l/min) za prečrpavanje vode. Uprava za zaščito in reševanje ima v svojem skladišču dve večji črpalke, ki sta bili prvotno na Bistrici in v naselju Kot, pozneje pa prestavljeni v naselje Hotiza. V zvezi s predlogom KS Bakovci bo na Direkcijo RS za vode naslovljen predlog oziroma zaprosilo k pristopu reševanja zalivanja naselja Bakovci ob večjih nalih in zapiranja zapornice.

Stanovalci v Partizanski ulici v Bakovcih opozarjajo, da imajo v vodovodnih ceveh rjavo vodo, in to kljub temu da imajo v hišah na novo urejeno vodovodno napeljavo. Prosijo, da se te vodovodne cevi preverijo. Poleg tega te cevi po njenem vedenju vsaj dvakrat mesečno počijo. Treba bi jih bilo sanirati oz. bi morali urediti novo vodovodno napeljavo.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava je projekt obnove vodovoda v Partizanski ulici v Bakovcih uvrstila v načrt razvojnih programov za naslednja

leta. Če na omenjenem območju pride do defekta, ga upravljavec vodovoda sanira v okviru tekočega vzdrževanja. Upravljavec vodovoda bo preveril dejansko stanje na terenu glede rjave vode in izvedel vse ukrepe, ki jih lahko uredi v okviru tekočega vzdrževanja.

Prosila je tudi za pregled kole-sarnice v Bakovcih, kjer po de-žu stoji voda. Treba bo urediti odtok ali padec, saj bo drugače les strohnel.

Odgovor mestne uprave:

Omenjena zadeva bo urejena v okviru rednega vzdrževanja in odvisno od razpoložljivih sredstev letos oz. najpozneje v prihodnjem letu.

Ker se bliža priprava novega proračuna, je pri morebitnem sprejemanju participativnega proračuna predlagala, da bi prijavitelji za participativni proračun predhodno pridobili soglasje krajevne skupnosti, še zlasti ko gre za posege v objekte v lasti krajevne skupnosti.

Odgovor mestne uprave:

Ob prihodnjih izvajanjih participativnega proračuna se za izbor predlaganega projekta lahko vključi tudi pogoj, da s predlogom soglaša tista krajevna skupnost ali mestna četrt, na območje katere se predlog nanaša.

BOJAN PETRIJAN:

O zadnjih poplavah je povedal, da so zaledne vode, ki so povzročale težave v marsikateri krajevni skupnosti, te težave povzročale izključno zato, ker so vodotoki zasuti, to pa zaradi vseh, ki jih s svojimi stroji želi-jo lažje prečkati. Govoril je že o sodobnem zaposlenem kadru, ki brez težav pride na lokacijo in določi te točke, poišče lastnike ter zahteva, da se stanje odpravi. Predlagal je, da bi vse vodotoke v občini kartografirali z ozna-ko, kdo skrbi za kateri del. Tako bodo vsi, občani, mestni svetniki in občinska uprava, vedeli, kdo mora za kaj poskrbeti.

Odgovor mestne uprave:

Z Direkcijo RS za vode se bomo pogovorili o tem, da bi čim prej določili načrt vzdrževanja državnih vodotokov in da bi kot lokalna skupnost pri tem aktivno sodelovali s konkretnimi predlogi. Vsako leto občane obvestimo, da so v skladu z zakonom o vodah lastniki in uporabniki priobalnih zemljišč

dolžni sami zagotavljati odstranjevanje odvečne zarasti na bregovih, plavja (odpadlega listja in drugih plavajočih predmetov), odpadkov in drugih opuščenih ter odvrženih predmetov in snovi z vodnih ter priobalnih zemljišč.

Povedal je, da je delovna skupina za ceno skupaj z direktorjem Komunale in sodelavcem mestne občine zelo ažurno in hitro opravila svoje delo. Največji promotor oz. tisti, ki jih je zalagal s podatki in izračuni, je bil svetnik g. Slavic. Edini predlog je bil, da naj se vodstvo občine obrne na Petrol in najde rešitve, ki lahko vplivajo na prihodnje cene. Predlagal je, da se ne čaka na datum 31. 12. 2023, ko spet ne bodo imeli vpliva. V največji krizi so se podjetja reševala tako, da so postavljala samostojne sončne elektrarne in so energetske lobi-je izključila iz sistema. Rešitve v podjetjih so racionalne in o tem hitro odločajo, v javni upravi pa so prepočasne. Delo v skupini so ob pomoči strokovnega sodelavca in direktorja Komunale, ki jih je podpiral z vsemi podatki, hitro končali, zdaj pa je vse na vodstvu občine in Petrolu. Zaprošil je, da se pripravi poročilo o opravljenem delu, o dnevih sestankov, da se potem oceni njihovo delo.

Odgovor mestne uprave:

Odgovor je bil delno dan že pri vprašanju svetnika g. Duriča. Dodajamo, da v celotni stvari ni ključno vprašanje, ali je zaračunana storitvena pristojbina koncesionarja upravičena ali ne, saj ta obveznost izhaja iz sklenjene koncesijske pogodbe iz leta 2002. Ključno vprašanje, pri katerem bi komisija morala priti do ustreznega stališča, se glasi, na kakšen način naj se obveznosti plačil do koncesionarja iz koncesijske pogodbe (v višini nepokrite izgube iz preteklih let) pokrivajo, torej ali neposredno iz proračuna na podlagi določil koncesijske pogodbe, ali z dvigom cen storitev javne službe, ali s spremembo obveznosti koncesionarja v reinvesticije na čistilni napravi, za kar je potrebno strinjanje koncesionarja, vendar njegovega odgovora, kot je bilo že navedeno, še nimamo.

NADA KUCHAR:

Povedala je, da si je po opozorilu občana ogledala drevje in grmovje v Lendavski ulici za blokom številka 13, kjer je parkirišče cone III. Območje je

zelo zaraščeno, na tem mestu se zbirajo kune, podlasice in podgane, ki so že preglodale kable avtomobilov. Mestno upravo prosi za ogled območja, direktorici mestne uprave pa bo poslala fotografije.

Odgovor mestne uprave:

V Lendavski ulici, na območju parkirišča cone III, je bilo drevje in grmičevje odstranjeno, navožen je gramoz. Na tem mestu je bilo urejeno dodatno parkirišče, območje za parkiranje vozil je tako večje.

Asfalt v mestnem parku, od slaščičarne navzdol in naprej vse do Osnovne šole I, je v zelo slabem stanju. To so opazile zlasti starejše gospe, ki se sprehajajo s hoduljo oz. vozičkom, in mamice z vozički. Prosiijo, da bi na tem delu asfalt preplastili.

Odgovor mestne uprave:

Preplastitev je bila v proračun uvrščena že prejšnje leto, vendar zaradi odklonilnega mnenja mariborske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine preplastitve asfaltnih potk ni mogoče izvesti. Zavod je namreč naklonjen drugačni ureditvi potk brez asfaltne prevleke, ki pa bo v prihodnosti načrtovana v okviru celovite ureditve mestnega parka.

DANIELA MÖREC:

Zanima jo, zakaj je že štirinajst dni zaprta ulica od prvega krožišča na Lendavski proti Mlinopeku, pod železniškim podvozom. V tem času ni nikogar blizu, da bi kaj naredil. Na tem delu so pred manj kot dvema mesecema polagali nove vodovodne cevi, zdaj je spet vse zarisano na pločnikih, ulica je zaprta, zanima jo, zakaj se že toliko časa nič ne dogaja.

Odgovor mestne uprave:

Odsek mestne ceste št. 26942, od Lendavske do Industrijske ulice (podvoz) pod železniško progo, je zaprt za ves promet zaradi poškodovanega znaka za označitev stalne ovire nad voziščem »kontrola višine«. Da ne bi prišlo do morebitnih novih nezgod, prav tako zaradi odgovornosti, mora biti odsek zaprt. Pooblaščenec vzdrževalec občinskih cest Komunala Murska Sobota mora zaradi višjih stroškov te oznake in njene postavitve pridobiti ponudbe izvajalcev, kar že izvajajo. Postavitev oznak bo tako izvedena, kakor hitro bo to mogoče, cestni odsek v podvozu bo takrat spet odprt za ves promet.

MATJAŽ DURIČ:

Odbor za urbanizem in urejanje prostora je sprejel sklep, da se mestnim svetnikom in javnosti predloži podatek, koliko je bilo pobranih parkirnin v času od sprejetja nove cene. Podatke je uslužbenec mestne uprave poslal članom odbora, prav je, da jih dobijo tudi preostali svetniki ter da se to objavi pri pobudah in vprašanjih. Tako bo jasno, koliko bo razlike v ceni, saj se je znižala cena parkirnin v coni III za območje SOIC.

Odgovor mestne uprave:

V letu 2022 je bilo vplačanih za 86.990,17 EUR parkirnin, v kar so všteta vsa vplačila z aplikacijo EasyPark in na parkomatih. V letu 2023 je bilo do 13. septembra 2023 vplačanih za 97.831,33 EUR parkirnin, prav tako prek vseh plačilnih načinov, ki jih imamo (EasyPark, ParkMeWise, SMS-sporočila in parkomati). V navedenih zneskih so upoštevane tudi dovolilnice. Učinek novega sistema parkiranja je na mesečni ravni okrog 5800 EUR dodatnih prihodkov, če zneske primerjamo po mesecih lanskega in letošnjega leta. Vplačane parkirnine v mesecih junij, julij in avgust 2023 so bile večje od vplačanih parkirnin za mesece junij, julij in avgust 2022, skupaj za 17.500 EUR, vendar moramo upoštevati, da se je režim začel izvajati 1. junija 2023 ter bomo končne finančne podatke in učinke lahko ugotavljali šele s koncem letošnjega leta. Dodati je še treba, da se sredstva iz najemnin, parkirnin in preostalih dohodkov iz premoženja porabljajo za tekoče in redno vzdrževanje javnih prometnih površin, ki na letni ravni znašajo okrog 700.000 EUR, pobrani prihodki iz naslova parkirnin pa predstavljajo zgolj nižji delež potrebnih sredstev, še zlasti ob vedno naraščajočih cenah vzdrževanja javne infrastrukture.

V Severni obrtno-industrijski coni Murska Sobota je skupaj 700 parkirnih mest, ocenjujemo pa, da se dovolilnice za prav vsa parkirna mesta ne bodo izdale, ker imajo nekatere tam delujoče družbe delno urejena lastna parkirišča. Ob predpostavki, da bo na letni ravni izdanih približno 400 dovolilnic, to za proračun občine pomeni prihodek 14.000 EUR (35 EUR na dovolilnico). Če bi vrednost dovolilnice ostala na ravni 100 EUR letno, bi ta

prihodek sicer potencialno znašal 40.000 EUR, vendar ne moremo oceniti, ali bi višja cena odvrčala uporabnike od pridobitve dovolilnic. Urejena je tudi možnost, da za zaposlene dovolilnice pridobijo pravne osebe, ki poslujejo v obrtni coni.

Gospodu Bojanu Petrijanu je odgovoril, da bi komisija po zaključenem delu v treh mesecih lahko izdala poročilo, in to verjetno predsednik komisije, ne mestna uprava. Če je komisija z delom končala, je treba predstaviti ugotovitve, če pa komisija nima nobenih rešitev, mora javno podjetje Komunala glede na predlog oz. metodologijo, ki sta bila prvotno predložena mestnim svetnikom v sprejem, dvigniti cene.

Odgovor mestne uprave:

Odgovor mestne uprave na to vprašanje je enak odgovoru na vprašanje svetnika g. Matjaža Duriča in svetnika g. Bojana Petrijana.

ZORAN HOBLAJ:

Prebivalci Jakobovega naselja so ga opozorili, da naj bi bil del kanala celo poškodovan in da si je nek prebivalec dovolil, da je del kanala malo oklestil. On si tega ni ogledal, ustrezne službe pa naproša, naj to preverijo, prav tako naj preverijo varnost celotnega razbremenilnega kanala.

Odgovor mestne uprave:

Ker je za razbremenilni kanal odgovorna Direkcija RS za vode, je odgovor enak kot na vprašanje svetnika g. Andreja Mešiča oz. preostala vprašanja, ki se navezujejo na razbremenilni kanal.

Opozorili so ga tudi, da je cesta proti Expanu zelo poškodovana, saj je asfaltiran vozni pas zelo nizko ter predstavlja veliko nevarnost za mopediste in motoriste. Lahko se zgodi, da na tem mestu zaradi tega pride do nezgode, zato prosi za sanacijo.

Odgovor mestne uprave:

V okviru sanacije občinskih cest bodo v naslednjih mesecih sanirani najbolj kritični deli cest. Odsek v dolžini približno 500 metrov od uvoza Pomgrad do začetka obnovljene ceste LC 050064 bo uvrščen v načrt sanacije za prihodnje leto. Če bodo sredstva dopuščala, bodo najnujnejše ureditve izvedene še v letošnjem letu.

Vožnja s kolesom bo lepša

KSENIJA GLAŽAR

V okviru evropskega tedna mobilnosti je potekalo odprtje prenovljenih ulic širšega mestnega središča. Mestna občina Murska Sobota je tako zaključila obsežna evropska projekta urejanja kolesarskih povezav v 1. in 2. fazi.

Uradnega odprtja so se udeležili različni deležniki, od upokojencev do predstavnikov občinske uprave na čelu z županom.

V preteklih treh letih so mestno središče zaznamovala številna gradbišča, ki so jih spremljale občasne zapore in ovire, zdaj pa so na novo urejene ulice mestnega jedra znova odprte in tudi prevozne. Lepo urejene ulice s širokimi kolesarskimi pasovi in pločniki so popolnoma spremenile podobo središča našega mesta. Župan Damjan Anželj je povedal, da sta mesto in občina s projekti v vrednosti skoraj 5 milijonov evrov pridobila 4,3 kilometra sklenjenih kolesarskih povezav in pločnikov, 2 kilometra novih cestišč, 3 krožišča, 2 kolesarski postajališči, 2 avtobusni postaji, več kot 150 novih dreves, zelene pasove z grmovnicami, novo javno razsvetljavo, novo urbano opremo ter prvi kolesarski števec za merjenje potovalnih na-

vad občanov in občanov (2,3 milijona evrov je bil delež sofinanciranja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, mestna občina je vložila 2,6 milijona evrov).

Vzpostavljena zvezna kolesarska povezava

Z ureditvami določenih odsekov je bila vzpostavljena zvezna kolesarska povezava, ki omogoča kolesarjenje po ožjem mestnem središču z navezavami na druge dele mesta in primestna naselja. Urejeni so bili odseki Lendavska ulica–Gregorčičeva ulica–Ulica Staneta Rozmana–Slomškova ulica–Zvezna ulica do ožjega mestnega središča v Slovenski ulici ter Ulica arhitekta Novaka in Kroška ulica. Zvezne kolesarske povezave omogočajo bolj varno

in zdravo življenjsko okolje, meščane pa spodbujajo k bolj trajnostnim načinom potovanja. Tri prej nevarna križišča v Gregorčičevi ulici so bila preurejena v krožišča. Dve krožišči sta izvedeni na dvignjeni ploščadi za varno prečkanje pešcev in kolesarjev, s tem je odpravljena tudi nevarna točka ob objektih varovanih stanovanj v Gregorčičevi ulici. S tem je bil hkrati umirjen motoriziran promet po mestu.

Hkrati obnova kanalizacije

V okviru ureditev so se lotili tudi nujno potrebne obnove dotrajanega in poddimenzionirane-

ga kanalizacijskega sistema v mestu ter tako zgradili dva dodatna kanalizacijska kolektorja in 1,3 kilometra kanalizacijskega omrežja v vrednosti 1,7 milijona evrov, ki jih je občina namenila iz občinskega proračuna. Obnovljena kanalizacija se je ob nedavnih močnih nalivih že izkazala kot učinkovita.

Kolesarjem in pešcem prijazna občina

Z urejanjem varnih kolesarskih povezav si mestna občina prizadeva za večjo varnost ranljivih v prometu, postopoma pa želi vplivati tudi na spremembo potovalnih navad občanov in občanov ter s tem zmanjšati stro-

ške prevozov. Hkrati spodbujajo zdrav življenjski slog, skrbijo za čistejši zrak v mestu ter s tem boljšo kakovost bivanja v mestu in občini. Ker si nenehno prizadevajo, da postanemo kolesarjem in pešcem prijazna občina, so obsežen evropski projekt simbolično zaključili ravno s kolesarjenjem. Župan se je s člani kolesarske sekcije Društva upokojencev Bakovci, predsednikom občinskega sveta za preventivo v cestnem prometu Tomažem Trajbaričem, predstavnikom izvajalcev, predstavniki medijev in sodelavci iz občinske uprave s kolesom zapeljal po delu novih kolesarskih povezav in jih s tem simbolično predal namenu.

Z urejanjem varnih kolesarskih povezav si mestna občina prizadeva za večjo varnost ranljivih v prometu, postopoma pa želi vplivati tudi na spremembo potovalnih navad občanov in občanov ter s tem zmanjšati stroške prevozov.

Po prenovljenih ulicah se je s kolesom podal tudi župan Anželj.

Za trajnostne načine mobilnosti

MELITA MARIČ

Mestna občina Murska Sobota se je že dvaindvajsetič pridružila evropskemu tednu mobilnosti. V okviru te evropske pobude obeležila dan brez avtomobila.

Na Slovenski ulici so s pestrim programom pripravili številne aktivnosti, da bi z njimi dodatno spodbujali trajnostne načine mobilnosti. Potekale so ustvarjalne delavnice, na voljo je bila poslikava obraza, na kolesarskem poligonu so se udeleženci lahko pomerili v varni in spretnostni vožnji. Za najmlajše so na grajski ploščadi v parku pripravili gledališko predstavo. Prireditev je odprl podžupan dr. Timi Gomboc, ki je udeležence v prometu pozval k spremembi

»Ljudem skušajo približati navade, da bi čim pogosteje izbrali eno od trajnostnih oblik mobilnosti.

potovalnih navad, da bi več poti opravili z javnim prevozom, kolesom in peš. »S tem naredimo nekaj dobrega zase in hkrati za okolje.« Po njegovih besedah

so dogodki v tednu mobilnosti zelo pomembni. »Ljudem skušajo približati navade, da bi čim pogosteje izbrali eno od trajnostnih oblik mobilnosti.« Poudaril je, da je Murska Sobota dovolj majhno mesto, da lahko do vsakega kotička pridemo s kolesom ali peš. »S projekti smo infrastrukturo v zadnjih letih zelo dobro uredili, saj je za pešce in kolesarje zelo varna, zato želimo spodbuditi ljudi, da to izkoristijo,« je še izpostavil podžupan.

Evropski teden mobilnosti nas vsako leto poziva k spremembi potovalnih navad.

»Dvigamo standarde in premikamo meje«

NATALIJA KREFT

Da je mogoče ob pravi motivaciji in z motiviranim mentorjem izvesti izjemne projekte, dokazujejo dijaki Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota.

Tehnologija se razvija s svetlobno hitrostjo, češar se zavedajo tudi učitelji, ki dandanes morajo ubirati nove poti in pristope, da lahko sledijo trendom in spremembam ter hkrati izboljšujejo motiviranost učencev. Že vrsto let se dijaki Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota udeležujejo strokovnih tekmovanj s področja računalništva in informatike, kot je tekmovanje ACM v izdelavi spletnih aplikacij, na katerem so v zadnjih sedmih letih dosegali odlične rezultate (uvrstitve med najboljše tri). O njihovem zadnjem uspehu, aplikaciji za sestavljanje računalnika v navidezni oz. virtualni resničnosti, smo brali tudi v Soboških novinah. Na šoli se trudijo z najrazličnejšimi načini in pristopi pouk strokovnih modulov narediti zanimiv in raznolik. Tako za dijake organizirajo predavanja s področja računalništva in različne delavnice. Trudijo se tudi na drugih področjih, kjer poskušajo iz dijakov izvesti še več stvarjalnosti (npr. TikTok – računalnistvospts). Trenutno se povezujejo s podjetji in jim ponujajo različne produkte, recimo izdelavo spletne strani.

Hiter razvoj zahteva spremembe v učnem procesu

Z velikim in hitrim napredkom umetne inteligence lahko predpostavljamo, da se bodo otroci morali pripravljati na drugačne poklice. Na voljo je vedno več znanj in možnosti, a gotovo jih bo treba v prihodnosti znati uporabljati in izkoristiti v prave namene. Dominik Letnar, ki na Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota že osmo šolsko leto poučuje strokovne module s področja računalništva, težko odgovori, kje si otroke predsta-

Učitelj Dominik Letnar meni, da bo v prihodnjih desetih letih še več digitalizacije, da bo pri delu še bolj treba uporabljati umetno inteligenco, precej več vrednosti bo verjetno pridobil tudi človeški faktor. Prepričan je, da bo znanje o tehnologiji in digitalizaciji v prihodnosti ključnega pomena.

Začeli so z manjšim projektom, ki je v primerjavi z začetnimi cilji zrasel v nekaj nepredstavljevega.

Aplikacija del praktičnega pouka

Če je bil osnovni cilj pripraviti aplikacijo v virtualni resničnosti, je ta zdaj postala veliko več. Kot povedo, o prodaji niso razmišljali, bolj si želijo, da bi aplikacija postala del praktičnega pouka, kar bi učence dodatno motiviralo. Obenem je tovrsten projekt odlična referenca. »Trenutno še vedno ostajam na poti računalništva, saj me delo na tem področju veseli in ga dojemam kot hobi, s katerim se rad ukvarjam. Seveda me zanimajo tudi druga področja, druge vede, ampak vse ob svojem času, zato se trenutno trudim samo pridobiti visoko raven izobrazbe na področju, ki mi je najljubše,« še doda Cvetko.

vlja čez deset, dvajset let, saj so se v minulih desetih letih stvari močno spremenile in razvile, tudi delovna mesta so zdaj precej drugačna. Meni, da bo v prihodnjih desetih letih še več digitalizacije, da bo pri delu še bolj treba uporabljati umetno inteligenco, precej več vrednosti bo verjetno pridobil tudi človeški faktor. Prepričan je, da bo znanje o tehnologiji in digitalizaciji v prihodnosti ključnega pomena.

Temelj uspeha mentor, ki dijake priganja

»Menim, da sta vključenost in angažiranost dijakov dodani vrednosti, saj lahko tako resno uresničujemo zastavljene cilje ter postavljamo višje standarde in premikamo meje. Drži, da vsako projektno delo temelji na močni vključenosti in angažiranosti mentorja, ki na eni strani spodbuja, motivira in priganja dijake, da se približajo končnemu cilju, na drugi strani pa je ob zaključku projekta tudi ogromno osebnega zadovoljstva. Ko ni prave volje ali jasnega cilja, je včasih tudi težko, zato je treba najti načine in prijeme, s katerimi poskušamo mlade motivirati, da vsak poišče svoje najboljše področje,« še doda Letnar. Adrian Cvetko,

zdaj že nekdanji dijak, je navdušen nad tovrstnim pridobivanjem znanja. »Podpora in mentorstvo profesorjev spodbujata tudi ustvarjalno razmišljanje in močnejše sodelovanje dijakov, vse s ciljem, da združijo moči in skupaj nekaj ustvarijo, pa še odnosi med dijaki in profesorji so boljši.«

Dokazali, da zmorejo

Začeli so z manjšim projektom, ki je v primerjavi z začetnimi cilji zrasel v nekaj nepredstavljevega. »Iz meseca v mesec so želje rasle, cilji in standardi so se stopnjevali, vložili smo ogromno energije in res dokončali izdelek, ki je zelo dober, uporaben, inovativen in zanimiv. V tem času so nastale posebne vezi med vsemi, ki so sodelovali pri projektu, pokazali smo veliko razumnosti in strpnosti, pomembno je bilo skrbeti za motiviranost ekipe.« Z raziskovalno nalogo so osvojili zlato priznanje in prvo mesto na 57. Srečanju mladih raziskovalcev Slovenije. Inovacijo so prijavili pri Pomurski gospodarski zbornici, kjer so zanj prejel naziv prebojna invencija. Opazilo jih je tudi podjetje Orka Informatika, ki jim je doniralo nova, še boljša virtualna očala Meta Quest Pro.

Priznanja pomurskim inovatorjem

KSENIJA GLAŽAR

Pomurska gospodarska zbornica je v okviru 29. letne konference Pomurskega društva za kakovost letos že dvaindvajsetič zapored podelila priznanja najboljšim inovativnim podjetjem in inovatorjem iz pomurske regije.

Inovacije kažejo na veliko mero strokovnosti, podjetnosti in drznosti.

Zlato priznanje so prejeli inovatorji podjetij Reflex, Lek, enota Lendava in Roto Eco. Inovatorji podjetja Arcont prejeli srebrno priznanje, bronasto priznanje pa so prejeli inovatorji podjetja Radgonske gorice in podjetja Lek, enota Lendava. Inovatorji Dominik Letnar, Adrian Cvetko in Val Smodiš iz SPTŠ Murska Sobota so prejeli posebno priznanje Prebojna invencija. Strokovno komisijo so sestavljali mag. Danijel Copot, dr. Saša Štraus in Tina Horvat. Priznanje predstavlja najvišje priznanje za inovativne dosežke pomurskih podjetij in njihovih inovatorjev ter je pomembno za promocijo inovativnosti v Pomurju in širše. Vse tri zlate inovacije bodo sodelovale še na nacionalnem ocenjevanju. V okviru konference so podelili tudi zlati znak kakovosti 2023, ki ga je prejelo podjetje Codex iz Murske Sobote, ki letos obeležuje trideset let delovanja v industriji ležajev in pogonske tehnike.

Inovativni tudi mladi

Študentski podjetniški in inovacijsko-raziskovalni center, ki sta ga ustanovila Pomursko društvo za kakovost in Ekonomska šola Murska Sobota – višja strokovna šola, je podelil še nagrade ŠPIC za naj risbo, naj spis in naj poslovni načrt. Nagrado za naj risbo na temo Kakšni bodo računalniki leta 2222? je prejela Azai Uršič Kuhar iz enote Miške Vrtca Murska Sobota (mentorici Nataša Jelenovec in Nataša Markoja). Nagrado za naj spis na temo Digitalizacija in kakovost življenja leta 2222 je prejel Lukas Gumilar iz Osnovne šole II Murska Sobota (mentorica Polona Bohar). Naj poslovni načrt za ustanovitev podjetja Machina so izdelali Lana Cigut, Žana Berde in Aljaž Števanec iz Ekonomske šole Murska Sobota (mentorica mag. Betina Podgajski). »Vsako priznanje za inovacije, tako na regijski kot na nacionalni ravni, je posebna čast ter priznanje za delo in trud, ki ju inovatorji vložijo v razvoj inovacije. Pri Pomurski gospodarski zbornici smo vedno ponosni na dosežke podjetij iz domače regije. Ponosni smo, da podjetja v naši regiji, tudi v teh nepredvidljivih časih, veliko napora in sredstev vlagajo v razvojne, inovativne projekte,« pravi jo na Pomurski gospodarski zbornici.

Deseta obletnica prinaša štiridnevni program

MELITA MARIČ

V RIS Dvorec Rakičan zadnje dni v oktobru organizirajo tradicionalno prireditve Ples – noč čarovnic.

Deseto obletnico bodo zaznamovali s štiridnevni spektaklom za vse generacije. Prireditve, ki bo v Rakičanu potekala med 27. in 30. oktobrom, bo postregla z bogatim glasbenim programom, odličnimi koncerti na dveh odrih in vsakodnevnim kresom. V soboto in nedeljo bo program obogaten s srednjeveškim programom za vse generacije, prikazali bodo orožarstvo, mečevanje in srednjeveški nastop z viteškim turnirjem, manjkali ne bodo niti srednjeveški plesi in čarovniške predstave, poslikave obrazov, lokostrelstvo, prižig grmade in spektakularni ognjeni šov.

Petkovo dogajanje

Prvi festivalski dan se bo dogajanje začelo ob 19. uri. Na grajskem dvorišču rakičanskega dvorca bo kot prva na oder stopila prekmurško-medžimurska četverica The Margins, sledi nastop skupine Mi2.

Za nepozaben zaključek večera bo poskrbela slovenska rock skupina Šank Rock. V šotoru bo občinstvo najprej ogrel DJ Kiki. Prihaja tudi srbski glasbeni dvojec In Vivo. Za vrhunec bo poskrbela kraljica Balkana Neda Ukraden.

Sobotno dogajanje

Sobotno dogajanje se bo začelo ob 15. uri s srednjeveškim programom. V šotoru bo najmlajše zabaval čarovnik Sam Sebastian, čas bo tudi za otroško predstavo »Čarobna krona«. V koncertnem programu bosta nastopili štajerska glasbena skupina Polkaholiki in prekmurska glasbena skupina Weekend band. Na grajskem dvorišču bodo nastopili romska glasbena skupina Romano Glasuso, slovenski pop duo Maraaya ter ena najprepoznavnejših in najboljših pevk zabavne glasbe na Balkanu Severina, dogajanje

bodo ta dan zaključili Rock Partyzani.

Nedeljsko dogajanje

Tudi naslednji dan se bo spored začel ob 15. uri s srednjeveškim in čarovniškim programom, ki ne bo minil brez čarovnika. V šotoru bodo ozračje prvi ogreli Modrijani, ena najbolj znanih slovenskih narodnozabavnih zasedb. Nastopil bo tudi priljubljeni slovenski glasbenik Luka Basi. Na grajskem odru se bodo zvrstili nastopi didžejev. Kot prvi bo nastopil DJ Mattias. Tandem DJs from Mars v dvorec Rakičan prihaja prvič. Ponovno se nanj vrača svetovno znani Alle Farben s spremljevalno skupino.

Ponedeljkovo dogajanje

Zadnji festivalski dan bo postregel z večerno glasbeno poslastico na dveh odrih in prižigom grmade. Obiskovalce bosta med drugim za-

Obiskovalci bodo lahko prisluhnili izvajalcem, ki so že stali na grajskem odru, poleg tega pa bo nanj vsak dan stopil izvajalec, ki se na prireditvi Ples – noč čarovnic še ni predstavil.

bavala Let 3, alternativna rock skupina z Reke, in ljubljanska peterica Joker Out, prihaja Mihajlo Veruović, bolj znan kot Voyage, nastopili bosta še Dina Arapović - Dinna in prekmurska glasbena zasedba Blue Planet.

Prodaja vstopnic

Prodaja vstopnic poteka po spletu, v kavarni in gostilni dvorca ter v Turističnem informacijskem centru Murska Sobota. Vstopnice Galerija se od preostalih razlikujejo po tem, da imajo njihovi imetniki do-

stop do arkadnega hodnika v prvem nadstropju, te vstopnice pa so na voljo izključno v spletni prodaji.

Vhod in izhod

Vhod in izhod za obiskovalce bosta na vzhodni strani dvorca – z glavne ceste, kjer bo tudi prodaja kart, in na južni strani ob kavarni in gostilni. Organizator prireditve imetnike vstopnic naproša, naj za zaščito lastnih interesov ne objavljajo fotografij kupljenih vstopnic, saj je na vsaki vstopnici natisnjena koda QR in lahko pride do zlorabe.

PLES

NOČ ČAROVNIC V DVORCU RAKIČAN

www.noccarovnic.si

27., 28., 29. IN 30. OKTOBER 2023

27. 10. MI2 • ŠANK ROCK • NEDA UKRADEN • INVIVO

28. 10. SEVERINA • MARAAYA • POLKAHOLIKI

29. 10. ALLE FARBEN • DJs from MARS
LUKA BASI • MODRIJANI

30. 10. JOKER OUT • LET3 • VOYAGE • DINNA

SREDNJEVEŠKI PROGRAM • ANIMACIJA ZA OTROKE • OGNJENI ŠOV • V VSAKEM VREMENU

Predprodaja vstopnic poteka preko www.ris-dr.si, v Kavarni Dvorec Rakičan in TIC Murska Sobota.

Število vstopnic je omejeno. V izogib kolonam priporočamo pravočasen prihod na prizorišče!

www.ris-dr.si

Na sto umrlih skoraj dve osebi s samomorom

KSENIJA GLAŽAR

Izpostavili so javnozdravstveno problematiko samomora in tesno povezanost duševnega zdravja s telesnim.

Interaktivni iskalnik, ki omogoča iskanje brezplačnih virov pomoči po regijah, problematiki in starostnih skupinah: www.zadusevnozdravje.si

Območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje Murska Sobota je letošnji svetovni dan preprečevanja samomora obeležila z novinarsko konferenco, na kateri so želeli Pomurce spodbuditi k sodelovanju v akciji Kilometri za življenje. Z omenjeno akcijo se že peto leto zapored priključujejo mednarodni akciji Prekolesarimo svet. Martin Ranfl, predstojnik murskosoboške območne enote zavoda, je poudaril javnozdravstveno problematiko samomora in tesno povezanost duševnega zdravja s telesnim. Župan Murske Sobotne Damjan Anželj je spregovoril o pomembnosti ustvarjanja zdravega in kakovostnega okolja za občanke in občane. Anja Žurga, regijska koordinatorica nacionalnega programa duševnega zdravja MIRA, je na kratko predstavila statistične podatke o samomoru in vire pomoči za osebe v duševni stiski. Tomaž Trajbarič, vodja policijskega okoliša murskosoboške policijske postaje, je poudaril pomembnost varnosti na kolesu in kolesarje spodbudil k dosledni uporabi kolesarske čelade. Vesna Maučec, izvršna direktorica Zdravilišča Radenci, je predstavila aktivnosti, s katerimi se priključujejo akciji v zdravilišču. Po novinarski konferenci so prekolesarili simbolni uvodni krog in tako k akciji prispevali prve prevožene kilometre.

V znak podpore rumeno-oranžna pentlja

Ob svetovnem dnevu preprečevanja samomora, ki ga obeležujemo 10. septembra, z rumeno-oranžno pentljo izražamo

Z akcijo Kilometri za življenje ozaveščajo o pomenu skrbi za duševno zdravje. Cilj je preprečevanje samomorov v Pomurju. Prav tako želijo prebivalce regije spodbuditi k večji telesni dejavnosti, gibanju in povezovanju, ki pozitivno vplivajo na duševno in telesno zdravje ter ga krepijo. Akcija je potekala od 10. septembra do 10. oktobra, kolesarji pa so lahko sodelovali s kolesarjenjem v naravi ali na sobnem kolesu.

podporo vsem tistim, ki jih je samomorilno vedenje kakorkoli prizadelo. V ta namen je tudi murskosoboški grad zažarel v rumeno-oranžni barvi.

- V Sloveniji smo po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje v letu 2022 zabeležili manj samomorov kot leto poprej. Delež smrti zaradi samomorov je med vsemi smrtmi znašal 1,79 %, kar pomeni, da sta med sto umrli približno dve osebi umrli zaradi samomora. Po spolu so skoraj štirikrat pogostejše umirali moški, samomorilni količnik pa narašča s starostjo in je najvišji v višjih starostnih skupinah.

Do kakšnih ugotovitev prihajajo?

Aktivnosti, ki jih na področju preprečevanja samomora na nacionalni ravni koordinira zavod, so večinoma del akcijskega načrta resolucije o nacionalnem programu za duševno zdravje – MIRA. Na zavodu so vpeti v več nalog iz akcijskega načrta. Na področju raziskovanja so letos opravili poglobljeno analizo najpogostejših metod samomora v Sloveniji za dvajsetletno obdobje (2001–2020). Vključeni so v program psihološke prve pomoči za splošno javnost, ki je

usmerjen v razvoj različnih veščin, denimo kako prepoznati osebo v duševni stiski (tudi samomorilno ogroženo osebo), kako k njej pristopiti in kako ji pomagati. Letos so začeli še z izobraževanjem splošne javnosti, ki je brezplačno in poteka v manjših skupinah. Program To sem jaz (www.tosemjaz.net) mladim omogoča anonimen, brezplačen in preprost dostop do strokovnega nasveta. V letih 2021 in 2022 so ravnateljem osnovnih in srednjih šol predstavili smernice za postvencijo po samomoru v šolskem okolju z naslovom »Ko se zgodi samomor učenca ali dijaka«. Letos so v načrtu evalvacije uporabnosti in prepoznavnosti smernic, ki bodo služile kot izhodišče za delo pri tej nalogi in kot načrtovanje bolj poglobljene implementacije. Vpeti so tudi v omejevanje dostopnosti sredstev za samomor. Poleg omenjenih aktivnosti se na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje že vrsto let pridružujejo tudi drugim preventivnim aktivnostim in aktivnostim ozaveščanja javnosti v Sloveniji, ki jih organizira in spodbuja mednarodna javnost. Interaktivni iskalnik, ki omogoča iskanje brezplačnih virov pomoči po regijah, problematiki in starostnih skupinah: <http://www.zadusevnozdravje.si>

Očistili Soboško jezero

ALEKSANDRA GRAH

Zadnjo septembrsko soboto so se učenci treh murskosoboških osnovnih šol na povabilo Potapljaškega društva Murska Sobota odpravili k Soboškemu jezeru na posebno čistilno akcijo.

Potapljačem se je pri čiščenju jezera in njegove okolice pridružilo okrog petdeset mladih prostovoljcev. Kot je povedala ena od mentoric, je učenke ohranjanje narave in okolja tako močno pritegnilo, da so se odločili združiti moči ter s čiščenjem polepšati in urediti okolje. Ob Soboškem jezeru, ki spada med najlepša naravna območja v našem kraju in privablja obiskovalce z vseh koncev Slovenije, se v zadnjem času pojavlja preveč smeti. Potapljači so tako skupaj z učenci in njihovimi mentorji v jezeru in njegovi okolici nabrali več kot 150 kilogramov odpadkov. Po akciji je sledilo tekmovanje učencev v eko-kvizu. Prvo mesto so z odličnim znanjem ter natančnim poznavanjem Soboškega jezera in njegovih bioloških značilnosti osvojili učenci Osnovne šole III Murska Sobota.

Športne igre vojnih veteranov

GEZA GRABAR

Letošnje igre so bile že devetnajste in so potekale v športnem centru v Bogojini.

Med pomembne dejavnosti Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Murska Sobota spada letno druženje ob športnih igrah. Na začetku sta predsednik območnega združenja Ivan Smodiš in župan moravskotopliške občine pozdravila navzoče, še zlasti veterane iz madžarskega Szekesfehérvára. Na igrah je sodelovalo trinajst ekip, sestavljenih iz članov združenja iz prav toliko občin. Skupni zmagovalec je postala ekipa Murske Sobotne pred Kuzmo 2 in Kuzmo 1. Ekipa gostov iz Madžarske je zasedla šesto mesto. Med drugim so tekmovali v streljanju z zračno puško, metu bombe na cilj, pikadu in streljanju na gol. Med tistimi, ki so omogočili izvedbo srečanja, je bila tudi murskosoboška vojašnica.

Radioamaterji znova v Nemčavcih

GEZA GRABAR

Tokratni strokovni del srečanja je bil namenjen tekmovanju v telegrafskih veščinah (uspešnost sprejema računalniško generiranega besedila v Morsejevi telegrafiji).

Radio TV klub Murska Sobota je bil pri vaško-gasilskem domu v Nemčavcih gostitelj tradicionalnega letnega srečanja članov in privrženecv Zveze radioamaterjev Slovenije in njihovih prijateljev iz tujine. Ker se ga že leta udeležujejo tudi kolegi iz vseh štirih sosednjih držav ter Nemčije, je prireditev prerasla v srednjeevropsko srečanje radioamaterjev. Tudi letos se ga je udeležilo več kot 160 udeležencev. To je že nekaj let najštevilčnejši radioamaterski dogodek v Sloveniji, hkrati pa ima tudi najdaljšo tradicijo. Glavni govornik na srečanju je bil novi predsednik Zveze radioamaterjev Slovenije Konrad Križanec, v imenu domače občine pa je zbrane pozdravil podžupan dr. Timi Gomboc. Na letošnji podelitvi je največ priznanj prejel Radioklub Radenska (pozivni znak S59P) v kategoriji več operatorjev, prav tako član murskosoboškega kluba Jože Herman (S51ZO) v kategoriji en operator – velika moč, v konkurenci en operator – mala moč pa je prvo mesto osvojil Franc Vida (S51WC), Pomurec Ljubo Pintar (S53O) pa je v tej konkurenci pristal na tretjem mestu.

Tudi letos se ga je udeležilo več kot 160 udeležencev. To je že nekaj let najštevilčnejši radioamaterski dogodek v Sloveniji, hkrati pa ima tudi najdaljšo tradicijo.

Kako prijazna je Murska Sobota do invalidov?

NATALIJA KREFT

Nашa občina nosi naziv Občina po meri invalidov, sprejet pa je tudi akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v njej, ki natančno opredeljuje naloge, odgovorne izvajalce, roke in vire financiranja. A v kolikšni meri se črke na papirju odražajo v vsakdanjem življenju?

Kako so turistične točke dostopne za invalide z gibalno ali senzorno oviranostjo? Ali so invalidom dostopne tudi turistične znamenitosti zunaj mesta? Odgovore na ta vprašanja je avgusta iskal Geodetski inštitut Slovenije v okviru evropskega projekta programa Interreg Srednja Evropa CE-Spaces4All oz. Dostopnost prostora za vse, ki obravnava področje dostopnega turizma v Srednji Evropi. Skupaj z Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije, Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Murska Sobota, Društvom gluhih in naglušnih Pomurja – Murska Sobota in Razvojnim centrom Murska Sobota so izvedli terensko raziskavo dostopnosti poti in turističnih objektov za invalide v Murski Soboti, Moravskih Toplicah in drugih turističnih točkah po Prekmurju.

Ogled na terenu

Predstavniki Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota so uvodoma društvene prostore predstavili kot primer dobre prakse za slepe in slabovidne osebe. Nato je sledil skupinski sprehod po Murski Soboti s pregledom dostopnih poti in ovir na njih ter turističnih objektov – in sicer z vidika načel inkluzivnega oblikovanja, ki zahteva enakovredne dostope za vse. Pregledali

Skupaj z izbranimi turističnimi ponudniki v Sloveniji ter na Hrvaškem in Madžarskem bo v nadaljnji fazi sledila priprava turističnih programov za invalide. Z njimi bi invalidom omogočili varna in kar se da samostojna potovanja.

so železniško postajo v Murski Soboti, hotelske namestitve in gostinske objekte, kulturne ustanove in turistični informacijski center. V objektih so med drugim izmerili širine prehodov in preverili, ali toaletni prostori ustrezajo osebam na vozičkih, ali so na voljo slušne oz. indukcijske zanke za osebe z okvaro sluha ter ali so zagotovljeni vizualni kontrasti na stopnicah in vhodih v objekt za osebe z okvaro vida. V zunanjem okolju so bili udeleženci pozorni na fizične in druge ovire, ki jih ljudje brez oviranosti niti ne opazijo, kot so neustrezna poglobitev robnika ali neprimerna podlaga za osebe na vozičkih in višinske ovire za osebe z okvaro vida.

Javna objava zbranih rezultatov

Naslednji dan so se zbiralci podatkov srečali s predstavniki Občine Moravske Toplice in Zavoda za okolje in turizem Dobrovnik ter različnimi turističnimi ponudniki, kar je bila odlična priložnost, da deležniki lokalno okolje spoznajo iz druge perspektive. Ob zaključku testiranja so dostopnost za invalide preverjali še v doživljajskem parku Vulkanija, Expanu, ob Bukovniškem jezeru, v tropskem vrtu Ocean Orchids, na posestvu Passero in pri razglednem stolpu Vinarium. Rezultate bodo konec leta predstavili v javnem spletnem pregledovalniku dostopnosti, prav tako bodo z njimi seznanili občine in turistične ponudnike – s ciljem, da ti razmislijo o odpravi ovir.

Kuhajte doma, jejte lokalno

MELITA MARIČ

Projekt, ki spodbuja ljudi, naj kuhajo doma in uporabljajo lokalno pridelano hrano.

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so predstavili publikacijo »Lahko jem – jedi, bogate z antioksidanti«. Namen publikacije je bil spodbuditi ljudi, naj kuhajo doma in uporabljajo lokalno pridelano hrano. Poudarek je na antioksidantih, ki imajo pomembno vlogo pri zaščiti našega zdravja,« pojasni Branislava Belović in doda, da je publikacija že trinajsta v seriji »Lahko jem«. Vsebuje nasvete in kuharske recepte za pripravo juh, glavnih jedi, solat in sladic. »Za antioksidante smo se odločili, ker smo želeli izkoristiti to priložnost, da bi posebej poudarili

lokalno pridelano sezonska živila, ki jih lahko najdemo na domačih vrtovih, njivah in tržnicah. Bogat vir antioksidantov so zelenjava in sadje, stročnice, semena ter oreški,« pove in doda, da sta izdajo priporočila tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje in Center za krepitev zdravja, ki skrbita tudi za razširjanje usmeritev zdravega prehranjevanja. Publikacija je v tiskani obliki izšla v 2000 izvodih in je med drugim brezplačno na voljo pri Pomurskem društvu za boj proti raku ali v javnih zdravstvenih ustanovah ter na razstavi v murskosoboški knjižnici. Na spletni strani Pomurskega društva za boj proti

raku bo dostopna tudi v e-obliki.

Podpora občine

Mestna občina Murska Sobota je tudi letos sofinancirala projekt Pomurskega društva za boj proti raku. Pri pripravi publikacije so moči, znanje in izkušnje združili prim. mag. Branislava Belović, dr. med., specialistka socialne medicine in pediatrije, ki je že leta aktivna v Pomurskem društvu za boj proti raku; Renata Kutnjak Kiš, dr. med., specialistka epidemiologije, ki je vodja dejavnosti za javno zdravje in promocijo zdravja pri Zavodu za javno zdravstvo

Publikacija vključuje recepte, primerne za vsakodnevno uporabo, saj recepti vključujejo sezonska živila.

Međimurske županije (Hrvaška); Luka Dolonga, kuharski mojster, ki je zaposlen v Specialni bolnišnici za medicinsko rehabilitaci-

jo Varaždinske Toplice (Hrvaška); in Sanja Fartelj, vzgojiteljica predšolskih otrok, zaposlena v Vrtcu Murska Sobota.

Hkrati je potekalo odprtje razstave »Sam svoj kuharski mojster«, ki jo je v okviru partnerstva SustainaBite in projekta Food for the Future pripravilo Pomursko društvo za boj proti raku.

»Rada poslušam in rešitve iščem v dialogu«

GEZA GRABAR

Na nedavnem izrednem volilnem zboru članov je bila Vlasta Veren izvoljena na čelo Društva upokojencev Murska Sobota za nadomestni mandat 2023–2025. Predsednica Angela Novak je namreč konec letošnjega maja nepričakovano umrla.

Čeprav ima Vlasta Veren na področju dela v javnem življenju veliko izkušenj, je nova funkcija zanj veliko izziv, vendar je prepričana, da bo ob pomoči vseh članov in podpredsednice Anice Sapač nadaljevala že uhojeno pot enega najdejavnejših tovrstnih društev pri nas. Z njo smo opravili kratek pogovor.

Je bila odločitev za ta novi izziv težka?

Da. Zahtevala je kar nekaj resnega razmisleka. Podpredsednica društva Anica Sapač, ki je Društvo upokojencev Murska Sobota v vmesnem obdobju vodila odlično, je pri tem odigrala ključno vlogo. Kljub prvemu odločnemu odgovoru ne me je preprosto prepričala, da sem privolila. Na njo v nadaljevanju še kako računam, saj mi bo v veliko pomoč.

Vaša predhodnica je bila na tem položaju štirinajst let in je s pravim pedagoškim pristopom utrdila položaj društva. Kako boste v njem delo zastavili vi?

Naj na začetku povem, da sem vodenje društva prevzela s 1. oktobrom. Nisem pedagog in v tem se verjetno razlikujeva. Delo društva se nadaljuje, dogajajo se do-

bre zgodbe. Bolj se vidim kot koordinatorka in še najmanj želim spreminjati dobro delo. Rada poslušam in rešitve iščem v dialogu. V delo društva do zdaj nisem bila vpeta, zato verjamem v sodelovanje in pomoč. Skupaj bomo zmogli.

“V delo društva do zdaj nisem bila vpeta, zato verjamem v sodelovanje in pomoč. Skupaj bomo zmogli.”

Člani društva ste doslej delovali na šestih tematskih področjih in v kar dvanajstih sekcijah, že skoraj dve desetletji pa izdajate letni literarni zbornik Shojene poti. Ohraniti raven delovanja bo verjetno vaš največji izziv.

Društvo dela dobro, kar pomeni, da člani društva delajo dobro. Kot ugotavljate, so področja dela raznolika, od športa do kulture, od sociale do mednarodnega sodelovanja. Posebej naj omenim prostovoljstvo, projekt Starejši za starejše in obiske starejših. Program za letošnje leto je sprejet, z delom

samo nadaljujemo. Še trije meseci so do izteka leta in v tem času bomo videli, kaj so naše želje in potrebe, ob tem pa moramo seveda upoštevati možnosti, ki so nam na voljo. Skupaj bomo pripravili program za naslednje leto. Čaka nas pomembna naloga, ki je širitev članstva ter pomladitev in tudi okrepitev pevskega zbora z novimi pevki in pevci.

Že doslej se je društvo odlikovalo s široko mrežo delovanja na različnih socialnih področjih. Z realno vse nižjimi pokojninami je gmotni položaj večine upokojencev vse težji, zato jim je z različnimi programi treba nuditi pomoč. Kakšen je vaš pogled na te izzive?

Naše društvo opozarja in pomaga, vendar ima omejitve. Višina pokojnine je odvisna od zakonodaje in plačanih prispevkov. Tu trčimo ob dejstvo, da je nizka pokojnina zlasti rezultat nizkih plač iz aktivnega obdobja. Potem so tu različni odmerni odstotki po posameznih obdobjih. Tudi 57 odstotkov za moške. Je to prav? Najmanj, kar mora storiti država, je delovati po sprejetih pravilih na področju

Vlasta Veren (levo) je sprejela izziv in prevzela vajeti murskosoboškega društva upokojencev.

uskaditev višine pokojnin in v dobrobit vseh upokojencev. Imamo kar nekaj humanitarnih organizacij, ki pomagajo s finančnimi sredstvi ter tudi s paketi prehrabnih in drugih izdelkov. Tu so navsezadnje tudi centri za socialno delo. Težko sodim, ker področje pre malo poznam, ampak delo na terenu bi lahko spremenilo položaj marsikaterega upokojenca.

Morda načrtujete novosti, da bi z njimi društvo postalo še bolj prepoznavno?

Program bomo pripravili skupaj ter v okviru potreb, želja in možnosti.

Podporno okolje, v

katerem delujete, je ugodno. Tu mislim zlasti na Mestno občino Murska Sobota, ki je bila med drugim pred slabima dvema letoma zaslužna za vaše nove prostore v Mensani.

Društvo upokojencev že leta deluje v Kocljevi ulici, kjer imamo pisarno z majhno sejno sobo. Prostor v Mensani je namenjen aktivnostim članstva. Z obema lokacijama so povezani stroški. V Mensani deluje likovna sekcija, ki pripravlja razstave, tam ima vaje pevski zbor. To je prostor druženja ter prostor za kulturne prireditve in srečanja. Veljalo bi razmisliti o še večji izkoriščenosti teh društvenih prostorov.

Kot učitelj je spodbujal mlade k raziskovanju

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: ALEŠ CIPOT

Zahvalno listino ob občinskem prazniku Mestne občine Murska Sobota je prejel Franc Vogrinčič, upokojeni učitelj iz Kroga.

Franc Vogrinčič se je rodil leta 1957 v Krogu. Po osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Bakovcih, se je vpisal na Industrijsko kovinarsko šolo v Mariboru ter jo leta 1977 zaključil kot strugar in strojni tehnik. Zatem se je vpisal na mariborsko Pedagoško akademijo, kjer je izbral študijski smeri geografijo in zgodovino. Leta 1980 je diplomiral z nalogo »Socialno-geografska analiza naselij Krog in Noršinci«. Ker je bila naloga družbeno aktualna – obravnavala je namreč socialno-ekonomsko problematiko naselij in iskala uspešne oblike zasebnega kmetijstva, je zanj prejel Kidričevo nagrado.

Dolgoletni učitelj

Pedagoško pot je začel na podružnični šoli v Markovcih. Kmalu se je zaposlil na Osnovni šoli II Murska Sobota, kjer je obsežno znanje

rad delil z učenci številnih generacij vse do upokojitve leta 2021. V pedagoški karieri je na številnih področjih dosegel izjemne dosežke. Med drugim je več let vodil študijske skupine, sodeloval je pri uvajanju devetletke, bil je mentor mnogim študentom med prakso, udeleževal se je geografskih in zgodovinskih tekmovanj ter jih tudi izvajal. Učenci so množično sodelovali na teh tekmovanjih iz geografije in zgodovine, veliko jih je prejelo bronasta, srebrna in tudi zlata priznanja. S Heleno Frumen sta soorganizirala in izvedla več geografsko-ekoloških taborov, ki so se jih udeležili učenci in učitelji iz celotne Slovenije.

Učence spodbujal k raziskovanju

Učenci, ki jim je bil mentor, so redno osvajali najvišja priznanja. Raziskovalne naloge so se nave-

zovale na geografska, zgodovinska, geološka, etnološka in številna druga področja, lokacijsko pa na Krog, Mursko Soboto in Prekmurje (če naštejemo le nekatere: »Občala naših dedkov in babic«, »Gradišče skozi čas«, »Nastanek in razvoj domačega kraja Krog«, »Cerkev sv. Nikolaja v Murski Soboti«, »Turizem nekoč in danes: reka Mura«, »Javni promet v Murski Soboti: avtobusni in železniški promet«, »Promet in trgovina: stari vlak Gorička Mariška«, »Šege in navade v Krogu«, »Pol stoletja Kajak kanu kluba Mura Krog: šport v preteklosti«, »Tako smo se zdravili pri nas: bolnišnica v Murski Soboti«, »Prve banke v Murski Soboti: plačilna sredstva skozi čas«). Za izjemno delo na področju geografije je prejel priznanje Janeza Jesenka, ki ga Društvo učiteljev geografije Slovenije podeljuje učiteljem za nadpovprečno pedagoško delo.

Več knjig o šolstvu in življenju ob Muri

Kot ljubitelj zgodovine in geografije ter svojega domačega kraja je zbiral, raziskoval in urejal razne vire in podatke. Nastalo je več knjig: »Razvoj osnovnega šolstva v Murski Soboti« (1994), »Zgodovina Osnovne šole Krog: 1897–1995« (1995), »Krog skozi stoletja« (1999), »110-letnica šole v Krogu« (2022), soavtorstvo s Sandro Dolgov in Marinelo Pap), »Geografsko-zgodovinski oris vasi Krog« (2022), »Brošura Naravoslovni dan: Narava ob Muri vas vabi na odkrivanje«, »Sto let učenosti: sto let starega dela šole na Cankarjevi ulici v Murski Soboti 1917–2017« (2017, soavtorstvo s Sandro Dolgov in Marinelo Pap). V Krajevni skupnosti Krog so zato na Franca Vogrinčiča ponosni in mu hvaležni, ker zna in zmore ter želi domači vasi in naslednjih rodovom pokloniti nekaj tako pomembnega,

Zahvalne listine je, kot pravi, zelo vesel ter se zanj zahvaljuje predlagateljici Krajevni skupnosti Krog in Mestni občini Murska Sobota.

kot so knjige o zgodovini ljudi ob reki Muri. Vsa njegova življenjska dela so bogata promocija in odlična predstavitev Prekmurcev, hkrati pa neprecenljiva promocija krajevne skupnosti in mestne občine ter tudi šolstva v širšem pomenu.

Naj letno kopališče imamo v Murski Soboti

NATALIJA KREFT

Letošnje muhasto poletje je kljub vsemu v mestno kopališče privabilo številne obiskovalce. Grenak priokus ostaja zaradi prepotrebne sanacije.

Murskosoboško letno kopališče spada med bazenska kopališča na prostem in je letos obratovalo od 12. junija do 10. septembra. Za štiri bazene v velikosti 2107 m² skrbi javno podjetje Komunala iz Murske Sobotice. Direktor Tomislav Zrinski pove, da je v letošnjem poletju kopališče obiskalo 29.468 kopalcev; največ so jih v enem dnevu naštel 931, povprečno pa se je na dan kopalo 324 kopalcev.

Redni monitoring kakovosti vode

Kot dodaja Zrinski, sta letos kopališče pregledala inšpektorica za zdravje ter inšpektor za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. »Oba sta bila zadovoljna z videnim. Skladno s predpisi smo letos štirikrat vzorčili bazensko vodo v vseh bazenih in toplo vodo na pipah v sanitarijah. Poročila o vzorčenjih so bila brezhibna in skladna z zahtevami predpisov.« Meni, da so bili obiskovalci kopališča zelo zadovoljni s storitvijo javnega

29.468

kopalcev je v letošnjem poletju obiskalo kopališče.

Kopališče v številkah:

- kopališče je obratovalo 80 kopalnih dni,
- številni dogodki so bili dobro obiskani (NŠ Mura z nočnim kopanjem, AC Profect + Murski val, Vzajemna),
- temperatura bazenske vode je bila od 24 do 27 °C,
- poraba električne energije je pribl. 55 MWh,
- poraba vode je pribl. 20.000 m³.

podjetja, čistočo in temperaturo vode, čistočo okolice in sanitarij ter gostinskimi storitvami. »Letos smo na severni strani kopališča dodali mobilno enoto za sanitarije. Vsi sodelavci so se trudili, da je bilo kopališče glede na infrastrukturo vsak dan čisto, varno, prijetno in vredno obiska. To dokazujejo tudi številni dolgoletni obiskovalci, ki že desetletja kupujejo sezone vstopnice, in obiskovalci iz drugih delov države ter tudi iz tujine.« To dokazuje še dejstvo, da je letos naše letno kopališče med prejemniki priznanj za najboljša tri kopališča v Sloveniji v posamezni kategoriji.

Vremenske razmere otežile obratovanje

Letos so vremenske razmere precej otežile obratovanje kopališča. Padla drevesa je bilo treba odstraniti, po nevihtah je bilo v bazenih ogromno listja in vej, zato je bilo treba bazene

pred odprtjem kopališča očistiti. Eno neurje je skupaj s temelji odneslo kabino za preoblačenje. Vsi ti vzroki za zaprtje kopališča oz. omejeno delovanje so predstavljali dodatne stroške. V zelo kratkem času bo zaradi dotrajanosti treba pripraviti predlog sanacije bazenov in bazenske tehnike v obstoječih gabaritih ter izdelati projekte za gradbeno, strojno in elektro prenovo letnega kopališča, sicer bo upravljanje in vzdrževanje kopališča zelo oteženo oz. se lahko zgodi, da zakonskih zahtev ne bo mogoče več zagotavljati. Zrinski še doda, da je bilo do 31. avgusta za pripravo in upravljanje kopališča ustvarjenih 148.458 EUR prihodkov, odhodki pa so znašali 185.316 EUR. Presežek odhodkov nad prihodki je tako znašal 36.858 EUR.

Župan Damjan Anželj je s ponosom sprejel priznanje za naj letno kopališče 2023. V letošnji akciji, ki so jo že 34. organizirali Radio Si, Radio Maribor in Radio Koper, je sodelovalo več kot 50 kopališč v šestih kategorijah. V kategoriji letnih kopališč je največ glasov letos prejelo Letno kopališče Murska Sobota. Za uspešno upravljanje se je župan zahvalil sodelavcem Komunale Murska Sobota. Murska Sobota se je uvrstila tudi v finalni izbor akcije Slovenia's Hidden Gems 2023, v kateri smo sodelovali s turističnim paketom Vujdi vó s Sobote (Escape from Murska Sobota), ki ga je pripravil Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, z naslednjo obrazložitvijo: »Murska Sobota, srce Pomurja, je najboljša izhodišča za raziskovanje turističnih znamenitosti, narave, tradicije in okusnih kulinaričnih posebnosti tega kraja. Vsi poznate sobo pobega, oni so pripravili mesto pobega. Sledili boste namigom, ki se skrivajo na različnih turističnih točkah Murske Sobotice. Mesto boste spoznali na povsem drugačen način, iznajdljivi boste, prišli boste od točke do točke in nato pobegnili iz mesta v idilično naravo in uživali. Tradicionalne pomurske kulinarične užitke boste okusili v tradicionalnih restavracijah in lokalih v Murski Soboti. Doživite vožnjo z raftom. Na koncu pa uživajte v mirnem kotičku ob odprtem ognju in si privoščite 'pajani krčji'.«

Kako zadovoljni smo z življenjem v občini?

NATALIJA KREFT
FOTO: ALEŠ CIPOT

Razvojni center Murska Sobota je skupaj z mestno občino izvedel javnomnenjsko anketo za pripravo Trajnostne urbane strategije Mestne občine Murska Sobota za obdobje 2023–2035.

Za zbiranje podatkov z anketo so se v Razvojnem centru Murska Sobota odločili, ker želijo v proces strateškega načrtovanja prihodnjega razvoja občine vključiti tudi občanke in občane. »Ti namreč v vsakdanjem življenju najbolj prepoznavajo ključne izzive in razvojne vrzeli, s katerimi se srečuje lokalna skupnost. Z anketo želimo zajeti čim širšo in raznoliko občinstvo, da bi dobili vpogled v razmišljanje različnih demografskih in interesnih skupin v mestu. Ta raznolikost perspektiv bo vodila do bolj celovite in reprezentativne strategije razvoja mesta.«

Poteka analiza

V mesecu dni se je na anketo od-

810

anketnih vprašalnikov je bilo izpolnjenih.

zvalo 810 ljudi. Ko bodo zaključili z zbiranjem odgovorov, bodo pri Razvojnem centru Murska Sobota pripravili analizo vprašalnika in jo vključili v končni dokument Trajnostne urbane strategije. Kot dodajo, je anketa le ena komponenta celovitega procesa načrtovanja, ki vključuje še temeljito analizo statističnih kazalnikov, uvide in pričakovanja interesnih skupin ter preostalih deležnikov, ob tem pa seveda tudi preučitev finančnih in organizacijskih kapacitet občine in mestne uprave.

Rezultate ankete bodo analizirali vzporedno s preostalimi podatki in premisleki, kar bo pripeljalo do dobro zaokrožene, celostne in učinkovite strategije razvoja mesta do leta 2035.

Izzivi naslednjega desetletja: Kakšna bo prihodnost mesta in mestne občine?

ALEŠ CIPOT

Mestna občina Murska Sobota je v sodelovanju z Razvojnim centrom Murska Sobota pristopila k pripravi Strategije razvoja mesta Murska Sobota in Mestne občine Murska Sobota do leta 2035.

Strategijo želi občina odgovoriti na izzive prihodnosti in potrebe prebivalcev. Ključno je, da naravne vire in potenciale ohranjamo za prihodnje rodove. Pri pripravi strategije je Razvojni center Murska Sobota pristopil k analizi statističnih podatkov in trendov ter pripravil anketo za občane, ki je v javnosti precej odmevala in ki predstavlja nekaj izhodišč za razmislek, pripravili pa so tudi odprti forum in okrogle mize s fokusnimi skupinami, da bi pridobili odzive na doslej zbrane informacije ter zbrali čim več predlogov prebivalcev, gospodarstva in različnih drugih skupin o usmeritvi občine v izbranem obdobju. Strategija bo del priprave dokumenta Trajnostne urbane strategije. Trajnostna urbana strategija je med drugim tudi podlaga za črpanje kohezijskih sredstev, ki jih mestne občine po Sloveniji vlagajo v celostne ukrepe, s ka-

terimi krepijo svoje vloge regionalnih središč in izboljšujejo kakovost bivanja za vse občane.

Kakšna je slika mesta in mestne občine danes?

- Demografski kazalniki niso ugodni. Če se je dolgoletni trend upadanja prebivalcev v zadnjem letu obrnil, je kazalnik starosti prebivalcev precej bolj neugoden – smo na 12. mestu lestvice najstarejših občin v Sloveniji. Ta trend je še bolj zaskrbljujoč, če vemo, da se hitro zmanjšuje tudi število rojstev, in to precej bolj, kot to velja za Slovenijo.
- Mestna občina Murska Sobota ohranja status izrazitega zaposlovalnega središča, saj ima več delovnih mest, kot je delovno aktivnega prebivalstva. Še več – kar dve tretjini delovnih mest v občini zasedajo prebivalci drugih občin. Tako občina zagotavlja skoraj tretjino delovnih mest v ob-

Nekaj prebivalcev mestne občine se zavzeto udeležuje tovrstnih srečanj in radi dajejo povratne informacije, zato si želijo več tovrstnih forumov. Želijo si še, da bi se jih udeležili in na njih aktivno sodelovali tudi zaposleni na občini in mestni svetniki.

murski regiji. To povzroča težave, povezane zlasti z dnevno mobilnostjo na delovno mesto, ki ob pomanjkljivosti javnega potniškega prometa prinaša velike pritiske na prometno infrastrukturo. Ob tem prebivalci pričakujejo izboljšanje tudi na področju infrastrukture za pešce in kolesarje, kot so pločniki in kolesarske poti.

Izzivov ob tem, kako uskladiti razvoj podjetništva in ob tem ohraniti naravno okolje, kako zagotavljati raznoliko ponudbo kulturnih vsebin in dogodkov v mestu za vse, ob tem pa se zavedati, da se prebivalstvo v mestu stara, kako urejati mobilnost za vse ter upoštevati tudi vlogo zaposlitvenega, izobraževalnega in storitvenega središča v regiji, ne bo zmanjkalo.

Trajnostna urbana strategija je med drugim tudi podlaga za črpanje kohezijskih sredstev, ki jih mestne občine po Sloveniji vlagajo v celostne ukrepe, s katerimi krepijo svoje vloge regionalnih središč in izboljšujejo kakovost bivanja za vse občane.

- Gospodarska slika je sorazmerno ugodna in primerljiva s slovenskim povprečjem. Kljub temu, da so nekaj nižje, nižja je tudi dodana vrednost, se pa oboje povečuje, čeprav počasneje od slovenskega povprečja. Na gospodarskem področju se torej počasi povečuje zaostanek za najbolj gospodarsko aktivnimi regijami in občinami.
- Smo pa prebivalci občine zadovoljni s stanjem zelenih površin in ravnanjem z odpadki. Tudi statistika kaže, da zberemo veliko odpadkov – s 571 kg zbranih komunalnih odpadkov na prebivalca presežemo slovensko povprečje za več kot petdeset odstotkov. Tudi poraba električne energije se povečuje. Slabih trideset odstotkov je porabijo gospodinjstva, preostalo poslovni subjekti. Zanimivo je, da poraba pri prebivalstvu rahlo upada, pri poslovnih subjektih pa narašča.

Kje želimo biti čez 15 let

Izzivov ob tem, kako uskladi-

ti razvoj podjetništva in ob tem ohraniti naravno okolje, kako zagotavljati raznoliko ponudbo kulturnih vsebin in dogodkov v mestu za vse, ob tem pa se zavedati, da se prebivalstvo v mestu stara, kako urejati mobilnost za vse ter upoštevati tudi vlogo zaposlitvenega, izobraževalnega in storitvenega središča v regiji, ne bo zmanjkalo. Ob omejenih virih za investicije bo treba jasno začrtati strategijo in nanizati prednostne ukrepe, da bomo lahko na te in druge izzive čim bolj celovito odgovorili. Trajnostna urbana strategija, ki nastaja, bo tako načrt ciljev, kje želimo na razvojnem področju biti čez petnajst let. Je spodbuda, ki nam daje zagon, da razmišljamo dolgoročno, da mesto in regijo pogledamo celostno ter da si začrtamo pot do izboljšav, pa tudi do napredka. Vmes se nam bodo pokazali tudi novi izzivi, hkrati pa prave priložnosti, ki nas bodo pripeljale v leto 2035.

Verjetno bi bilo bolje odprti forum izvesti v manjšem avditoriju, denimo v prostorih knjižnice, kjer so takšne dogodke že gostili.

Priložnost za izboljšanje

Na podlagi podatkov iz ankete lahko ugotovimo, da v mestu vseeno živimo dobro, da smo bolj zadovoljni s storitvami, zlasti javnimi storitvami, denimo v zdravstvu in izobraževanju, manj smo zadovoljni z razvojem gospodarstva, predvsem s priložnostmi za razvoj podjetništva in inovativnosti. Tudi na področju družabnega življenja in kulture še imamo priložnosti za izboljšanje. Kaže se, da je za življenje v mestu in občini treba ustrezno uskladiti zaposlitvene možnosti, življenjski slog posameznika in ohranjeno zeleno, naravno okolje.

Cilj do leta 2028: Murska Sobota kot prepoznavna turistična destinacija

KSENIIJA GLAŽAR

Mestni svetniki so na septembrski seji potrdili Strategijo trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Murska Sobota 2023–2028, ki so jo pripravili v Razvojnem centru Murska Sobota.

Njen namen je usmeriti in pospešiti razvoj turizma kot pomembne gospodarske panoge. Vzpostaviti želijo trdno strukturo, ki bo povezovala vse deležnike ter ustvarila platformo za skupni razvoj produktov in storitev.

Strateške usmeritve z ukrepi za trajnostni razvoj in trženje destinacije

Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Murska Sobota 2023–2028 je prvi celovit strateški dokument razvoja turizma na ravni občine. Mestna občina namreč strategijo potrebuje za usmerjen in trajnostni razvoj turizma, jasno pozicioniranje destinacije in opredelitev nosilnih turističnih produktov. Strateške usmeritve strategija predstavlja z ukrepi za trajnostni razvoj in trženje destinacije, ki bodo prinesli koristi za vse. Turizem ima namreč multiplikativne učinke, saj koristi prinaša tudi drugim panogam in dejavnostim, ki so posredno in neposredno povezane z njim. Pomembna je tudi za potrebe prijav na razpise na področju turizma. Sprejeti strateški dokument je pogoj za pridobitev statusa vodilne turistične destinacije in predmet dodatnih točkovanj na posameznih javnih razpisih.

Zastavljena vizija temelji na trajnostnem življenjskem slogu, butičnih doživetjih, inovativnih doživetjih, visoki dodani vrednosti ter partnerstvu in sodelovanju med različnimi deležniki na destinaciji. Nosilni produkti strategije prihodnjega razvoja so gastronomija, mestni in kultur-

ni turizem, kulturni in družabni dogodki ter outdoor aktivnosti in zelena doživetja v naravi, podporni produkti pa šport in športni dogodki ter poslovni turizem.

Kvalitativni in kvantitativni cilji

Strategija opredeljuje kvalitativne in kvantitativne cilje, ki se bodo uresničevali z izvajanjem predlaganih ukrepov v izbranem časovnem okviru.

Kvalitativni cilji turizma v Mestni občini Murska Sobota so:

- udejanjanje trajnostnega razvoja turizma z blažitvijo negativnih vplivov na okolje in vključevanjem prebivalcev ter družbeno odgovornim delovanjem,
- povečanje kakovostne gastronomske ponudbe v mestnem središču in zmanjšanje odpadne hrane,
- vzpostavitev DMO za izvajanje in spremljanje ukrepov (sistemsko in usmerjeno vodenje destinacije z zagotovljenimi finančnimi viri za strokovne kadre in izvajanje ukrepov ter drugih aktivnosti),
- izboljšanje doživetja obiskovalcev z avtentično kulturno identiteto mesta, s poudarkom na lokalni ponudbi in vključevanju domačinov,
- »Murska Sobota – srce Pomurja« postane prepoznavna blagovna znamka in turistična destinacija v Sloveniji in Evropi (v oddaljenosti 500 km),
- izboljšana kakovost bivanja

Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Murska Sobota 2023–2028 je prvi celovit strateški dokument razvoja turizma na ravni občine.

domačinov (nadgradnja trajnostne mobilnosti, ki v prvi vrsti koristi domačinom, in vključevanje domačinov z izvajanjem dialoga za sooblikovanje mesta – domačega kraja s poslušom za razvoj turizma).

Kvantitativni cilji za merjenje doseganja zastavljenih ciljev so povečanje dnevne porabe s 116 (2021) na 150 evrov (cilj 2028), števila okoljskih znakov kakovosti z 2 na 10, nočitvenih kapacitet – postelj s 303 na 350, števila prihodov turistov s 17.332 na 25.000, nočitev s 40.112 na 70.000 in povprečne dobe bivanja z 2,9 na 3,3 dneva ter začete

tek merjenja okoljskega odtisa in njegovo zmanjšanje za 20 odstotkov, prav tako začetek merjenja deleža lokalnih dobaviteljev in jedi v ponudbi restavracij, kjer je cilj doseči vsaj 50 odstotkov.

Pet prioritet z ukrepi za realizacijo

Na podlagi ključnih strateških temeljev je bilo določenih pet prioritet – strateških področij razvoja. Za vsako prioriteto so predlagani ukrepi za realizacijo. Dokument opredeljuje tudi vrednotenje in spremljanje izvajanja strategije.

Upravljanje destinacije – pametni menedžment:

- reorganizacija in vzpostavitev destinacijskega menedžmenta,
- nadgradnja certifikata in standardov za Zeleno shemo slovenskega turizma,
- upravljanje zavarovanih območij – zmanjšanje negativnih vplivov na naravo,
- nadgradnja sistema za upravljanje turističnih tokov,
- merjenje in spremljanje prihodov turistov ter potrošnja – metodologija.

Trajnostni razvoj in infrastruktura:

- opolnomočenje deležnikov (s poudarkom na MSP) za trajnostno delovanje – dvig kakovosti in uvajanje okoljskih

- standardov (certifikatov),
- trajnostna mobilnost znotraj destinacije – komunikacija in povezava,
- kratke dobavne verige oziroma verige vrednosti,
- trajnostni razvoj Soboškega jezera,
- masterplan obnove objektov kulturne dediščine,
- ureditev turistične signalizacije.

Digitalna preobrazba:

- dvig kompetenc med MSP – ozaveščanje in izobraževanje na področju IKT,
- digitalizacija ponudbe na destinaciji »e-market place«,
- digitalizacija produktov (VR, AR itd.),
- destinacijski rezervacijski sistem,
- e-vodniki – digitalizacija vodenja.

Vizija je do leta 2028 postati prepoznavna turistična destinacija trajnostnega življenjskega sloga, ki ponuja vrhunsko gastronomijo ter kulturno in naravno dediščino združuje skozi inovativne turistične produkte visoke dodane vrednosti.

Turizem ima multiplikativne učinke, saj koristi prinaša tudi drugim panogam in dejavnostim, ki so posredno in neposredno povezane z njim.

Trajnostni življenjski slog ter butična doživetja

Priprava strategije razvoja turizma je potekala na osnovi analize podatkov, pregleda dokumentov in strategij na lokalni, nacionalni in evropski ravni ter aktivnega vključevanja deležnikov in ožje delovne skupine v proces načrtovanja. Izvedli so anke to z deležniki in splošno javnostjo ter poglobljene intervjuje in delavnice. Vizija je do leta 2028 postati prepoznavna turistična destinacija trajnostnega življenjskega sloga, ki ponuja vrhunsko gastronomijo ter kulturno in naravno dediščino združuje skozi inovativne turistične produkte visoke dodane vrednosti.

Razvoj turističnih produktov in doživetij:

- razvoj ponudbe in produktov za čas zunaj sezone in deževne dni,
- razvoj ponudbe in produktov na področju gastronomije, zunanjih aktivnosti in doživetij v naravi, mestnega turizma ter kulture, kulturnih in družabnih dogodkov, poslovnega turizma ter športa in športnih dogodkov,

tnih dogodkov,

- oblikovanje strategije dogodkov.

Trženje in promocija:

- priprava komunikacijskega načrta tržnega komuniciranja in promocije,
- priprava promocijskih materialov,
- pametna promocija in marketing.

Nosilni produkti

strategije prihodnjega

razvoja so

gastronomija, mestni

in kulturni turizem,

kulturni in družabni

dogodki ter outdoor

aktivnosti in zelena

doživetja v naravi,

podporni produkti

pa šport in športni

dogodki ter poslovni

turizem.

Vzpostaviti želijo trdno strukturo, ki bo povezovala vse deležnike ter ustvarila platformo za skupni razvoj produktov in storitev.

DAN BUČNEGA OLJA

ZELENA TOČKA

INDUSTRIJSKA ULICA 5A, MURSKA SOBOTA

9. NOVEMBER 2023 | OD 9. DO 14. URE

SOFINANCIRA
EVROPSKA UNIJA

EVROPSKA UNIJA PODPIRA KAMPANJE,
KI SPODBUJAJO VISOKOKAKOVOSTNE
KMETIJSKE PROIZVODE.

zelenatočka
2030
cities

AGRI FOOD
DIGITAL INNOVATION HUB

Izpolni anketo in pridobi kupon za 20-odstotni popust na vso sveže sadje in zelenjavo. Unovčiš ga v trgovini Zelena točka, Industrijska ulica 5a, Murska Sobota.

Že 20 let spodbujajo razvoj Pomurja

MELITA MARIČ

Pomurski tehnološki park je s slovesnostjo v dvorcu Rakičan obeležil 20. obletnico delovanja.

Začetki segajo v leto 2003

Pomurski tehnološki park, podjetje za pospeševanje podjetništva v Pomurju, je neprofitna družba z omejeno odgovornostjo v lasti treh pomurskih občin – Murska Sobota ima v njej večinski delež, občini Ljutomer in Odranci manjšinskega. Družba je finančno samovzdržna in ne obremenjuje občinskih proračunov lastnikov. Sredstva pridobivajo s projekti izključno na trgu. Pomurski tehnološki park se je leta 2003 razvil iz Pomurskega podjetniškega inkubatorja, ki je bil ustanovljen za spodbujanje podjetniške aktivnosti v regiji, zaradi preusmeritev in novega poslovnega modela pa se je pozneje preoblikoval v omenjeni tehnološki park.

Za uspešno delovanje so jim čestitali Damjan Anželj, župan Mestne občine Murska Sobota, Olga Karba, županja Občine Ljutomer, in Barbara Ferenčak, županja Občine Odranci. Anželj je v uvodnem nagovoru poudaril potencial pomurske regije za dvig kakovosti življenja. Med drugim je izpostavil pomen znanja, podjetniške in obrtniške prodornosti ter Pomurskega tehnološkega parka, ki nudi stimulatивно okolje za rast in razvoj skupnosti pomurskih start-up podjetij, podjetnikov in podjetniških skupin.

Skupnost več kot 200 podjetij

Pomurski tehnološki park danes predstavlja skupnost več kot dvesto podjetij z močnimi mednarodnimi povezavami, ki zaposlujejo več kot 1500 ljudi. »Zgovoren dokaz o dosežkih je izvedba 53 velikih projektov iz štirinajstih različnih programov EU, vključno z Obzorjem 2020, COSME in Norveškim mehaniz-

mom, v skupni vrednosti 59,15 milijona evrov, ki so še dodatno utrdili naš položaj v pomurski regiji,« izpostavi Marko Močnik, direktor Pomurskega tehnološkega parka.

Začeli so z majhnimi koraki

Obstati na trgu dvajset let, se razvijati in prilagajati trendom ter prisluhniti potrebam podjetij ni preprosto, zato je direktor predstavil razvojno pot tehnološkega parka in učinke dosedanjega dela. »Začeli smo z majhnimi koraki. Ker je bila pot polna izzivov, smo se morali nenehno prilagajati,« pove Močnik, ki je na čelu družbe vse od ustanovitve. Med pomembne dosežke za razvoj regije štejejo naslednje rezultate:

- Vključitev 290 študentov v projektne pobude, kar je pripeljalo do razvoja 82 inovativnih rešitev.
- Zagotavljanje ključne podpore in poslovnih storitev več kot 50 tujim zagonskim podjetjem.

Župan Damjan Anželj je direktorju Marku Močniku podelil priznanje Mestne občine Murska Sobota.

- Pomoč 159 uveljavljenim podjetjem z nujnimi poslovnimi storitvami, ki zajemajo področja, kot so analize, razvoj poslovnih modelov, dostop do finančnih sredstev, optimizacija poslovnih procesov in mnoga druga.
- Sodelovanje s podjetji pri testiranju 61 tehnoloških rešitev, ki spodbujajo nadaljnji razvoj podjetja.
- Optimiziranje poslovnih procesov pri 41 podjetjih, kar povečuje njihovo operativno učinkovitost.
- Nudenje strokovne podpore pri postopku prijave 4 patentov.
- Vzpostavljane trdne partnerske mreže po vsej Evropi, kar še naprej potrjuje zavezanost

tehnološkega parka regionalni rasti, spodbujanju inovacij, prenosu znanja in tehnologij, podpori tehnološkega podjetništva ter napredku trajnosti, vse to v skladu z digitalno in zeleno agendo Evropske komisije.

Okrogla miza

Po predstavitvi izjemnih dosežkov Pomurskega tehnološkega parka iz dveh desetletij delovanja je sledila razprava o kritičnih vprašanjih regionalnega razvoja Pomurja in vzhodne Slovenije. Razmišljanje so na okrogli mizi predstavili Aleksander Jevšek, minister za kohezijo in regionalni razvoj, Miroslav Kranjc, državni sekretar na ministrstvu za digitalno preobrazbo, Martina Rauter, svetovalka v kabinetu ministra za gospodarstvo, turizem in šport, ter Marko Močnik, direktor Pomurskega tehnološkega parka. Med drugim so poudarili nujnost digitalizacije poslovnih procesov za izboljšanje konkurenčnosti lokalnih podjetij. Obravnavali so razlike v dodeljevanju sredstev EU med vzhodnimi in zahodnimi kohezijskimi regijami ter njihov potencialni vpliv na selitve podjetij in strategije za spodbujanje rasti vzhodne Slovenije. Razpravljali so tudi o ukrepih za povečanje investicij v raziskave in razvoj ter o spodbujanju inovacij in konkurenčnosti v Pomurju. Udeleženci so raziskali načine za izboljšanje financiranja regionalnih projektov s poudarkom na ravnotežju med podporo obsežnim strateškim pobudam in ohranjanjem zmoglosti za izvajanje lokalnih projektov. Bili so enotnega mnenja, da bodo te

naloge zahtevale veliko povezovanja. »Pomembno je povezovanje med občinami, prav tako z gospodarsko zbornico, območno obrtno-podjetniško zbornico in preostalimi deležniki.« Minister za kohezijo je glede stanja v regiji optimističen: »Ni razloga za pesimizem. Statistični podatki namreč kažejo, da pomursko gospodarstvo raste.« Po njegovem mnenju bi z razbremenitvijo gospodarstva, ki bi pomenila dvesto evrov večjo neto plačo, pritegnili ogromno delavk in delavcev, ki zdaj delajo v Avstriji.

Pomurski tehnološki park se je usmeril na področje industrije 4.0, kar je pomenilo večjo specializacijo storitev za proizvodni sektor, z osredotočenostjo na razvoj in implementacijo zelenih in digitalnih tehnoloških rešitev ter spodbujanje mednarodnega sodelovanja domačih in tujih podjetij.

Uveljavili so se z mednarodnimi projekti, kot so Interreg SLO-AT, Central Europe, Danube, Alpine in drugi.

Vodi digitalni razvoj v čustveni razkroj?

KSENIJA GLAŽAR

Čezmerna uporaba telefonov je zelo aktualna in problematična tema pri mladostnikih. Preverili smo, kam vodi digitalni razvoj in ali v naših šolah zaznavajo morebitne negativne trende.

Naš sogovornik, prof. dr. Sebastjan Kristovič, raziskovalec in strokovnjak za vzgojo ter profesor na Alma Mater Europaea, pravi, da slovenski in mladostniki v tujini na dan pred zasloni telefonov preživijo povprečno pet do sedem ur, če temu dodamo še druge zaslone (Playstation, iPad, tablice ipd.), pa celo deset do dvanajst ur, kar je izredno zaskrbljujoče in škodljivo. Kristovič je na nedavnem predavanju slovenskim ravnateljem o psiholoških in vzgojnih vidikih predlagal sprejetje sklepa o prepovedi uporabe pametnih telefonov na osnovnih šolah. V parlamentu je predlagal, da se to področje uredi na sistemski ravni.

Prekomerna uporaba negativno vpliva na samopodobo

Kristovič razloži, da zasloni izredno kvarno vplivajo na otrokov razvoj, njihove možgane in kognitivne sposobnosti. »Generacije otrok in mladostnikov so zasvojene s telefoni, odrasli pa so na to razvili že neke vrste imuno-tolerantni odnos. Duševno zdravje mladostnikov se je v zadnjih 25 letih poslabšalo za kar sedemdeset odstotkov. Na sistemski ravni ne naredimo ničesar, da bi mladostnike obvarovali pred škodljivimi vplivi,« pravi sogovornik. Strokovnjaki med mladostniki opažajo veliko anksioznosti, depresij, samopoškodovanja, apatije, življenjske pasivnosti in utrujenosti od vsega ter naveličanosti, v tesni korelaciji z uporabo zaslonov in socialnih omrežij naraščajo agresija, samodestruktivno vedenje ter motnje hranjenja in spanja.

Zasloni vplivajo na možgane enako kot trda droga

Zasvojenost z zasloni povzroča neempatičnost, kar se odraža v povečanem številu samomorov ter negativno vpliva na nerazvitost identitete, popačeno doživljanje realnosti ter izgubo življenjskega smisla in navdušenja nad stvarmi in življenjem. Strokovnjaki med

Jožica Lukač: Če učenci želijo poklicati starše, lahko to v času pouka storijo v tajništvu šole.

mladimi zaznavajo veliko debelosti, otroškega diabetesa in kratkovidnosti, nekaterih imajo že prav mizerne motorične sposobnosti. Mladi se pogosto počutijo osamljene, strah jih je pred odnosi in tudi življenjem. V stroki zasvojenosti z zasloni že petnajst let pravijo digitalni kokain. Sogovornik

Dr. Sebastjan Kristovič: Zasloni so mlade odtujili ne le od drugih, ampak tudi od samega sebe. Od pet do šest mesecev letno preživijo gledajoč v zaslone. A ni škoda življenja?

razloži, da zasloni vplivajo na možgane enako kot trda droga. Slike možganov kažejo, da so možgani mladostnikov manjši, določeni deli so deformirani in prizadeti. Na ta način se mladi spreminjajo v pasivne, neme opazovalce svojega ži-

Aleš Benko: Po mojem mnenju bi bilo nujno na splošni ravni poenotiti prinašanje in uporabo mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav v času pedagoškega procesa, enako sankcioniranje ob neupoštevanju pravil

vljenja, ljudi in življenja okrog sebe, v otopele, zdolgočasene in apatične posameznike. Veliko jih toži, da se čutijo notranje prazni, strah jih je vsega, bojijo se vrstniške družbe in – kar je najbolj kritično – ne vidijo smisla v svojem življenju. Zasloni ubijajo tudi otrokovo strast, ustvarjalnost, vedoželjnost in razposajenost, popačijo občutek za lepo.

Smo pripravljeni na prepoved v šolah?

Na srečanju z ravnatelji osnovnih šol je Kristovič zato predlagal prepoved telefonov v šoli. Raziskava Programa mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA) iz leta 2019, ki so jo izvedli v petdesetih državah, je namreč pokazala, da se je učni uspeh poslabšal, čim več finančnih sredstev so države vložile v razvoj digitalne tehnologije v šolah. V svetu je zato zdaj trend obraten – govorimo o antidigitalizaciji, da lahko otroci spet pišejo in rišejo. Maja je Kristovič tako v parlamentu predlagal, da bi prepoved uporabe telefonov v osnovnih šolah sprejeli na sistemski ravni. Pri vajah pri nekaterih njegovih predmetih študenti nimajo telefonov, odložijo jih na posebno mesto in jih pet ur sploh ne vidijo, tudi med odmori ne, kar študenti cenijo ter prepoznajo kot nekaj zelo koristnega in pozitivnega. Tudi v šolah, kjer so to že uvedli, so odzivi pozitivni. Mladi so zato več drug z drugim, pogovarjajo se, si gledajo v obraz, v oči, so v živo v odnosih z drugimi.

Kdaj prvi telefon?

Odgovor na to vprašanje, ki ga znanstveniku in raziskovalcu zelo pogosto postavljajo, je zlato

Dr. Sebastjan Kristovič: Družina za srečo in zadovoljstvo ne potrebuje zaslonov, ampak drug drugega. Zasloni so prišli, ker je na tem mestu nekaj umanjalo.

pravilo »manj je več«. Za celovit in zdrav otrokov razvoj otrok v predšolskem obdobju sploh ne bi

smel prihajati v stik z zaslonom, idealno bi bilo počakati do desetega leta.

Na OŠ I Murska Sobota malo kršitev pravil

Na prvi šoli so v hišni red in pravila šolskega reda zapisali, da je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav v šolskih prostorih prepovedana. Pri učnih urah in drugih dejavnostih jih lahko uporabljajo izključno v učne namene ter ob soglasju in po navodilih učitelja. Če želi učenec opraviti nujni klic, se mora za to dogovoriti z učiteljem oziroma klic opraviti v tajništvu šole. Hišni red in pravila šolskega reda so oblikovali sami na podlagi priporočil (ZRSŠ, MVI – prej MIZŠ) in lastnih izkušenj pri izvajanju šolskega dela. Neupoštevanje pravil uporabe mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav velja za kršitev pravil šolskega reda. Učenca najprej opozorijo, da napravo ugasne in pospravi. Če kljub opozorilu nadaljuje z uporabo, sledi začasni odvzem naprave, ki jo učenec izklopi in preda učitelju. Ta jo skupaj z učencem vloži v ovojnico in preda ravnatelju, ki obvesti starše, da pridejo ponjo. Ob prvem odvzemu jih o pravilih seznanijo in hkrati podpišejo izjavo, da ob naslednjem odvzemu naprave sledi ukrep, po katerem je ne morejo prevzeti naslednjih 72 ur. Kršenje pravil zaznavajo občasno, zlasti zjutraj, ko učenci čakajo na začetek pouka, vendar po opozorilu napravo pospravijo. V lanskem šolskem letu je do odvzema in obveščanja staršev prišlo trikrat, primera ponovne uporabe naprav in odvzema za 72 ur pa niso zabeležili.

Tudi na OŠ Bakovci zelo redki odvzemi

Na OŠ Bakovci je uporaba telefonov v času pouka in drugih šolskih dejavnosti na šolskih površinah prav tako prepovedana. Ravnateljica Jožica Lukač pravi, da so izjema le nekatere zunajšolske dejavnosti (npr. izlet), a takrat učence na to vnaprej opozorijo. Prav tako so mogoče redke izjeme, ko učenci telefon uporabljajo pri pouku ob natančnih navodilih učitelja. Vse to so natančno opredelili v hišnem redu, šolskih pravilih in vzgojnem načrtu šole. Ravnateljica je na prepoved uporabe telefonov na šolskih površinah starše opozorila na prvem roditeljskem sestanku. Če učenci želijo poklicati starše, lahko to v času pouka storijo v tajništvu šole. Ker natančnih navodil institucij o uporabi telefonov ni, se na OŠ Bakovci sklicujejo na mnenja strokovnjakov in primere dobre prakse. Opažajo, da je tako bolje za vse. Če učenci pravil ne upoštevajo, ukrepajo v skladu s šolskimi pravili. Učitelj, ki je kršitev zaznal, preda telefon ravnateljici, ta obvesti razrednika, ki nato obvesti starše. Telefon lahko pri ravnateljici prevzamejo le starši. Na začetku je bilo kršitev več, zdaj so zelo redke, v letošnjem šolskem letu niso zaznali niti ene. Sprva so se nekateri učenci na nova pravila težko navadili, zdaj pa so jih že skoraj vsi ponotranjili. S pravili se strinja tudi večina staršev.

Če bi učencem dovolili uporabo telefonov v šolskem prostoru, bi bilo medsebojne komunikacije še manj, razen tega je v preteklosti prihajalo do različnih zlorab, denimo snemanja in objavljanja fotografij in posnetkov brez dovoljenja. Učence opozarjamo na nevarnosti in pasti neprimerne uporabe spleta, zato bomo v tednu otroka za učence od 5. do 9. razreda organizirali predavanje in delavnico o tem,« pravi Jožica Lukač, ravnateljica OŠ Bakovci.

Vizija Mikka: postati glavno regijsko središče mladinske kulture

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: ALEŠ CIPOT

Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota (Mikk) želi v prihodnjih petih letih postati prepoznaven mladinski in kulturni center v regiji.

Mestni svetniki so se na septembrski seji seznanili s Strateškim načrtom javnega zavoda Mikk Murska Sobota za obdobje 2023–2027 (v nadaljevanju: strategija) in mu podali predhodno mnenje. Gre za krovni dokument, ki v osredje postavlja opolnomočenje mladih, sodelovanje z odločevalci in preostalimi deležniki v pomurski regiji in širše ter krepitev notranje moči zaposlenih. Strategija je razvojni dokument ter ključna za razvijanje kakovostnih vsebin, programov in aktivnosti na področju mladine v lokalnem okolju. Vizija je postati glavno pomursko središče urbane in sodobne mladinske kulture. Postati želijo prostor, kjer se srečujejo mladi iz celotne regije in oblikujejo dobro, prijetno vzdušje ter kjer sodelujejo, se družijo in učijo ter soustvarjajo boljšo sedanjost.

Delujejo v grajskih prostorih

Sedež zavoda je od leta 2006 v prostorih murskosoboškega gradu, kjer so prostori uprave, klubski prostori, Mikkova galerija in predavalnica. Leta 2002 je občina zavodu v uporabo prepustila zaklonišče Park, ki sprejme sto oseb in ki ga smejo uporabljati za izvajanje glasbenih delavnic. Kadrovska struktura javnega zavoda obsega direktorja (vršilec dolžnosti), koordinatorja in organizatorja kulturnega programa, oblikovalca multimedije, mladinskega delavca in

koordinatorja območne izpostave Europe Direct Pomurje. Ciljne skupine, ki jih Mikk z delovanjem in programom nagovarja, so srednješolci, študenti, mlajša populacija, osnovnošolci (zadnje triletnice), otroci in starši ter organizacije in podjetja, ki delujejo v interesu mladih na lokalni, državni in mednarodni ravni.

Glavni vsebinski cilji strategije

Glavni vsebinski cilji strateškega načrta 2023–2027 se nanašajo na področja kulture, neformalnega izobraževanja, participacije in aktivnega državljanstva, informiranja, komuniciranja in svetovanja, mednarodne dejavnosti, razvedrilne dejavnosti in prostega časa ter umeščanja Mikka do različnih akterjev in deležnikov.

- Na področju kulture je cilj ostati samostojni javni zavod s poudarkom na kulturnem programu za mlade, alternativnih (drugačnih) kulturah in vključevanju mladih v soustvarjanje kulturnega programa. Ohraniti in razvijati želijo galerijsko dejavnost in vanjo vključevati mlade umetnike iz regije.
- Vzpostaviti želijo sklop usposabljanj in delavnic neformalnega izobraževanja na podlagi prepoznanih potreb mladih in družbe. Mlade želijo vključevati v svoje programe in aktivnosti ter okrepiti njihovo soudeležbo v lokalni skupnosti in širše.
- Naslednji cilj je redno izvajanje mladinskega dialoga, dialo-

Na fotografiji v. d. direktorja Robert Titan Felix.

ga med mladimi in odločevalci, pod imenom Mladokracija. Mlade želijo vključevati v prostovoljsko skupino in krepiti vrednote prostovoljstva.

- Na področju informiranja, komuniciranja in svetovanja so si za cilj zadali povečano vidnost in prepoznavnost mladinskega in kulturnega dela na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, okrepitev svetovalne vloge Mikka za mlade s poudarkom na vključevanju mladih v mladinsko delo in osebno rast ter duševno stabilnost mladih.
- Tretji cilj je redno komuniciranje z različnimi deležniki na podlagi zbranih podatkov o mladinskem delu in njegovih učinkih. S projektom Mikk na ulici želijo po mestu vzpostaviti lastna informacijska stojala. Na podro-

čju mednarodnega sodelovanja želijo okrepiti mednarodno delovanje z vključevanjem mladih v projekte mednarodne mobilnosti in mobilnosti mladinskih delavcev. Spodbujati želijo mednarodno mobilnost mladih in mladinskih delavcev.

- Na področju razvedrilne dejavnosti in prostega časa so cilji delovanje dnevnega centra mladih, izboljšanje njego-

ve dostopnosti ter usmerjanje mladih v vodenje in ustvarjanje programa dnevnega centra za sovrstnike. Prizadevali si bodo tudi za pozicioniranje zavoda do različnih akterjev, povečanje vidnosti in prepoznavnosti ter s tem za izboljšanje umeščanja in priznavanja mladinskega dela in mladinskega centra.

Glavni vsebinski cilji strateškega načrta 2023–2027 se nanašajo na področja kulture, neformalnega izobraževanja, participacije in aktivnega državljanstva, informiranja, komuniciranja in svetovanja, mednarodne dejavnosti, razvedrilne dejavnosti in prostega časa ter umeščanja Mikka do različnih akterjev in deležnikov.

OSREDNJE PREKMURSKO MARTINOVANJE

petek, 10. november 2023, od 13. ure dalje

Slovenska ulica, Murska Sobota

glasba: DJ Hari, Muzikklub, ansambel Aktual

krst mošta ob 16.00

TRADICIONALNI MARTINOV POHOD

sobota, 11. november 2023

zbor ob 10.00 pred TIC-em oz. Hranilnico prekmurskih dobrot

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Mestna občina
MURSKA SOBOTA

Spored filmov je objavljen na zadnji strani Soboških novin in na spletni strani www.zkts-ms.si.

Juhuhu, Počitniški kino je znova tu!

NATALIJA KREFT

Lahko bi rekli, da so animirani filmi v »nekdanjem kinu« oz. današnjem Gledališču Park postali prava stalnica šolskih počitnic. Zato že z veseljem pričakujemo jesenske počitnice, ko bo od 30. oktobra do 3. novembra Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota vabil na ogled štirih filmov za otroke in mladostnike.

- V ponedeljek, 30. oktobra, ob 10. uri bo na ogled sinhroniziran animirani film »ŠKRATKI« (78 minut). Škratki so se vrnili v človeški svet, kjer jih čaka sladko doživetje, polno akcije. Starodavna zgodba o slavnih škrtatih prednikih pravi, da so škrtatje in ljudje živeli složno, dokler preveč radovedna krojačeva žena škrtatov ni pregnala v podzemlje.
- V torek, 31. oktobra, ob 10. uri bo gledalce vabilo »ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO« (sinhroniziran animirani film, 85 minut). Animirani družinski film temelji na eni najbolj priljubljenih nemških knjig za otroke »Peterchens Mondfahrt«. Zgodba filma, v bistvu gre za nemško različico Petra Pana, pripoveduje zgodbo malega Petra, ki se skupaj z majskim hroščem gospodom Brenčaćem in gospodom Spančkom odpravi na čarobno potovanje, da bi Petrovo sestro rešili pred zlobnimi silami Meseca.
- Po prazničnem 1. novembru sledi v četrtek, 2. novembra, ob 10. uri sinhroniziran animirani film »TITINA« (90 minut). Družinski pustolovski film o resnični psički Titini je zabavna in vznemirljiva zgodba o skoraj pozabljenem raziskovalnem potovanju: osvajanju severnega tečaja s cepelinom leta 1926.
- Počitniški kino se zaključuje v petek, 3. novembra, ko bo ob 10. uri na sporedu projekcija družinskega filma »JAZ IN MOJ MUC RU«. Ru je živahen in radoveden maček, ki odkriva življenje na strehah Pariza. Njegova usoda se spremeni, ko ga posvoji desetletna Clémence, ki ga odpelje v koč v osrčju gora. Tako se začne izjemna pustolovščina Clémence in Ruja, ki bosta skupaj rasla, srečala skrivnostno Madeleine in doživela čudovito zgodbo, ki ju bo za vedno spremenila. Film (83 minut, podnaslovljen) je primeren za otroke od sedmega leta starosti. Cena vstopnice za ogled filma je 3 evre.

V oktobru še

»Oppenheimer« in »Pretekla življenja«

- Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota vabi tudi na ogled rednega filmskega programa. V tednu pred nami si lahko ogledate filmsko uspešnico »Oppenheimer«. Film bo na sporedu v četrtek, 19. oktobra, ob 18. uri ter v soboto, 21. oktobra, ob 19. uri. V četrtek, 26. oktobra, ob 19. uri in v soboto, 28. oktobra, ob 20. uri bo na ogled še film »Pretekla življenja«, ki ga je navdihnili režiserkino resnično življenje, svojo pripoved pa lahkotno, nežno in prefinjeno spleta do nepričakovano silovitega čustvenega vrhunca.

Večernica za roman »Bleščivka«

ALEŠ CIPOT

Nagrajeni roman, ki je izšel pri Mladinski knjigi, prinaša zgodbo o rahlo zmedeni ženski s krokodilom, ki se ji v nalu po neumnosti utopi najljubša knjiga.

Že 27. večernico so podelili v Gledališču Park. Letošnjo nagrado za najboljše otroško oziroma mladinsko literarno delo je prejela Špela Frlic za roman »Bleščivka«.

Zgodba sicer mladim bralcem spregovori tudi o tem, da moramo v težkih časih delovati kot skupnost. Nagrado je Špela Frlic izročil odgovorni urednik Večera Matija Stepišnik. »Strahovi in nestrpnosti nas hromijo in onemogočajo kolektivne akcije. Mar ne priznamo otrokom pravice, da si sami zvedavo, radovedno, zagnano, samozavestno ustvarijo svoj svet, v katerem bodo živeli in se imeli dobro? Dajmo. Zato bi bilo dobro, da gremo kdaj v Bleščivko,« je povedal ob podelitvi.

Za dušo

Glavni organizator prireditve je društvo Argo. Prireditve je povezovala Norma Bale, nominirancem pa čestitala predsednica društva Simona Cizar. Ditka in Gorazd Čepin sta poskrbela za glasbo, obiskovalci so ob tem lahko prisluhnili odlomkom iz nominiranih del. V ožji izbor za nagrado so člani žirije uvrstili še »Sotočje« Igorja Karlovška, »Coprnico pod gradom« Sebastijana Preglja, »Grizoldo in Mačka« Lune J. Šribar in »Skrinjico sinjega maka« Bine Štampe Žmavc. Vsa nominirana dela so (bila) mesec dni izpostavljena tudi na razstavi »Večerničina literarna bera« v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota.

Mestna občina Murska Sobota na podlagi 8. člena Odloka o nagradah ob kulturnem prazniku (Uradni list RS, št. 1/96, 137/06 in 105/12) objavlja

RAZPIS za podelitev nagrad ob slovenskem kulturnem prazniku

Mestna občina Murska Sobota podeljuje nagrade ob kulturnem prazniku. Nagrade podeljuje za dosežke na filmskem, glasbenem, gledališkem, knjižničnem, likovnem, literarnem, muzejskem, plesnem, prevajalskem in publicističnem področju, na področju varstva naravne in kulturne dediščine ter na drugih kulturnih področjih.

Skladno z odlokom razpisuje zbiranje predlogov za podelitev naslednjih nagrad:

- denarna nagrada Mestne občine Murska Sobota za vrhun-

- ske dosežke ali za življenjsko delo na področju kulture,
- plaketa Mestne občine Murska Sobota za pomembne dosežke na področju kulture,
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo na področju kulture in
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo mladih ustvarjalcev na področju kulture.

DENARNO NAGRADO prejme posameznik ali skupina ustvarjalcev za vrhunske dosežke ali življenjsko delo, s katerim je bila občinska kultura uvelja-

vljena v širšem slovenskem ali mednarodnem prostoru.

PLAKETO (likovno delo) prejme posameznik ali skupina za pomembne dosežke v kulturi, ki so bili javnosti predstavljeni v zadnjih dveh letih pred podelitvijo in pomenijo obogatitev občinske kulture.

PRIZNANJE prejme posameznik ali skupina za uspešno delo in prispevek k razvoju kulturnih dejavnosti v občini.

Nagrade bodo podeljene na osrednji občinski slovesnosti

ob slovenskem kulturnem prazniku februarja 2024.

Za izvedbo razpisa sta Komisija za nagrade in priznanja ter Komisija za kulturo sprejeli naslednja sklepa:

1. obravnavani bodo predlogi z **navedbo in podpisom predlagatelja** (predlogi, ki bodo predloženi anonimno, ne bodo obravnavani);
2. predlogi za podelitev denarne nagrade za vrhunske dosežke ali življenjsko delo morajo biti **utemeljeni s priloženimi dokazili** (časopisni članki, reference, potrdila o sodelovanju ali podobno).

Kandidate za nagrade lahko predlagajo posamezniki ali pravne osebe.

Rok za predložitev predlogov s pisno obrazložitvijo je petek, **3. NOVEMBER 2023**, in sicer po pošti na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: »Predlogi za podelitev nagrad ob slovenskem kulturnem prazniku 2024«; ali po elektronski pošti na naslov: mestna.obcina@murska-sobota.si

Knjiga, ki jo morajo prebrati učitelji in starši

KSENJA GLAŽAR

Evelina Katalinić in Andrej Omulec iz Bakovcev sta predstavila novo knjigo z naslovom »Nastavi mi zrcalo«.

Njuna knjiga starše, vzgojitelje in učitelje seznaja s tem, kako njihovi vzgojni pristopi prispevajo h kreiranju sodobne družbe.

Knjiga približa pomen psihosocialnega razvoja posameznika za razumevanje njegovega funkcioniranja v družbi. Starši, vzgojitelji in učitelji se tako lahko bolje in lažje odzivajo na frustracije in čustvene odzive otrok ter kakovostneje postavljajo potrebne meje v vzgoji. Konkretni primeri iz življenja osvetlijo najpogostejše vzgojne izzive in pasti sodobnega šolstva ter sodobne družine. Prikazani primeri so podkrepiljeni z nasveti, kako se v vzgojni situaciji znajti v omenjenih vlogah.

Tudi o vlogi in dobrih lastnostih učitelja

V prvem poglavju izpostavljata pomen starševske vzgoje za razvoj otroka, v podpoglavjih pa spodbujanje ustvarjalnosti že pri najmlajših, odzivanje na frustracije, kontrolo in postavljanje meja ter vstop v vrtec oz. šolo, obravnavata pa tudi otrokova čustva, psihosocialni razvoj, funkcije družine ter vzgojne pristope staršev in njihov pomen pri izoblikovanju osebnosti otroka. Drugo poglavje govori o vlogi učitelja pri izoblikovanju posameznika in podrobneje o lastnostih dobrega učitelja, motivaciji, empatiji, disciplini, komunikaciji, inovativnih učnih metodah ter o raziskovalnem, problemskem in izkušenskem učenju. Naslednje poglavje se osredotoča na izzive sodobnega šolstva: obvladovanje učencev, kakovostno šolo in spremljanje kakovosti. Ukvarjata se še s formativnim spremljanjem kot pristopom za omejitev socialne in čustvene neprilagojenosti otrok, posebno poglavje je posvečeno tudi pouku na daljavo.

Evelina Katalinić je profesorica pedagogike in geografije ter magistrica znanosti na področju pedagoške geografije. V svetovalni službi s svojimi pedagoškimi izkušnjami staršem in učiteljem svetuje, kako lahko z ustrezno vzgojo prispevajo k pozitivni samopodobi posameznika ter posledično boljšim rezultatom učencev in vzgojno-izobraževalnih institucij. Andrej Omulec, doktor znanosti zakonske in družinske terapije, je družinski terapevt in supervizor v psihoterapiji. Med drugim je avtor številnih strokovnih in znanstvenih člankov o vzgoji in medsebojnih odnosih ter predava v vzgojno-izobraževalnih institucijah, s katerimi sodeluje tudi kot terapevt za otroke v stiski.

Mlada Bakovčanka s prvo knjigo

ALEKSANDRA GRAH

»Posuj se s pepelom vaših očetov« je romaneskni prvenec psihologinje Laure Buzeti. V njem se je dotaknila usod treh glavnih likov v času med drugo svetovno vojno.

23-letna pisateljica Laura Buzeti, ki je svoj prvi roman predstavila v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, je osnovno šolo obiskovala v Bakovcih. Srednješolsko izobraževanje je nadaljevala na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer. Na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru je leta 2022 diplomirala iz psihologije, trenutno pa študij nadaljuje na drugi stopnji. Dogajanje romanesknega prvenca je postavila v leto 1970, v Varšavo, ki jo je pred časom spoznala na potovanju in jo nato po daljšem raziskovanju izbrala za glavni dogajalni prostor.

Poklek nemškega Kennedyja

Nastanek prvega romana je povezan s potovanjem po Poljski, in sicer je v Varšavi, njenem glavnem mestu, nanjo poseben vtis naredila slika zahodnonemškega kanclerja Willyja Brandta, ki je 7. decembra 1970 pokleknil pred spomenikom heroja v varšavskem getu. Brandt je bil prvi socialdemokratski kancler po vojne Zahodne Nemčije, imenovali so ga tudi nemški Kennedy, bil je tudi prvi nemški »medijski kancler«. Njegova gesta je bila deležna veliko kritik in tudi pohval. Laura je iz na videz nepomembnega dogodka prek razvoja likov in psihologije njihovih značajev naredila živ dogodek, ki so mu bili v množici novinarjev, podpornikov, diplomatov in vseh mimoidočih priča tudi trije osrednji liki romana, in sicer Otto Gottlieb, Dorota Janowska in Florian Janowski.

Vsaka zgodba izhaja iz človeka

Zgodba je nato sledila njihovim doživljanjem v treh dneh tega kanclerjevega obiska, ko se jim je življenje postavilo na glavo – njihova identiteta namreč pade in jo morajo izgraditi na novo. Mlada pisateljica je v romanu gradila psihologijo likov in jih postavila pred nalogo, da so na svoje življenje morali začeti gledati drugače. Zgodba se vrti okrog kanclerjevega obiska, vendar pa majhne geste tekstualizirajo doživljanje za like, saj se

Mlada pisateljica je v romanu gradila psihologijo likov in jih postavila pred nalogo, da so na svoje življenje morali začeti gledati drugače.

z njimi osredotoča na posameznike in njihove travme, tragično zgodbo družine Janowski ter doživljanje kolektivne krivde in prevzemanje odgovornosti. Po njenih besedah vsaka zgodba izhaja iz človeka. Ko piše, ima najprej v mislih lik, nato okrog likov gradi zgodbo. O naslednjih načrtih pove, da nekaj časa ne želi pisati o vojni, še vedno pa se bo vračala k osebnim stiskam. Zaupala nam je, da ima za novo knjigo že izrisan lik glavne osebe, ki bo Prekmurka, pisala pa bo tudi v prekmurščini. O svojih literarnih junakih še pove: »Dlje kot sem ideje nosila v glavi, bolj so se izrisovali glavni liki.« Kot pravi, tudi za novo knjigo literarne junake sproti ustvarja. Njen ustvarjalni nav-

Nastanek prvega romana je povezan s potovanjem po Poljski, in sicer je v Varšavi, njenem glavnem mestu, nanjo poseben vtis naredila slika zahodnonemškega kanclerja Willyja Brandta, ki je 7. decembra 1970 pokleknil pred spomenikom heroja v varšavskem getu.

dih je najmočnejši ponoči, zelo pogost pa tudi na številnih potovanjih.

O naslednjih načrtih pove, da nekaj časa ne želi pisati o vojni, še vedno pa se bo vračala k osebnim stiskam.

Zaupala nam je, da ima za novo knjigo že izrisan lik glavne osebe, ki bo Prekmurka, pisala pa bo tudi v prekmurščini.

Kako pripraviti lahko branje?

MELITA MARIČ

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota je potekala delavnica 20 minut za lahko branje.

Socialna pedagoginja Saša Lesjak iz Zavoda Risa in ambasadorka lahkega branja Nevenka Kos sta na delavnici predstavili lahko branje in udeležence naučili, kako ga pripraviti. »Gre za poseben projekt, ki ga sofinancira ministrstvo za kulturo. Prav tako lahko branje skupaj z uporabniki in uporabnicami lahkega branja razvijamo v programu Centra za komunikacijo in lahko branje. Ta projekt pa financira ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,« pojasni Metka Celec iz murskosoboške knjižnice.

Na razumljiv način

V sklopu delavnice so udeleženci med drugim izvedeli, kako lahko navadna besedila priredijo v lahko branje. Saša Lesjak je večkrat poudarila, da to ni preprosto delo. Lahko branje je namreč proces in metoda komunikacije, ki naj bi pospeševala razvoj pismenosti ter socialno in psihološko vključevanje oseb s težavami branja in pisanja v okolje. Prav tako je komunikacija prirejena tako, da izbrano vsebino sporočamo na razumljiv in berljiv način. Z metodo lahkega branja je branje olajšano osebam z motnjami v duševnem razvoju, slabovidnim osebam, osebam po poškodbi možganov in starejšim osebam. Po njenih besedah je

Cilj delavnice je bil vključiti govorce in govorce v procese dela, nadgraditi njihove vloge, predstaviti lahko branje in lahki jezik ter pripraviti besedila za dodatno številko časopisa »20 minut«.

lahko branje potreba in pravica vseh, saj imajo vsi ljudje na svetu pravico do enakovrednih možnosti ter pravico do informacij,

ki jih razumejo. Vsi članki, ki so jih napisali, bodo objavljeni v časopisu »20 minut«, ki ga izdajajo v Zavodu Risa.

Gre za poseben projekt, ki ga sofinancira ministrstvo za kulturo. Prav tako lahko branje skupaj z uporabniki in uporabnicami lahkega branja razvijamo v programu Centra za komunikacijo in lahko branje. Ta projekt pa financira ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Dediščina za naslednje rodove

MELITA MARIČ

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota sta knjigo »So z nami, smo z njimi 1« predstavila avtorja Franci Just in Štefan Kardoš.

Avtorja knjige med predstavitvijo vsebine.

Knjiga je pod okriljem Slavističnega društva Prekmurja, Prlekije in Porabja nastala ob 300. obletnici rojstva Števana Küzmiča, 150. obletnici smrti Janoša Kardoša in 100. obletnici rojstva Franka Bükviča.

Evangelikičanska verska provenienca

Franci Just v prvem delu knjige z naslovom »Izročilo Števana Küzmiča, Janoša Kardoša in Franka Bükviča« opisuje čas, v katerem so pisci delovali, ter predstavlja njihovo življenje, slovstveno delo in vsebine poglavitnih knjig. Ob snovanju knjige sta avtorja ugotovila, da poleg naštetih obletnic vse tri pisce povezuje še evangeličanska verska provenienca. V drugem delu, ki nosi naslov »Romanje za Knjigo«, je Štefan Kardoš v obliki vodnika po štirih kolesarskih poteh prikazal celovit razvoj prekmurskih evangeličanskih cerkev in cerkvenih občin, sakralne objekte in spominska obeležja ter prekmurske evangeličanske pisce, ki so v teh krajih in občinah delovali ali so z njimi povezani. Kolesarske poti merijo približno dvesto kilometrov. Na predstavitvi knjige so navzoči lahko prisluhnili recitalu prekmurskih pesmi in proznih odlomkov »V mojem gzejiki je moj dom«, ki sta jih skupaj z avtorjema prebirali Gabrijela Granfol Peurača in Zdenka Jelenovec. Dogodek je z nastopom popestrila glasbena skupina Falajček.

Prva knjiga v novonastali zbirki

Omenjena knjiga je prva v knjižni zbirki »So z nami, smo z njimi«, ki so jo zasnovali v društvu. Zbirko so si zamislili kot niz priložnostnih publikacij, s katerimi bi počastili jubileje piscev, ki so zaznamovali našo pokrajino.

Zakladi znanja za starejše

ALENKA KUČAN

V poletnih mesecih smo na Ljudski univerzi Murska Sobota v okviru svetovalne dejavnosti na področju ugotavljanja in dokumentiranja znanja in spretnosti začeli z novo aktivnostjo, ki jo izvajamo v sodelovanju z Domom starejših Rakičan.

Poimenovali smo jo Zakladi znanja. S stanovalci treh mestnih enot – Rakičana, enote Diana in Centra starejših Murska Sobota – se tedensko srečujemo in pogovarjamo, ob čemer zapisujemo znanja in spretnosti, ki so jih v življenju pridobili s formalnim, neformalnim ali priložnostnim učenjem. Gremo počasi, po življenjskih obdobjih. Smo šele v otroštvu, a ker se je to močno razlikovalo od otroštva, ki ga imajo otroci danes, smo že odkrili kar zajeten nabor dragocenih življenjskih

skih veščin in kompetenc, ki so jih pridobili v tem prvem življenjskem obdobju in potem uporabljali vse življenje. Zlasti čustvene in socialne kompetence ter odnos do dela in vsakodnevnih obveznosti se močno razlikujejo od kompetenc otrok dandanes. Iztočnica za naše pogovore so zgodbe Bee Baboš Logar iz knjižice »Mala ulica«. Ob prebiranju slikovitih opisov življenja nekoč se nam budijo zaprašeni spomini. In ker se je avtorica s pogosto humornimi zapisi udeležencem zelo priljubila, je z vsakim

srečanjem rasla želja udeležencev, da jo osebno spoznajo.

Pomagali tudi mladi

Naključje je hotelo, da je v Galeriji Murska Sobota v teh mesecih razstava del akademskega slikarja Lojzeta Logarja, ki je bil avtoričin življenjski sopotnik. To smo prepoznali kot znak za akcijo. Trije javni zavodi smo združili moči in 20. septembra v okviru dnevov svetovanja za znanje v Galeriji organizirali srečanje s pisateljico Beo Ba-

boš Logar. K izvedbi so pripomogli tudi mladi iz programa PUM-O+ in prostovoljke iz Hiše sadeži družbe, ki so udeležence spremljali na poti. Zbralo se nas je okrog šestdeset. Avtorica je na kratko predstavila svojo karierno pot in družino, ki jo udeleženci poznajo iz »Male ulice«. Prebrala je zgodbo iz svoje zadnje knjige »Panonska melanholija« in povedala nekaj besed o soprogu. Kustosinja Galerije Murska Sobota Irma Brodnjak Fir-

Dogodek bo udeležencem Zakladov znanja grel misli in jih spodbujal k raziskovanju lastnega znanja še v pozno jesen.

bas nam je na kratko predstavila še umetniškovo ustvarjalno pot in razstavljen dela. Na koncu srečanja smo se okrepčali s »čarnin krüjon«, namazanim z domačo smetano ali slivovim »legvaron«, in s tem obudili avtoričine okuse otroštva, kot je okus kruha s smetano poimenovala v svoji zgodbi »Nelika neni«.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

V tiskarstvu pustil pomemben pečat

KSENIJA GLAŽAR

Hahnovi so spadali med najpomembnejše judovske družine v Prekmurju, saj so pustili pomembno sled tudi v kulturnem življenju Murske Sobote. Izidor Hahn je velik pečat pustil na področju tiskarstva.

Okrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je v okviru letošnjih evropskih dnevor judovske kulture pripravila zanimivo predavanje o življenju in delu Izidorja Hahna, ki sta ga predstavila zgodovinar Dejan Süč in domoznanec iz murskosoboške knjižnice dr. Albert Halász. V pritličju knjižnice je do konca oktobra na ogled razstava o družini Hahn in tiskovinah Izidorja Hahna.

V Murski Soboti najprej omemba Heinricha Hahna

Priimek Hahn se po Süču v Murski Soboti prvič pojavi leta 1849 v izraelitski matični knjigi, in sicer se pojavi ime Heinricha Hahna, dedka tiskarja Izidorja Hahna. Rodil naj bi se v Znojmu na Moravskem (danes Češka). Bil naj bi neke vrste kramar ter se pozneje preselil v Ižakovce in Bodonce. V Ižakovcih se je leta 1857 rodil sin Herman, Izidorjev oče. Herman se je poročil z Netti Schwarz, ki je bila rojena v Murskem Središču. Potomci te družine še živijo, večinoma v ZDA. Ohranjena je predporočna pogodba, ki takrat ni bila nekaj običajnega, zato priča o tem, da je družina bila premožna. Albert Halász je predstavil življenje in delo Izidorja Hahna, ki je bil rojen leta 1893 v Bodoncih kot peti otrok v družini očeta trgovca. Družina Hahn je vse do de-

portacije aprila 1944 srečno živela v vili (Peterkova hiša) nasproti današnje Diane. Prostori so bili opremljeni s pohištvo iz murskosoboškega gradu, ki jih je Izidor skupaj z dragoceno knjižnico na dražbi kupil od grofovske rodbine Szapary. Knjižnično zbirko je uredil ter knjige pozneje izposojal študentom in mestni inteligenci. Ob koncu druge svetovne vojne je bila knjižnična zbirka žal izgubljena.

Leta 1922 najel Prekmursko tiskarno in papirnico

Izidor Hahn oziroma Izor, kot so ga klicali v mladih letih, se je šolal v Murski Soboti, Koložvaru, Dešu, Lendavi in Čakovcu. Tiskarski vajenec je bil sprva pri Ernestu Balkanyiju v Murski Soboti. Kot mlad izučen tiskar je leta 1922 postal najemnik in vodja Prekmurske tiskarne in papirnice, ki je bila v lasti Prekmurske banke. Naslednje leto so tiskarno preselili v lastne prostore in kupili nove stroje ter jo preuredili na električni pogon. V tem obdobju so imeli v tiskarni štiri stavce, dva pomožna delavca in vajenca. Tiskarna je dobivala naročila tudi iz tujine. Knjižgarna in papirnica sta bili odprti do aprila 1944, ko so prekmurske Jude aretirali in odpeljali v koncentracijska taborišča, med njimi

Tiskar Izidor Hahn (tretji z leve v prvi vrsti) z družino, 1933

V njegovi tiskarni so tiskali vse, od drobnega tiska do knjig in periodičnega tiska, kot so evangeličanski mesečnik Düşevni list, Evangeličanski kalendar, katoliški tednik Novine idr.

Kot mlad izučen tiskar je leta 1922 postal najemnik in vodja Prekmurske tiskarne in papirnice, ki je bila v lasti Prekmurske banke.

tudi družino Hahn. Vso zalogo je nato prevzel trgovec Franc Kühar. Tiskarna je ostala v lasti Prekmurske banke vse do likvidacije banke leta 1946, nato je premoženje prevzela Narodna banka, stroje pa so odpeljali v Ljubljano.

Tisk precejšnjega števila publikacij

V Hahnovi tiskarni so tiskali publikacije, seznam pa je precej obsežen: Düşevni list, Evangeličanski kalendar, Novine, Marijin list, Kalendar Srca Jezušovoga,

Dober pajdaš kalendarium, Murska krajina in Mladi Prekmurec ter več verskih knjig in molitvenikov. Že teh nekaj naslovov priča, da je bila tiskarna res zelo eksperimentalna in ažurna. S kakovostjo in primerno ceno je Hahn postal konkurenčen celo velikim tiskarnam in tako dobival vedno več naročil, vse od drobnega tiska do knjig in časnikov.

Usodni april 1944

Hahnova družina je bila aprila 1944 z drugimi Judi iz mesta deportirana v koncentracijsko tabo-

rišče. Izidor, Irena in sin Andrej so umrli med holokavstom, preživele je le hči Šarika. Po vrnitvi je v Murski Soboti našla prazno hišo. Nekaj predmetov in pohištva ji je uspelo pridobiti nazaj, večina lastništva pa je bila izropana. Nekoč je na plesu v mestnem parku na roki znanke zagledala zlato uro svoje mame. Preproga iz njihove hiše je bila dolgo časa v pisarni na sodišču. Ko je s sliko dokazala, da je njihova, so ji jo vrnili. Na družino danes spominja tlakovec spomina pred njeno nekdanjo vilo v Slomškovi ulici.

Portret ženske, ki premaga ovire

MELITA MARIČ

Sobočanka Maja Prettner, ki živi v slovenski prestolnici, je režirala dokumentarni film »Duhovnica«.

Dokumentarni film predstavlja življenje evangeličanske duhovnice Jane Kerčmar Džuban. »To je portret ženske, ki premaga ovire na poti, se včasih spotakne, a vedno znova vstane,« pove prekmurska režiserka in poudari, da je Jana zelo zanimiv človek. »Je zabavna, včasih celo nekoliko ekscentrična in posebna, razmišlja zunaj okvirjev. Dokumentarni film predstavlja življenjsko pot evangeličanske duhovnice,

ki se sooča z življenjsko dilemo, ali naj zapusti duhovniški poklic, v katerem je že vrsto let. Odraščala je v duhovniški družini, oče in mama prav sta tako duhovnika, zato so pritiski pri odločitvi, ali naj prekrne družinsko tradicijo, še toliko večji. Poleg tega spremljamo osebne izzive, s katerimi se srečuje.«

Tudi v Murski Soboti

Na filmskem festivalu v Sara-

“To je film o Jani ter njenih izzivih, težavah in življenjskih preizkušnjah.

jevu je dokumentarni film že prejel eno glavnih nagrad, in sicer nagrado Al Jazeera, s čimer je pridobil distribucijo na Bližnjem vzhodu. »Dobili smo tudi finančno spodbudo, da bomo lahko naredili krajšo, televizijsko različico filma,« pove režiserka. Na mednarodnem festivalu dokumentarnega filma Dokudoc v Mariboru sredi septembra je film doživel predpremiero, v začetku oktobra je bil predvajan tudi v Portorožu na Festivalu slovenskega filma. Režiserka filma pojasni, da bo v Mursko Soboto prišel predvidoma v začetku prihodnjega leta.

Na Festivalu slovenskega filma je prejel nagrado za najboljši film po izboru občinstva.

Film nastajal pet let

Snemanje filma, ki je nastajal pet let, je potekalo v produkciji Studia Virc. »Posebnost filma je razvoj naših odnosov, saj smo z Jano in direktorjem fotografije Jožetom Glažarjem med snemanjem postali kot družina. Podrobno smo namreč spremljali protagonistkin vsakdan in njene pomembne osebne dogodke.«

Mini olimpijada privabila sto otrok

MELITA MARIČ

Na športnem igrišču Osnovne šole III v Murski Soboti je bilo živahno.

Romska športna zveza Slovenije je v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije in regijsko pisarno olimpijskega komiteja, ki ima sedež v Murski Soboti, or-

«To je priložnost, da se romski in neromski otroci povežejo. Po drugi strani spodbuja k vrednotam, kot so spoštovanje, vključevanje in nediskriminacija.

ganizirala romsko mini olimpijado. Sto učencev iz treh murskosoboških osnovnih šol (OŠ I, OŠ II in OŠ III) ter OŠ Tišina se je preizkušalo v štirih disciplinah: v lokostrelstvu, metu vorteksa v olimpijske kroge, skakanju z vrečami in metu frizbija. V imenu murskosoboške občine je zbrane uvodoma pozdravil Štefan Cigan. »Namen romske mini olimpijade je povabiti otroke h gibanju. Tukaj spodbujamo njihovo telesno dejavnost, hkrati pa se predstavijo tudi lokalna športna društva,« je povedala Mojca Svetina, predstavnica Olimpijskega komiteja Slovenije, ter v nadaljevanju izpostavila medsebojno spoštovanje med Romi in Neromi.

Poučen dogodek

Predstavniki romske skupnosti v murskosoboškem mestnem svetu Darko Rudaš je poudaril, da dogodek ni samo športne in rekreativne narave, temveč je tudi poučen. »To je priložnost, da se romski in neromski otroci povežejo. Po drugi strani spodbuja k vrednotam, kot so spoštovanje, vključevanje in nediskriminacija,« je dodal Rudaš. Na dogodku, kjer ni bilo pomembno zmagati, ampak sodelovati, so bili na koncu zmagovalci vsi. Pobudo za prvo romsko mini olimpijado je leta 2015 dal Jože Horvat - Didi, prvi Rom, ki se je uveljavil v jugoslovanskem nogometu. »Prihodnje leto nameravam organizirati državno romsko mini olimpijado, ki bi se je udeležili Romi iz vse Slovenije,« je povedal Horvat in dodal, da bi olimpijada potekala v Novem mestu.

Sto učencev iz treh murskosoboških osnovnih šol (OŠ I, OŠ II in OŠ III) ter OŠ Tišina se je preizkušalo v štirih disciplinah: v lokostrelstvu, metu vorteksa v olimpijske kroge, skakanju z vrečami in metu frizbija.

Olimpijade so se udeležili Romi in Neromi.

Na dogodku ni manjkal niti lisjak Foksi, maskota Olimpijskega komiteja Slovenije.

Babič zmagovalec serije turnirjev

ALEŠ CIPOT

V Teniškem centru Murska Sobota so organizirali serijo turnirjev z nazivom Murska Sobota Tour 2023.

V poletni sezoni so igralci tenisa odigrali šest turnirjev, ki se jih je udeležilo 51 igralcev iz Pomurja, Maribora, Celja, Ljubljane in Sevnice. Do avgusta je na lestvici vodil Dejan Fujs, a ga je po grand slamu za pet točk prehitel Saša Babič, z enim turnirskim nastopom več. Babič je prednost zadržal vse do konca oziroma jo

je na zadnjem turnirju celo povečal, saj je izgubil šele v finalu proti Davidu Otopalu, medtem kot je Fujs z Otopalom izgubil že v polfinalu.

Kdo so bili najboljši

Na zadnjem turnirju so organizatorji podelili nagrade najboljšim v pomursko-štajerski teniški ligi 2023, v kateri je tek-

movalo 38 igralcev iz Pomurja. Seznam nagrajencev:

1. liga: 1. mesto Uroš Kovačec, 2. mesto Matjaž Hanželič, 3. mesto Rene Heric. 2. liga: 1. mesto Aleš Ratko, 2. mesto Luka Hren, 3. mesto Robert Mikič. 3. liga: 1. mesto Patrik Rac, 2. mesto Dušan Matjašec, 3. mesto Denis Vrečič.

Več o Murska Sobota Touru in ligi na www.tkms.si.

NOGOMETNA EKIPA SPLOŠNE BOLNIŠNICE MURSKA SOBOTA, lanska zmagovalka turnirja Eurospital, se je tudi letos udeležila tradicionalnega evropskega nogometnega prvenstva bolnišnic v avstrijskem kraju Zell am See, na katerem je sodelovalo še trinajst drugih ekip. Po šestih tekmah v skupini so v polfinalu premagali Nemce, v finalu pa še ekipo Kliničnega centra Ljubljana, ki so jo tesno premagali že v skupinskem delu. Ker se je finalna tekma končala brez zadetkov, so Ljubljancane premagali šele po izvajanju enajstmetrovk (5:4). S ponovno osvojitvijo naslova so si priigrali vstopnico za naslednje prvenstvo, ki bo leta 2024 najverjetneje na Portugalskem. Člani ekipe: Janez Müller, Marjan Žekš, Uroš Kisilak, Matjaž Frangež, Jernej Balazic, Robert Golob, Aljaž Škalič, Vojko Horvat (selektor), Sašo Gašpar, Borut Lukač, Blaž Hüll, Boštjan Šebjanič in Nejc Jelenko.

TEKMOVALCI NAMIZNOTENIŠKEGA KLUBA MURA SOBOTA so se udeležili pokalnega tekmovanja Namiznoteniške zveze Slovenije, ki so ga organizirali v Namiznoteniškem klubu Vesna. Z osvojitvijo naslova pokalnega prvaka Slovenije so dosegli največji uspeh. Za NTK Mura Sobota so tekmovali Mitja Horvat, Gregor Zafošnik, Bojan Ropoša in Gregor Kocuvan. Vodila sta jih trener Mitja Županek in predsednik kluba Janez Ōri. Na poti do naslova pokalnega prvaka so premagali ekipe Rakeka, velenjskega Tempa, Maribora in Savinje. Na državnem ekipnem prvenstvu za veterane v Ljubljani so moški tekmovali v kategorijah do 60 in nad 60 let, ženske pa v enotni kategoriji. Za ekipo Mure Sobote sta v kategoriji nad 60 let tekmovala Igor Vinčec in Jožef Žekš ter osvojila naslov državnih prvakov. Ta igralca sta že lani osvojila ekipni naslov prvaka.

NOGOMETAŠI MURE so v 1. krogu pokala Pivovarne Union igrali z Dokležovjem, ki tekmuje v 1. medobčinski nogometni ligi Murska Sobota. Na nogometnem igrišču v Dokležovju se je zbralo približno 500 gledalcev. Po dveh zadetkih Nikole Jovičevića je zmagala Mura z rezultatom 2:0. V prvem polčasu je bila igra bolj živahna kot v drugem, so pa imeli nogometaši Mure v drugem polčasu precej manj priložnosti za zadetek kot v prvem. Trener Mure Vladimir Vermezović je tokrat dal priložnost za dokazovanje nekaterim igralcem, ki so na prvenstvenih tekmah igrali manj. Pri Muri so debitirali vratar Florijan Raduha, ki je bil tokrat kapetan Mure, Mihajlo Spasojević in mladinec Nenad Ignjić. V ekipi Dokležovja je bilo kar nekaj nekdanjih igralcev Mure. V prvi enajsterici sta igrala Damjan Gjergjek in Borut Lukač, trener Dokležovja je Štefan Horvat. Nogometaši Mure so se z zmago v Dokležovju uvrstili v drugi krog pokala Pivovarne Union.

HANA BEDERNJAK se je udeležila svetovnega prvenstva v kajaku na mirnih vodah na Poljskem. Zaradi bolezni ji ni uspelo doseči vidnejšega rezultata. Ariel Šadl je v Tacnu pri Ljubljani nastopila na državnem prvenstvu v slalomu na divjih vodah in osvojila 4. mesto. Na Ljubljani na Zmajčkovem kajakaškem pokalu in zaključku slovenskega pokala za mlajše kategorije na divjih vodah je Noah Šadl osvojil 1. mesto v slalomu in tako med cicibani zmagal v slovenskem pokalu na divjih vodah v tem letu. Ariel Šadl je bila v slalomu med mlajšimi deklicami tretja. V skupnem seštevku sedmih tekem je tako osvojila odlično 3. mesto v slovenskem pokalu na divjih vodah. Na tekmi za slovenski pokal na mirnih vodah so Noah in Ariel Šadl ter Hana Bedernjak zasedli druga mesta. Vsi omenjeni so bili v letošnji sezoni najboljši v svoji kategoriji in so tako v skupnem seštevku osvojili 1. mesto v slovenskem pokalu kajaka na mirnih vodah. V pokalu na mirnih vodah sta prvo mesto v dvojcu zasedla Noah Šadl in Aljoša Sakač.

JUDOISTI JUDO KLUBOV MURSKA SOBOTA IN ŠTORKLJICE so 23. septembra tekmovali na turnirju Judo Prlekija Open 2023, ki so ga organizirali judo klubi pod okriljem Prleške judo zveze. Tekmovanje je stelo kot uradni turnir za slovenski pokal v starostnih kategorijah U14 in U16. Nastopilo je 182 tekmovalk in tekmovalcev iz 32 klubov, in sicer iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Srbije, Avstrije in Italije. Judoisti Judo kluba Murska Sobota so dosegli naslednje rezultate: Klemen Vinkovič – 2. mesto (U16 do 81 kg), Tia Lukač – 2. mesto in Lana Kardoš – 3. mesto (obe U14 do 52 kg), Urban Klarič – 3. mesto (U14 do 60 kg), Timur Ertuev – 3. mesto (U14 do 66 kg) in Mitja Korošak – 9. mesto (U14, +66 kg). Niko Foršek, judoist Judo kluba Štorkljice, je osvojil 2. mesto (U14 do 42 kg). Nil Temlin je izpadel v predtekmovanju.

MARINO KEGL je tekmoval na svetovnem prvenstvu v tenisu gluhih v Heraklionu na grški Kreti. V prvem krogu je bil prost zaradi statusa četrtega nosilca prvenstva. V drugem krogu se je pomeril z Glenom Flindellom iz Avstralije in ga premagal z rezultatom 6:1 in 6:1. V tretjem krogu je z rezultatom 2:6, 6:0 in 6:2 premagal Kanadčana Martina Honga in se uvrstil med osem najboljših gluhih igralcev tenisa na svetu. V četrtfinalu je premagal Ekvadorca Andresa Vazqueza z rezultatom 6:1 in 6:2. V polfinalu je Marina Kegla premagal Korejec Duckhee Lee z rezultatom 3:6 in 1:6. Marino je v borbi za tretje mesto premagal večnega rivala Madžara Gaborja Matheja z rezultatom 2:6, 6:4 in 6:1 ter tako postal tretji gluhi igralec tenisa na svetu. Tudi na svetovni lestvici se je prebil na tretje mesto. V finalu sta igrala prvi in drugi nosilec, Korejec Duckhee Lee in Čeh Jaroslav Šmedek. Zmagal je Korejec z rezultatom 6:2 in 6:2.

Najboljši v posamičnih športih

ALEŠ CIPOT

Najboljše športne ekipe v občini med posamičnimi športi v lanskem letu so Rokoborsko društvo Sobota, Športno strelsko društvo Murska Sobota in Atletski klub Pomurje.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je v sodelovanju z murskosoboško športno zvezo in mestno občino v Gledališču Park konec januarja pripravil slovesnost za najboljše športnice in športnike v mestni občini v letu 2022. Župan Damjan Anželj in predsednik Športne zveze Murska Sobota Andrej Gomboši sta najboljšim športnicam in športnikom ter športnim kolektivom v mestni občini podelila nagrade za lansko leto.

Rokoborsko društvo Sobota

Rokoborsko društvo Sobota deluje od leta 1977. Dejavnost izvajajo v telovadnici stare ekonomske šole poleg občinske stavbe v Murski Soboti, a se že pripravljajo na selitev.

V društvu izvajajo elementarno šolo rokoborbe (3–6 let), elementarno šolo rokoborbe (6–8 let), malo šolo rokoborbe (8–12 let), nadaljevalno šolo rokoborbe (12–15 let) in tekmovalno rokoborbo (od 15 let do članov). Tekmovalci društva so v letu 2022 dosegli odlične uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih pod okriljem svetovne rokoborske zveze UWW. Luka Gumilar je na sredozemskih igrah v Oranu med člani do 77 kg osvojil 13. mesto. Na evropskem prvenstvu za kadete v Bukarešti je Reno Šimunkovič v kategoriji do 55 kg osvojil 16. mesto. Na balkanskem prvenstvu v Bukarešti so osvojili Mitja Cener (do 68 kg) 2. mesto, Natan Šavel (do 62 kg) 3. mesto in Nik Bedök (do 75 kg) 6. mesto. Na državnem prvenstvu v grško-rimskem slogu v Puconcih so tekmovalci Rokoborskega društva Sobota osvojili deset zlatih, šest srebrnih in tri bronaste medalje. Na državnem prvenstvu v prostem slogu v Poljčanah so tekmovalci Rokoborskega društva Sobota osvojili dve zlati in dve srebrni medalji. Na 24. mednarodnem turnirju v Murski Soboti je ekipa Rokoborskega društva Sobota med 16 ekipami osvojila 1. mesto, posamezno so dobili sedem medalj. »Vsako priznanje ima vrednost in dokazuje, da delamo dobro. Na to smo ponosni. Biti najboljši med posameznimi športi v Mestni občini Murska Sobota je veliko priznanje in tudi obveza za nadaljnje delo. Ponosni smo zlasti na generacijo, ki prihaja, in na osvojene medalje na balkanskem prvenstvu 2022. Seveda ne smemo pozabiti trenerjev, ki znanje in izkušnje uspešno prenašajo na tekmovalce. Z odličnimi rezultati tudi cilji za prihodnost niso majhni. Pripravili smo program za osem let, kot najvišji cilj smo postavili uvrstitev tekmovalca iz našega društva na olimpijske igre,« je povedal predsednik društva Stanislav Šernek.

»Biti najboljši med posameznimi športi v Mestni občini Murska Sobota je veliko priznanje in tudi obveza za nadaljnje delo.«

Športno strelsko društvo Murska Sobota

Športno strelsko društvo Murska Sobota dosega odlične rezultate in je postalo osnovna celica razvoja strelstva v okraju.

Zgodovina društva je dokaj kratka, a se navezuje na dolgoletno in za strelstvo kot športno panogo v naši skupnosti pomembno zgodovino uspešnega strelskega društva MI Pomurka. Od leta 2003 so vložili ogromno dela v pridobivanje mlajših članov in članic, ki so z vztrajnimi treningi napredovali in začeli dosegati odlične rezultate.

V tekmovalni sezoni 2022 so tekmovalci Športnega strelskega društva Murska Sobota v postavi Katarina Fevžer, Jure Sočič in Patrik Farkaš pokazali svojo kakovost in se brez poraza uvrstili v 1. A državno ligo. V lanski sezoni je mladinska ekipa v postavi Jure Sočič, Tessa Timar in Patrik Farkaš potrdila odlično tekmovalno formo in kljub močni konkurenci osvojila prvo mesto v državni mladinski ligi, Jure Sočič je med posamezniki zasedel 2. mesto. Tudi mlajši tekmovalci so se v letu 2022 izkazali, ekipno so zasedli 4. mesto na državnem prvenstvu, s serijsko zračno puško je ekipa starejših dečkov na državnem prvenstvu zasedla 2. mesto. »Društvo se iskreno zahvaljuje za drugo mesto v izboru za najboljšo športno ekipo med posamičnimi športi. Ta nagrada nam zelo veliko pomeni, saj je z njo poplačan trud, ki so ga tekmovalci vložili v preteklem letu. Hkrati nam daje zagon za nadaljnje delo in s tem tudi za doseganje še boljših rezultatov. V društvu bomo še naprej delovali s polno mero in znanje prenašali tudi na nove mlade člane, ki se vključujejo v šport strelstva z zračnim orožjem. Imamo kar nekaj perspektivnih mladih strelcev, ki bodo v prihodnje segli tudi v vrh slovenskega strelstva. Ob tem si želimo tudi boljše pogoje za treninge, saj obnova objekta TVD Partizan, kjer je tudi strelišče, traja predolgo,« je povedal predsednik društva Igor Makari.

Od leta 2003 so vložili ogromno dela v pridobivanje mlajših članov in članic, ki so z vztrajnimi treningi napredovali in začeli dosegati odlične rezultate.

Atletski klub Pomurje

Atletski klub Pomurje je v letu 2022 zabeležil 58 let organiziranega delovanja.

V njem trenira 135 atletov in atletinj iz celotnega Pomurja, ki tekmujejo v vseh starostnih kategorijah: veterani, člani, starejši mladinci, mlajši mladinci, U16, U14, U12 in U10. V letu 2022 za klub tekmuje deset atletov s kategorizacijo Olimpijskega komiteja Slovenije. Članica kluba Klara Janža je bila v ožjem izboru za najatletinjo Atletske zveze Slovenije, uvrstila se je na odlično 4. mesto. Za reprezentanco Slovenije so lani nastopali Urška Martinec, Maj Janža in Klara Janža. V letu 2022 so atleti osvojili številna odličja. Na državnih prvenstvih in Atletskem pokalu Slovenije so opravili 271 startov. Posamezno so osvojili šestnajst zlatih, sedemnajst srebrnih in osem bronastih medalj ter se 43-krat uvrstili med 4. in 10. mestom. V štafetnih tekih so osvojili eno srebrno in tri bronaste medalje ter dosegli štiri uvrstitve med 4. in 10. mestom. Na štirinajstih mitingih in maratonih v letu 2022 je tekmovalo 186 atletov, ki so opravili 300 startov. Atleti AK Pomurje so osvojili šestnajst zlatih, enajst srebrnih in petnajst bronastih odličij ter dosegli 77 uvrstitev med 4. in 10. mestom. Na ekipnih tekmovanjih so dobili eno zlato plaketo, šest srebrnih plaket in tri bronaste plakete. Na 56. krosu občinskih reprezentanc Slovenije so se atleti AK Pomurje uvrstili na 6. mesto. »V Atletskem klubu Pomurje nam vsako priznanje, tako tudi to občinsko za leto 2022, zelo veliko pomeni in nas spodbuja k novim izvrstnim rezultatom. V klubu je trenutno 150 atletov in šest strokovno usposobljenih trenerjev. Naše atletinje so po rezultatskih tablicah Atletske zveze Slovenije v samem vrhu po posameznih disciplinah in tudi članice reprezentance zveze. Kar nekaj atletov in atletinj si je za leto 2022 prislužilo priznanje najatlet oziroma najatletinja občine,« je povedala predsednica kluba Majda Koren.

»V Atletskem klubu Pomurje nam vsako priznanje, tako tudi to občinsko za leto 2022, zelo veliko pomeni in nas spodbuja k novim izvrstnim rezultatom.«

Dobrodelno streljanje glinastih golobov

GEZA GRABAR

V ekipni razvrstitvi je bila najboljša ekipa strelcev Strelskega društva Kaliber Fokovci, drugo mesto je zasedla ekipa LD Tišina, tretji so bili strelci LD Bakovci-Lipovci, posamično pa Simon Kočar, Mario Bencik in Vinko Bežan.

V organizaciji šestih lovskih družin (Murska Sobota, Bakovci-Lipovci, Mlajtinci, Pečarovci, Rankovci in Tišina) je na strelišču pri Būdinskem mlinu v Rakičanu potekalo tekmovanje v streljanju glinastih golobov s puškami šibrenicami, ki se ga je udeležilo okrog petdeset strelcev. Tekmovanje je bilo dobrodelno, saj so zbirali prispevke za dober namen. Tokrat jih bodo podarili lovcu, ki je utrpel škodo ob nedavnih poplavah. Tudi podobni tekmovanji v okolici sta bili dobrodelni, saj so lovci tovrstna tekmovanja v veliko zadovoljstvo, še zlasti ko lahko komu pomagajo. Ob koncu skoraj celodnevnega tekmovanja so razglasili rezultate.

Tekmovanje je bilo dobrodelno, saj so zbirali prispevke za dober namen. Tokrat jih bodo podarili lovcu, ki je utrpel škodo ob nedavnih poplavah.

Pestro športno dogajanje ob Soboškem jezeru

MELITA MARIČ

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je v sodelovanju s Športno zvezo Murska Sobota in mestno občino organiziral tradicionalno športno prireditev Praznik športa ob Soboškem jezeru.

Letošnji dan slovenskega športa, ki ga v Sloveniji praznujemo 23. septembra, je potekal pod geslom »Praznujmo aktivno«. Potekala je vodena vadba v motorik parku, Kajak kanu klub Rotoattivo je poskrbel za vožnjo s kanujem, Panexfun za paintball, na voljo sta bila lokostrelstvo in disk golf. Surf in sup klub Pomurje je pripravil vožnjo s pedolini in supi. Predstavili so se Društvo Nogometna šola Mura, Rokometni klub Pomurje, Namiznoteniški klub Murska Sobota in Košarkarski klub Radenska Creativ. Strokovnjaki iz Centra za krepitev zdravja Zdravstvenega doma Murska Sobota so organizirali nordijsko hojo okoli Soboškega jezera. Na prostoru motorik parka je bil na voljo šestminutni test pripravljenosti posameznikov. Potekala je tudi vadba s Tadejo Markoja Zečević. »Naš namen je občanke in občane spodbuditi k aktivnemu in zdravemu načinu življenja,« je izpostavil Goran Gutalj, ki je pri občinskem Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota zadolžen za področje športa. Po njegovih besedah je redna telesna aktivnost zelo pomembna, saj pripomore k dobremu počutju in zdravju.

Številne športne aktivnosti kot poklon dnevu slovenskega športa so potekale tudi v Murski Soboti.

Kegljaški maraton v Murski Soboti

GEZA GRABAR

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota je v prostorih društva pripravilo nenavadno tekmovanje – 12-urno vrtno kegljanje, ki se ga je udeležilo osem ekip.

Tri so bile domače, po dve s Ptuja in iz Maribora ter ena iz Kranja. Pred začetkom tekmovanja so zbrane pozdravili podžupan Jure Lang, sekretar murskosoboške športne zveze Goran Gutalj, strokovni vodja programa športnih aktivnosti društva Zoran Kos in predsednik društva Vojmir Prosen, tehnična navodila pa je podala Silva Mlinarič, vodja športnorekreativne dejavnosti v društvu. Zmagovalci: 1. Ptuj I (954 kegljev), 2. Maribor I (879 kegljev), 3. ekipa I domačega društva v sestavi Silva Mli-

narič, Marija Jurančič in Milica Ivanuša (870 kegljev); domača ekipa II, ki so jo sestavljali Drago Potočnik, Anton Topolnik in Danilo Kreslin, je bila na koncu četrta (780 kegljev), ekipa III, ki so jo sestavljali Anton Gomboc, Silvo Vršič in Dušan Cigüt, pa je osvojila 6. mesto (711 kegljev).

Tri ekipe so bile domače, po dve s Ptuja in iz Maribora ter ena iz Kranja.

Tekmovanje je potekalo pod okriljem Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, murskosoboško društvo pa je prevzelo organizacijo.

Letos znova na treh frontah

ALEŠ CIPOT

Začela se je letošnja sezona v Sportklub 1. A državni odbojcarski ligi, kjer se bodo za čim višja mesta znova borili odbojkarji Panvite Pomgrada.

Domače odbojkarje čaka tudi letos boj na treh frontah, saj ob državnem in pokalnem prvenstvu še drugo leto zapored tekmujejo tudi na evropskem prizorišču. Zaradi izenačenosti ekip v domačem prvenstvu v sezono vstopajo z nekoliko zadržanimi cilji, kader pa so okrepili s štirimi novimi odbojkarji. Do dokončanja prenove parketa v športni dvorani Osnovne šole I Murska Sobota bodo domače tekme igrali v Zeleni dvorani v Puconcih, kjer so našli začasni dom. V domačo športno dvorano se bodo vrnil predvidoma decembra ali januarja.

Zapolniti manjkajočo vrzel

Na druženju z mediji pred prvenstvom je predsednik kluba Matjaž Durič predstavil cilje članske ekipe in poslanstvo kluba. Med drugim je povedal: »Lansko člansko sezono smo zaključili nekoliko slabše, kot smo načrtovali, saj smo se želeli uvrstiti med štiri najboljše ekipe. Tega nismo dosegli, zato se letos v sezono podajamo z nekoliko spremenjeno sestavo. Imamo štiri nove okrepitve in verjamem, da bodo zapolnile manjkajočo vrzel, ki je nastala po odhodu nekaterih igralcev. Glavni cilj je uvrstiti v končnico prvenstva, nato pa se želimo v nadaljevanju spopasti za medaljo oziroma se uvrstiti med najboljše štiri ekipe.«

Vzgajajo mlade

Predsednik je tudi povedal, da

Na druženju z mediji pred začetkom prvenstva so v klubu predstavili cilje kluba v letošnji sezoni in okrepitve igralskega kadra.

v klubu še vedno dajejo poudarek vzgoji mladih odbojkarjev. Tako v klubu delujejo mini odbojka, mala odbojka ter selekciji kadetov in mladincev, kjer so glavni cilji, da se čim bolj naučijo veščin odbojke, da osvojijo čim višja mesta v državnih tekmovanjih in da se v prihodnosti pridružijo članskemu moštvu. Med zadnjimi uspehi mladega pogona, na katerega so v klubu izjemno ponosni, sta nedavna uvrstitev mladincev v 1. slovensko državno ligo ter vidni nastop in deseto mesto Vida Suhadolnika z mladinsko reprezentanco Slovenije na avgustovskem svetovnem prvenstvu v Argentini.

Ekipo sloni na domačem kadru

Ekipo sta okrepila sprejemalca. To sta 24-letni Srb Stefan Mirković in 23-letni albanski reprezentant Leonardo Doda. Ekipi so priključili še mladega blokerja Žigo Horvata, ki prihaja iz

mlajših selekcij kluba, in Luko Mika iz Črnuč. V klubu poudarjajo, da kar dve tretjini ekipe sestavljajo igralci iz lastnega pogona. »Liga je podobno kot lani znova zelo izenačena, zato outsiderjev ne bo. Gre za ekipe z dobrimi posamezniki in res se bomo morali potruditi, da se uvrstimo med prvih šest, kar je primarni cilj. Članska ekipa bo tudi letos nastopila v mednarodnem odbojcarskem pokalu Challenge, kjer bo nasprotnik ciprska ekipa Omonia iz Nikozije. Obe tekmi bosta po dogovoru moštev v Puconcih, in sicer v sredo in četrtek, 25. in 26. oktobra. Vsekakor bo to lep dogodek za pomursko odbojko in njeno promocijo tudi v Puconcih, kjer so nam priskočili na pomoč pri zagotavljanju začasnega doma. Brez njih bi težko izvedli zastavljeni program,« je povedal trener Dejan Fujs.

V spomin na Gorazda Giderja

GEZA GRABAR

Murskosoboški odbojcarski klub Panvita Pomgrad je v spomin na lani preminulega člana in športnega novinarja pripravil dvodnevni turnir.

Gider se je s športnim novinarstvom ljubiteljsko ukvarjal več kot trideset let, bil je tudi uveljavljen glas Radia Murski val in RTV Slovenija, o športu je pisal za tiskane medije. Zaradi prenove parketa v domači dvorani pri OŠ I Murska Sobota je turnir pred začetkom nove sezone odbojcarskega državnega prvenstva potekal v Zeleni dvorani v Puconcih, udeležile pa so se ga štiri prvoligaške ekipe. V finalu 2. memorialnega turnirja Gorazda Giderja – Avto Rajh Open so prireditelji OK Panvita Pomgrad nekoliko presenetljivo, a zaslužno premagali odbojkarje Calcita iz Kamnika, na tretje mesto so se uvrstili tekmovalci iz Maribora, četrty so bili odbojkarji ravenškega Fužinarja. Najboljši igralec turnirja je postal novinec v vrstah domače ekipe Stefan Mirković. Pokazal je, da bo skupaj z Albancem Leonardom Dodo pomembna okrepitev murskosoboškega moštva. Pokale kapetanom ekip in priznanje za najboljšega igralca je tudi letos podelila soproga Gorazda Giderja Kladija Gider.

S športnim novinarstvom se je ljubiteljsko ukvarjal več kot trideset let, bil je tudi uveljavljen glas Radia Murski val in RTV Slovenija, o športu je pisal za tiskane medije.

Evropa je bila prevelik zalogaj

ALEŠ CIPOT

Nogometašice Mure None so se v boj za ligo prvakinj podale na kvalifikacijskem turnirju, ki je potekal v Murski Soboti in Radencih.

Žreb skupin za turnir v kvalifikacijah za ligo prvakinj v švicarskem Nyonu je nogometašicam Mure None v prvem krogu dodelil gruzijsko ekipo FC Samegrelo Chkhorotsku. ŽNK Mura Nona v prvi tekmi proti FC Samegrelo niti dve igralki več na igrišču nista pomagali, saj so Gruzijke napredovale po enajstmetrovkah. Tekma se je končala z rezultatom 0:0 oziroma s 4:5 po izvajanju enajstmetrovk. Tako se murašicam ni uspelo prebi-

ti v finale kvalifikacijskega turnirja lige prvakinj. Nogometašice Mure None so se nato v tekmi za tretje mesto pomeerile z makedonsko ekipo ŽFK Ljuboten in jo premagale z rezultatom 7:1.

Celijo rane v državnem prvenstvu

V državnem prvenstvu so v šestem krogu slovenske nogometne lige gostile rivalke, nogometašice Olimpije Ljubljane, in jih

premagale z rezultatom 1:0. Murašice so v prvem letošnjem derbiju z minimalno zmago proti Olimpiji na najboljši način zacelile rane po neuspehu v kvalifikacijah za ligo prvakinj. Ker vsaka zmaga proti konkurentkam iz Ljubljane močno šteje za končno osvojitve naslova državnih prvakinj, je bilo veliko veselje nogometašic Mure None razumljivo. Klub je pred začetkom sezone zapustila najboljša nogometašica Kaja Korošec, ki se je preselila v Francijo, kjer je podpisala

Nogometašicam ŽNK Mura Nona, aktualnim prvakinjam Slovenije, ni uspelo na kvalifikacijskem turnirju za ligo prvakinj.

pogodbo s klubom Paris FC. Iz Mure so odšle še Kaja Horvat, Tija Šoštarčič Karič, Anja Eferl in Lana Curman. Okrepila jih je ukrajinska nogometašica sredi-

ne igrišča Yana Malakhova. Poleg Malakhove so nove okrepitve še Noelle Vilčnik, Anna Kristine Gornela, Sara Adam, Tinkara Testen in Nikolina Plavšić.

Tabor za mlade gasilce

GEZA GRABAR

Številčna udeležba kaže na veliko zanimanje za gasilcev med mladimi v naši občini.

Ker v murskosoboški gasilski zvezi načrtnemu delu z mladimi posvečajo veliko pozornosti, je tabor gasilske mladine pomemben del njihovega programa. Letos so se zbrali pri Centru šolskih in obšolskih dejavnosti Murska Sobota (nekdanjem dijaškem domu), udeležilo pa se ga je kar sto mladih iz Bakovcev, Černelavcev, Murske Sobote, Nemčavcev, Rakičana in Satahovcev. Zjutraj sta ob organizatorjih zbrane pozdravila podžupan mestne občine dr. Timi Gomboc in predsednik gasilskega regijskega sveta za Pomurje Milan Antolin. Mladi so krožili po točkah, na katerih so jim predstavili zanimive vsebine. Seveda se jih je večina navezovala na gasilstvo in reševanje. Prikazali so jim še tehnično reševanje ob avtomobilski nesreči, mladi gasilci so spoznali tudi del policije in policijskih psov ter se spustili po jeklenici, nato so obnovili znanje prve pomoči ter se s pomočjo lutk otrok in odraslih preizkusili v oživljanju. Popoldne so ločeno za pionirje in mladince potekale gasilsko-športne igre, s katerimi smo spodbudili še sodelovanje in tekmovalnost, vse na račun poštene igre.

In memoriam: Franc Olaj (1948–2023)

GEZA GRABAR

Kar 53 let je bil nosilec gasilskih funkcij, 15 let tudi poveljnik Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota.

Bil je človek, ki je življenje posvetil gasilstvu in pomoči drugim. Zato sodi v krog največjih osebnosti naše sredine. Izguba ob njegovem slovesu je velika; a šele ko se spomnimo vseh njegovih dejanj in funkcij, ki jih je opravljal, je naša misel nanj polna spoznanja, s kako veliko osebnostjo smo lahko uspehe in dosežke na gasilskih in drugih področjih gradili in delili. V gasilskih vrstah je začel v rodnem Krogu že kot sedemnajstletnik, leta 1970 pa je nadaljeval v Rakičanu, kamor se je priženil. Ker je ves čas živel v bližini gasilskega doma, smo radi rekli, da ima v Zvezni ulici dva domova. Ker je zavzeto pomagal številnim, ki so pomoč potrebovali, je bila odločitev, da nadaljuje po tej poti do najvišje ravni, še toliko bolj jasna.

Že prvo leto po vključitvi v novo društvo je začel kot član operative in tu ostal vse do izpolnitve pogoja za gasilskega veterana leta 2016. V času, ko je bil poveljnik (1993–2003), je društvo doseglo največje uspehe na operativnem področju in področju usposabljanja gasilskega kadra. Med letoma 2003 in 2018 je bil član upravnega odbora in podpredsednik, zadnji mandat član njegovega nadzornega odbora. Vsa ta leta je bil kot odličen opazovalec in poznavalec gasilstva tudi mentor mladine ter članskih moških in ženskih enot. Še večja gasilska osebnost

je postal po tem, ko je prevzel odgovorno funkcijo poveljnika murskosoboške gasilske zveze. Poskrbel je za enakomeren razvoj vseh gasilskih društev v občini, zveza pa se je v tem času razvila do ravni, ki ji jo danes lahko zavida marsikatera podobna organizacija. Tudi zato so se gasilska društva iz občinske gasilske zveze najprej opremila z osebno zaščitno opremo in šele nato z voznim parkom. Zanj ni bilo pomembno, kateremu društvu nekdo pripada, temveč volja do dela. Njegovo delo v gasilskem društvu je pomenilo, da je bil vedno prvi pri intervencijah in zadnji, ki je zapuščal gasilske vaje. Nenehno se je izobraževal in v gasilstvu dosegel čin višjega gasilskega častnika II. stopnje.

Bil je človek brez dlake na jeziku, pošten, iskren, zlasti pa je vedno deloval v skupno dobro. Za odrekanje lastnim interesom je dobil najvišja odlikovanja in priznanja v gasilstvu in Civilni zaščiti, v Mestni občini Murska Sobota pa je bil izbran tudi za najprostovoljca v letu 2017. Človek s takšno predanostjo gasilstvu in tolikimi uspehi v delu v gasilski organizaciji,

kakor je bil pokojni Feri, si zaslužil najvišja odlikovanja gasilske organizacije. Vendar se ni nikoli ponašal s svojimi uspehi in ni rad razglašal, kaj vse je naredil, še manj je hotel prejemati in nositi gasilska odlikovanja. Ponavljal je, da se veličina gasilca ne meri po tem, koliko odlikovanj nosiš na prsih, temveč po tem, kar se skriva v tebi in tvojem srcu. Plemenitost njegovih dejanj je bila brezmejna.

Srečanje za obujanje spominov

GEZA GRABAR

Na druženju generacij okrog sto gasilskih veteranov in članic.

Gasilska zveza Mestne občine Murska Sobota je s svojima komisijama za veterane oziroma članice tudi letos pripravila tradicionalno srečanje, ki ga prirejajo že skoraj dve desetletji in ga izmenično pripravljajo članice zveze. Tokratni gostitelji so bili člani PGD Bakovci, ki so po tradiciji pripravili priložnostni program.

Povezanost med tovariši gasilci

Formalnemu delu s pozdravi Dominika Smodiša, predsednika društva gostitelja, ki je hkrati tudi podpredsednik občinske gasilske zveze, Karla Rituperja, predsednika veteranske komisije, Katje Balažic, predsednice komisije za članice, ter podžupana dr. Timija Gomboca sta v dvorani krajevnega doma sledili zanimivi predavanji. Klavdija

Gjergjek iz PGD Murska Sobota je zbrane seznanila z uniformiranostjo in bontonom v gasilstvu, dr. Nina Škerlak Kolar iz PGD Predanovci (GZ Predanovci) pa je spregovorila o prvi pomoči. Ob tem je tudi Katja Balažic izrazila veselje, da je lahko del dogajanja, ki simbolično in praktično izkazuje tovarštvo med različnimi generacijami gasilcev ter našim odnosom daje specifično, konkretno in življenju primerno vsebino. Bila je prepričana, da povezanost in pripadnost tudi v gasilskih vrstah bogatita.

Tokratni gostitelji so bili člani PGD Bakovci.

Tovrstna druženja simbolično in praktično izkazuje tovarštvo med različnimi generacijami gasilcev ter odnosom daje specifično, konkretno in življenju primerno vsebino.

Kadrovski izzivi v pomurskem gospodarstvu

ALENKA SAMEC, STROKOVNJAKINJA ZA RAZVOJ KADROV V DRUŽBI POMGRAD

Dramatično pomanjkanje kadra je tema, s katero se srečujejo vsa podjetja v gospodarstvu, v zadnjem času se z njo ukvarjajo tudi v javnih ustanovah.

Čeprav je Pomurje regija z odlično kakovostjo življenja in rastočim gospodarstvom ter v njej delujejo podjetja s prihodnostjo, je zagotavljanje kadrovskega zaledja za delodajalce velik izziv. Na trgu dela se odvija prava bitka za kader, in to ne le za strokovnjake, temveč za ves kader v splošnem.

Trenutni statistični podatki ZZRS za murskosoboško območje kažejo, da je stopnja registrirane brezposelnosti znašala 6,3 %. V primerjavi z lanskimi podatki je nižja, torej je registriranih manj brezposelnih oseb kot v preteklih letih. Število izdanih delovnih dovoljenj je v primerjavi z obdobjema I-VI 2022 in I-VI 2023 upadlo, v istem obdobju pa se je povečalo število izdanih soglasij. Iz statistike je tudi razvidno, da v Pomurju še vedno primanjkujejo profili s poklicno izobrazbo (varilci, zidarji, orodjarji, vozniki itd.). Prav tako ne moremo zanemariti statistike, da število prebivalstva v Pomurju upada. Kljub temu menim, da imajo regija, občine, razvojne agencije in druge podobne ustanove spodbudne razpise, s katerimi se trudijo zadržati prebivalstvo in mlade v Pomurju ter jim omogočiti vključitev na trg dela.

Kaj lahko Pomurje in delodajalci naredijo, da si zagotovijo ustrezno in kakovostno delovno silo?

Splošni rek pravi, da prihodnost stoji mladih. A kaj naredimo za to starši, izobraževalne ustanove in

podjetja? Jih vzgajamo tako, da jim zaupamo, predajamo naloge in odgovornosti, jih naučimo živeti tako, da so prilagodljivi, da znajo sprejemati raznolikost in se trudijo za svoj uspeh? Ali smo zaščitniški in ničesar nečemo pustiti iz svojih rok? Jim pustimo možnosti, da se učijo na lastnih napakah? Strinjam se, da je na mladih naša prihodnost, vendar ti velikokrat pozno vstopajo na trg dela, saj večina razmišlja, da je študij obvezen. V Sloveniji imamo v primerjavi z EU nadpovprečen delež mladih, ki študirajo. Nema lookrat se zgodi, da se sprašujemo, zakaj mladi bežijo iz regije in v splošnem iz Slovenije ter kako jih zadržati.

Vzgoja kadra se začne že v vrtcu. V izobraževanju prihodnjega kadra bi moral biti na vseh ravneh že vzpostavljen most med izobraževalnimi ustanovami in delodajalci. Navezava stikov s podjetjem je pomembna, saj tako mladi poklice spoznajo neposredno v podjetjih, ob tem si ustvarijo predstav, kaj bi želeli početi po zaključku šolanja in ali si to sploh želijo početi. Šolstvo bi moralo najpozneje v zadnji triadi mladim vse poklice približati kot enakovredne, predstaviti bi jim morali deficitarne poklice in zaposljivost na trgu dela, enako tudi njihovim staršem. Govorimo o vseživljenjskem učenju ter nenehnem pridobivanju in razvijanju znanja, veščin itd. Zaključek recimo poklicne šole še ne pomeni, da posameznik v podjetju ne bo nikoli napredoval, saj vedno obstajajo možnosti dokvalifikacije, študija ob delu, izpopolnjevanja na delovnem mestu ipd.

Kadrovski izzivi v pomurskem gospodarstvu so zagotoviti povezovanje ter sodelovanje vseh izobraževalnih ustanov in podjetij, več mora biti razpisanih programov, ki jih podjetja v regiji potrebujejo, izobraževalne ustanove morajo svoje programe posodablјati hitreje (spreminjajo se tehnologija, zahtevane kompetence, digitalizacija itd.). Zelo pomembno se mi zdi, da bi vse srednje šole, ne glede na program, morale imeti obvezno prakso, da mladi dobijo občutek, kako delujejo pod-

jetja, in dobijo koristne delovne izkušnje. PUD in vajeništvo sta še vedno zelo zaželena načina pridobivanja kadra. Širšo javnost je treba obveščati in osveščati o pomenu usmerjanja mladih, vsak poklic prikazati kot časten, brez stereotipov in družbene percepcije poklicev. Primanjkljaj kadra je povezan z demografskimi smernicami, ki se kažejo v nizki rodnoti in staranju prebivalstva. Vpliv ima tudi pokojninska reforma, saj razmerje med upokojenci in delavci narašča. Zaradi pomanjkanja ustreznega kadra in strukturnega neskladja na trgu dela pri nas tako že leta številna delovna mesta zasedajo tujci in povečevanje tuje delovne sile je pričakovati tudi v prihodnje. V Pomurju je trenutno približno 5 % tujcev v primerjavi z delovno aktivnim prebivalstvom, največ na območju lendavske upravne enote.

Podjetja se pri iskanju kadra poslužujejo različnih načinov. Klasični oglasi so premalo. Priložnosti za pridobitev domačega kadra sta odprtost podjetij navzven in dostopnost za mlade (prek kariernih dni, sejmov, oglaševanj, sponzorstev, ogledov podjetij, predstavitev podjetij), na spletnih profilih podjetja lahko delijo zgodbe zaposlenih in uspehe ter tako krepijo svojo blagovno znamko. Prav gotovo je štipendiranje preverjen in dober način pridobivanja kadra, ki ga osebno zelo podpiram. Vse bolj stopa v ospredje, da iskalci zaposlitve želijo podjetja s spodbudnim delovnim okoljem, ki kadrom omogoča razvoj kariere ter zagotavlja fleksibilen delovni čas, ohranjanje ravnovesja med delom in zasebnim življenjem, odprto komunikacijo in urejene odnose, timsko dinamiko ter izzive in sodelovanje pri projektih z dodano vrednostjo. Prihodnost delodajalcev bo gotovo zaposlitev tuje delovne sile, čeprav se vsi dobro zavedamo, da ti niso dolgoročni kader, ki bi ostal v Sloveniji, a so vsaj trenutna rešitev, da podjetja lahko nemoteno opravljamo svojo dejavnost.

SPLETNI UTRINKI

NA STANOVANJSKI HIŠI zakoncev Ribaš v Ulici Zorana Velnarja so vodstvo in člani Policijskega veteranskega društva Sever za Pomurje ter občanke in občani s krajšo slovesnostjo odkrili spominsko obeležje v čast hraniteljem orožja v osamosvojitveni vojni. Zakonca Ribaš sta namreč pred 32 leti pokazala izjemen pogum in v svojih kletnih prostorih v času vojne za Slovenijo hranila večje količine orožja. | Mestna občina Murska Sobota

SREČANJE POGODBENIKOV Erasmus+ 2023 Projekti KA2 2023 s področja splošnega šolskega izobraževanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja ter splošnega izobraževanja odraslih. | Ljudska univerza Murska Sobota

VSAKA SEKUNDA ŠTEJE, ko je treba rešiti življenje, in na take situacije nismo ravno pripravljeni. Strah, da bomo naredili kaj narobe, nas še dodatno ohromi. Z željo informirati o temeljnih postopkih oživljanja se je OZRK Murska Sobota pridružil preventivnemu programu SOŽITJE za večjo varnost v cestnem prometu. | Rdeči križ Murska Sobota

Naslednja številka Soboških novin izide v sredo, 15. novembra 2023.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Tamara Gradinski (predsednica), Damjan Anželj, mag. Brigita Perhavec, Mitja Kovačič, Nives Cajnko, Darko Rudaš in Anton Slavica.

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava in tisk: Grafex, d. o. o.

Naklada: 7500 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 18

ISSN št.: C501-4166
Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdelanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.

PRIREDITVE IN DOGODKI		
ponedeljek, 16. 10. 2023, od 8.00 do 18.00	tradicionalni sejem TREZINO SENJE 2023	središče Murske Sobotе
ponedeljek, 16. 10. 2023, ob 19.00	slovesnost SPOMINSKI DAN MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 17. 10. 2023, ob 17.00	literarni večer Mika HOČEVAR: »JANUARSKA ŽETEV« Kulturni center Maribor in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 18. 10. 2023, ob 18.00	78. Vanekov večer dr. Aleksander Jevšek, Franc Horvat in Tadej Ružič: SREDSTVA EU IN SKLADEN REGIONALNI RAZVOJ SLOVENIJE IN POMURJA Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 19. 10. 2023, ob 18.00	literarni večer PREDSTAVITEV ZAMEJSKEGA PISATELJA PRIMOŽA STURMANA IN NJEGOVE ZADNJE KNJIGE »ENAJST MESECEV ŽITNE KAVE« Pogovor bo vodila Mihaela Kalamar. Litera in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 19. 10. 2023, ob 20.00	stand-up večer: ADMIR BALTIČ, ALEN BORIŠEK, ALEN MASTNAK, ALJAŽ POREDOŠ, ANDREJ BAJIČ BAKRENI	Mikk Murska Sobota
petek, 20. 10. 2023, in sobota, 21. 10. 2023	FESTIVAL NAKUPOV IN ZABAVE	BTC City Murska Sobota
torek, 24. 10. 2023, ob 19.00	potpisno predavanje MAROKO – MED OCEANOM IN PUŠČAVO popotnik in fotograf Iztok Bončina	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 24. 10. 2023, ob 18.00	literarni večer Ernest Ružič: ODHAJANJA – POSTHUMNA ZBIRKA PESMI IZ AVTORJEVE ZAPUŠČINE Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, ARGO – društvo za humanistična vprašanja in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 25. 10. 2023, ob 13.00	odprtje ulične razstave s spominsko vožnjo s starodobniki »GRONSKA STREJLA PA TA BRZINA« PMMS, Motoklub	drevored Martina Luthra
četrtek, 26. 10. 2023, ob 18.00	79. Vanekov večer PATER DR. KAREL GRŽAN: PO BESEDI POKLICANI V ŽIVLJENJE Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 27. 10. 2023, ob 18.00	slovesnost ob DNEVU REFORMACIJE	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 2. 11. 2023, ob 11.00	seminar mag. Jožek Horvat Muc, Monika Sandreli in Taja Škerlak: SVETOVNI DAN ROMSKEGA JEZIKA – RAZISKOVANJE ROMSKEGA JEZIKA Z VIDIKA ROMOLOGIJE Inštitut za romološke študije, izobraževanje in kulturo, Zveza Romov Slovenije in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 3. 11. 2023, ob 19.00	PUB KVIZ	Mikk Murska Sobota
sobota, 4. 11. 2023, ob 10.00	celodnevno-nočni dogodek EPICENTER LIGHT 7	Mikk Murska Sobota
sobota, 4. 11. 2023, ob 10.00		
četrtek, 9. 11. 2023, ob 18.00	literarni večer Branko Šömen: »MOLITEV ZA JASENOVAC« Pogovor bo vodil dr. Oto Luthar. Založba ZRC in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 10. 11. 2023, od 13.00 do 20.00	osrednje prekmursko MARTINOVANJE	na Slovenski ulici

GLEDALIŠKE PREDSTAVE		
torek, 7. 11. 2023, ob 19.00	komedija »ŽIGOLO« Domen Valič	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 14. 11. 2023, ob 19.00	komedija »I <3 NJOFRA« Mestno gledališče Ptuj	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI		
četrtek, 26. 10. 2023, ob 18.00	1. koncert šolskega abonmaja AKADEMSKI HARMONIKARSKI ORKESTER IVAN GORAN KOVAČIČ vstopnine ni	dvorana Glasbene šole Murska Sobota
petek, 20. 10. 2023, ob 19.00	veliki koncert z gosti ISAAC PALMA	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 21. 10. 2023, ob 21.00	METAL KLAVNICA	Mikk Murska Sobota
sobota, 28. 10. 2023, ob 21.00	KLUBSKI MARATON RADIA ŠTUDENT 2023 TIME KEEPER + JOLTED	Mikk Murska Sobota
petek, 3. 11. 2023, ob 19.00	koncert PRIFARSKI MUZIKANTI	Gledališče Park v Murski Soboti

DOGODKI ZA OTROKE		
vsako sredo ob 16.30	PRAVLJIČNE URICE IN USTVARJALNICE PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
vsak ponedeljek ob 16.15 in 17.30	MONTESORI URICE za mlajše malčke od 1. do 2. leta	igralnica Mali ČuDo
vsak torek ob 16.15 in 17.30	MONTESORI URICE za starejše malčke od 2. do 3. leta	igralnica Mali ČuDo
vsako sredo in vsak četrtek ob 16.30	MONTESORI URICE za predšolske otroke od 3. do 7. leta	igralnica Mali ČuDo
sreda, 18. 10. 2023, dopoldne (za vrtce in šole)	lutkovna predstava »KAKO ZORIJO JEŽEVCI«, Lutkovno gledališče Maribor	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 19. 10. 2023, ob 16.00	KREATIVNO USTVARJANJE ZA OTROKE AnifajnART	Društvo kreativne mladine
sobota, 21. 10. 2023, od 9.00 do 12.00	SOBOTNO DOPOLDNE V NARAVI za družine	igralnica Mali ČuDo
četrtek, 26. 10. 2023, dopoldne (za šole)	glasbena predstava »TESLA«	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 26. 10. 2023, ob 16.00	KREATIVNO USTVARJANJE ZA OTROKE AnifajnART	Društvo kreativne mladine
sobota, 28. 10. 2023, od 9.00 do 12.00	SOBOTNO DOPOLDNE V NARAVI za družine	igralnica Mali ČuDo
ponedeljek, 30. 10. 2023, ob 10.00	Počitniški kino »ŠKRATKI«, animirani film, sinhroniziran , 78 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 31. 10. 2023, ob 10.00	Počitniški kino »ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO«, animirani film, sinhroniziran , 85 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 2. 11. 2023, ob 10.00	Počitniški kino »TITINA«, animirani film, sinhroniziran , 90 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 2. 11. 2023, od 10.00 do 12.00	POČITNIŠKA LIKOVNA DELAVNICA ZA OSNOVNOŠOLCE	Galerija Murska Sobota
petek, 3. 11. 2023, ob 10.00	Počitniški kino »JAZ IN MOJ MUC RU«, družinski film (7+), podnapisi, 83 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 4. 11. 2023, ob 10.00	družinska delavnica DIRKALNI MOTORČEK IZ PAPIRJA	Pomurski muzej Murska Sobota

četrtek, 9. 11. 2023, ob 16.00	KREATIVNO USTVARJANJE ZA OTROKE AnifajnART	Društvo kreativne mladine
petek, 10. 11. 2023, dopoldne (za šole)	glasbena predstava »REPKI«, Trkaj	Gledališče Park v Murski Soboti

FILMI			
četrtek, 19. 10. 2023, ob 18.00 sobota, 21. 10. 2023, ob 19.00		film »OPPENHEIMER«, ZDA, 189 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 26. 10. 2023, ob 19.00 sobota, 28. 10. 2023, ob 20.00		film »PRETEKLA ŽIVLJENJA«, ZDA, 105 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 2. 11. 2023, ob 19.00 sobota, 4. 11. 2023, ob 20.00		film »JESENSKO LISTJE«, Finska, Nemčija, 81 minut	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 9. 11. 2023, ob 19.00 – premiera, pogovor z ustvarjalci sobota, 11. 11. 2023, ob 20.00		film »PTIČAR«, Slovenija, 84 minut	Gledališče Park v Murski Soboti

DELAVNICE		
sobota, 21. 10. 2023, od 9.00 do 12.00	28-URNI TEČAJ LEGO ROBOTIKE	Mikk Murska Sobota
sobota, 21. 10. 2023, ob 12.00	UPCYCLING V MIKKU: BLEACH TIE DYE	Mikk Murska Sobota
sobota, 11. 11. 2023, od 9.00 do 12.00	28-URNI TEČAJ LEGO ROBOTIKE	Mikk Murska Sobota

PREDAVANJA		
torek, 7. 10. 2023, ob 16.00	Andrej Pešec: KAKO ČUSTVA VPLIVAJO NA BOLEZNI IN ZDRAVJE U3 MS in PIŠK	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sobota, 21. 10. 2023, ob 10.00	ANTON KOMAT	Mikkova mala galerija
sreda, 25. 10. 2023, ob 17.00	BORUT PAHOR Slovensko društvo Hospic	Pomurski muzej Murska Sobota
sreda, 15. 11. 2023, ob 17.00	ANJA CIGAN: NA SELITVI Z BELIMI ŠTORKLJAMI DOPPS MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

RAZSTAVE		
stalna razstava	»LJUDJE OB MURI«	Pomurski muzej Murska Sobota
občasna razstava	»KMEČKA DELA V UMETNOSTNI IN ETNOLOŠKI PODOBI«	Pomurski muzej Murska Sobota
občasna arheološka razstava	»TIŠINA GROBOV«	Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do septembra 2024	ulična razstava »GRONSKA STREJLA PA TA BRZINA« PMMS	drevored Martina Luthra
na ogled do 30. 10. 2023	»LIKOVNE KOLONIJE – VTISI« Likovna sekcija Likos pri KUD Štefan Kovač in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 31. 10. 2023	dnevi evropske kulturne dediščine »DREVESNE VRSTE V GRAJSKIH PARKIH PREKMURJA«, PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 3. 11. 2023	LOJZE LOGAR. »Črne slike in Davidovi vrtovi, 1980–1995«	Galerija Murska Sobota
ponedeljek, 16. 11. 2023, ob 18.00	odprtje dveh novih razstav ŠTEFAN GALIČ: IZBOR GRAFIK IZ STALNIH ZBIRK Galerije-Muzeja Lendava in Galerije Murska Sobota BAKOS TAMÁS: »SLIKE«	Galerija Murska Sobota
torek, 17. 10. 2023 na ogled do 21. novembra	RAZSTAVA IZDELKOV VDC MS VDC MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 9. 11. 2023, ob 10.00 na ogled do 30. 11. 2023	odprtje razstave »130 LET BOLNIŠNICE MS« Splošna bolnišnica MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

ŠPORT		
vsako soboto do 11. 11. 2023 ob 9.30	TRIM MIX – brezplačna vadba na prostem z voditeljico Tadejo Markoja Zečević, ZKTŠ MS	trim steza v Rekreacijskem parku Fazanerija
torek, 17. 10. 2023, ob 15.30	57. TRADICIONALNI SPOMINSKI TEK ZKTŠ MS	Trg zmage
sobota, 11. 11. 2023, od 9.00 do 15.00	OBČAN STRELJA 2023 ZKTŠ MS in Športno strelsko društvo Murska Sobota	strelišče Partizan, Murska Sobota
sobota, 11. 11. 2023, ob 10.00	MARTINOV POHOD 2023 ZKTŠ MS	zbor pred Hranilnico prekmurskih dobrot
od ponedeljka, 30. 10., do petka, 3. 11. 2023, od 8.30 do 13.00	športni program HURA PROSTI ČAS ZKTŠ MS	športna dvorana OŠ III Murska Sobota

DOGODKI V HIŠI SADEŽI DRUŽBE – celoten program je dostopen na: <http://www.filantropija.org/murska-sobota/>

torek, 17. 10. 2023, od 16.00 do 18.00	KNJIŽNICA IGRAČ: izdelava romskih amuletov Monika Sandreli	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 23. 10. 2023, ob 17.00	UŽITNE IN STRUPENE GOBE Milan Kelhar	Hiša Sadeži družbe
torek, 24. 10. 2023, ob 9.30	GLASBENA DELAVNICA – LJUDSKA PESEM Marijana Škrilec	Hiša Sadeži družbe
torek, 24. 10. 2023, od 16.00 do 18.00	KNJIŽNICA IGRAČ: pozdrav jeseni Mateja Sraka, Anita Novak	Hiša Sadeži družbe
sreda, 25. 10. 2023, od 16.00 do 18.00	ZMOREM, SEM LEPA IN MOČNA delavnica za ženske, za varstvo otrok poskrbljeno, društvo Vstani, romski otrok	Hiša Sadeži družbe
petek, 27. 10. 2023, ob 17.00	BIOKINEMATSKE VAJE – REFLEKSNI ŽIVČNI SISTEM IN POMEN, 2. del Ludvik Bojnec Posebno vabljeni ljudje z diagnozo multiple skleroze ali fibromialgije, potrebujete podloge za ležanje, obvezne prijave.	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 30. 10. 2023, ob 17.00	KUHARSKA DELAVNICA – ČILI IN ZDRAVI – Zelenjav-ne jedi Marjanca Hari Novinšek, do 10 oseb, obvezne prijave na 031 232 185	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 2. 11., in petek, 3. 11. 2023, od 9.00 do 13.00	JESENSKO OBARVAN OTROŠKI TABOR	Hiša Sadeži družbe